

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel.: (+373) 22 23 25 79, fax: (+373) 22 23 30 20, www.ccrm.md; e-mail: ccrm@ccrm.md

---

RAPORTUL

misiunii de follow-up privind implementarea cerințelor și recomandărilor aprobate prin Hotărârea Curții de Conturi nr.12 din 5 aprilie 2017 cu privire la aprobarea Raportului auditului „Managementul sistemelor de supraveghere a traficului rutier”

Chișinău, 2019

CUPRINS

LISTA ACRONIMELOR	3
SINTEZĂ.....	5
I. INTRODUCERE	6
II. OBIECTIVELE ȘI SFERA MISIUNII DE FOLLOW-UP	7
III. CONSTATĂRILE MISIUNII DE FOLLOW-UP	8
ALTE CONSTATĂRI	71
IV. CONCLUZIA GENERALĂ	72
V. RECOMANDĂRI	72
VI. ECHIPA DE AUDIT A CURȚII DE CONTURI	74
Anexă.....	75

LISTA ACRONIMELOR

Abrevierea	Termenul abreviat
AAP	Agenția Achiziții Publice
AAPL	Autorități ale Administrației Publice Locale
AGE	Agenția de Guvernare Electronică
APL	Autoritate Publică Locală
CC	Codul contravențional
CCRM	Curtea de Conturi a Republicii Moldova
CMB	Consiliul municipal Bălți
CMCT	Centrul de Monitorizare Control Trafic
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNPDCP	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
CP	Codul penal
CR	Consiliul raional
IP CTIF	Instituția publică Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe
CUMC	Centrul Unic de Monitorizare și Coordonare
DAI	Direcția audit intern
DCSPI	Direcția continuitate, securitate și protecție a informației
DEF	Direcția economico-financiară
DPSTI	Direcția prestări servicii de tehnologia informației
HCC	Hotărârea Curții de Conturi
HG	Hotărârea Guvernului
IDNP	Numărul de identificare de stat al persoanei fizice
IF	Inspekția Financiară
IGP	Inspectoratul General al Poliției
INP	Inspectoratul Național de Patrulare
IP ASP	Instituția publică Agenția Servicii Publice
IP „STISC”	Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”
Î.S. „CTS”	Întreprinderea de stat „Centrul de Telecomunicații Speciale”
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MF	Ministerul Finanțelor
MSTI	Managementul serviciilor în domeniul tehnologiei informației
PA	Procuratura Anticorupție
PMB	Primăria municipiului Bălți

PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
RCR	Regulamentul Circulației Rutiere
RPC	Republica Populară Chineză
SASCR, Sistemul	Sistemul automatizat de supraveghere a circulației rutiere
SFS	Serviciul Fiscal de Stat
SIA	Sistem informațional automatizat
SIA ECCRPPA	Sistemul informațional automatizat „Evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere și a punctelor de penalizare acumulate”
SIA RAR	Sistemul informațional automatizat „Registrul de Stat al Accidentelor Rutiere”
SIA REC	Sistemul informațional automatizat „Evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere și asigurarea accesului titularului permisului de conducere la informația despre punctele de penalizare”
SIA RICC	Sistemul informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”
SMFC	Sistemul de management financiar și control
SMSI	Sistemul de management al securității informației
SPCSE	Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale
SPDCP	Secția Protecția Datelor cu Caracter Personal
SPS	Serviciul Probleme Speciale
SPIA	Serviciul protecție internă și anticorupție
STI	Serviciul Tehnologii Informaționale
TI	Tehnologia informației
TIC	Tehnologia informației și comunicații
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UNEJ	Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești

SINTEZĂ

Rezultatele misiunii de follow-up relevă că, din totalul de 132 de cerințe/recomandări (54 de cerințe și 78 de recomandări) de audit înaintate prin **Hotărârea Curții de Conturi nr.12 din 05.04.2017¹** la 19 entități, au fost implementate **integral** – 64 de cerințe/recomandări, implementate **parțial** – 36, au rămas **neimplementate** – 32.

Ca urmare a eforturilor depuse de către entitățile auditate, în procesul de implementare a recomandărilor au fost înregistrate un șir de progrese, după cum urmează:

autoritățile administrației publice locale au fost deconectate de la Sistemul automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” și excluse din categoria de subregistratori ai Sistemului,

au fost excluse codurile economice care permiteau virarea amenzilor aplicate de subdiviziunile MAI în bugetele locale, în prezent veniturile aferente amenzilor contravenționale aplicate de MAI fiind percepute exclusiv în bugetul de stat,

procedura contravențională pornită în baza informațiilor obținute prin intermediul SASCR „Controlul traficului” a fost conformată parțial la prevederile Codului contravențional,

au fost aprobate mai multe acte normative menite să reglementeze procesele operaționale aferente documentării contravențiilor stabilite prin intermediul SASCR „Controlul traficului”,

a fost recuperată valoarea carburanților și a mijloacelor fixe constatate lipsă în cadrul subdiviziunilor MAI,

au fost efectuate corectări în evidența contabilă a STI al MAI, în scopul reflectării conforme a investițiilor capitale și mijloacelor fixe aferente SASCR „Controlul traficului”, rezultate din valorificarea grantului oferit de RPC.

Totodată, măsurile întreprinse de către entitățile vizate în urma implementării recomandărilor auditului precedent n-au fost suficiente pentru a elimina integral deficiențele constatate.

Principalele cauze care au generat implementarea moderată a cerințelor și recomandărilor de audit rezidă în:

- interesul scăzut al unor factori de decizie din cadrul autorităților publice vizate pentru punerea în practică a cerințelor și recomandărilor;
- gradul înalt de formalitate în aplicarea mecanismelor de control managerial menite să asigure desfășurarea și monitorizarea acțiunilor de implementare;
- capacitatea instituțională redusă a STI al MAI, datorată insuficienței de personal calificat în domeniul TI și neatractivității funcțiilor disponibile pentru specialiștii de înaltă calificare.

Insuficiența măsurilor adecvate care să diminueze și să înlăture deficiențele constatate de auditul precedent a condiționat persistența acestora, neatingerea obiectivelor trasate și, respectiv, a sporit riscul de administrare neconformă/ineficientă a fondurilor publice.

---

¹ HCC nr.12 din 05.04.2017 „Cu privire la aprobarea Raportului auditului „Managementul sistemelor de supraveghere a traficului rutier” (în continuare – HCC nr.12 din 05.04.2017).

I. INTRODUCERE

Raportul auditului „Managementul sistemelor de supraveghere a traficului rutier” a fost aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.12 din 05.04.2017.

Misiunea de audit precedentă a abordat tematica „Managementul sistemelor de supraveghere a traficului rutier” în scopul evaluării situației în domeniu, identificării problemelor existente și a soluțiilor pentru remedierea acestora.

În cadrul misiunii s-au constatat multiple nereguli și abateri de la prevederile cadrului normativ, cauzate de lipsa unei viziuni clare cu privire la modul de implementare a Sistemului și de respectare a intereselor legitime ale cetățenilor, atât la posesorul Sistemului (MAI), cât și la deținătorul acestuia (STI al MAI), precum și o administrare defectuoasă generatoare de cheltuieli ineficiente, exprimată prin:

- neelaborarea unui proiect general fundamentat privind lucrările ce urmau a fi efectuate, precum și admiterea unor neconformități la ținerea evidenței lucrărilor executate din surse externe, care au determinat riscul de dublare a unor cheltuieli aferente implementării proiectului (cap.3.1.3. din Raportul precedent);
- lipsa în Contractul de elaborare a SASCR „Controlul traficului” a clauzelor exhaustive privind asigurarea transparenței și a controlului asupra proiectului de implementare a Sistemului, rezultată din faptul că procesele nu au permis într-o măsură suficientă validarea calității elaborării acestuia pentru toate părțile interesate (cap.3.1.1);
- nerespectarea cadrului legal în procesul de autorizare/inițiere a monitorizării traficului rutier și de acumulare a veniturilor din aplicarea amenzilor pentru contravențiile comise în trafic de către AAPL de nivelul II, prin sistemul de subregistratură, în lipsa drepturilor legale acordate în acest sens, autorizațiilor cu competențe aferente măsurării legale a vitezei de circulație a autovehiculelor și, respectiv, a unor mecanisme eficiente de protecție a datelor cu caracter personal (cap.3.1.4);
- admiterea de către AAPL auditate a unor erori esențiale la contractarea serviciilor de monitorizare prin sistemele de supraveghere a traficului rutier. În consecință, în loc de lucrări de construcție, echipamente de monitorizare video și servicii de montare, reglare și/sau mentenanță a echipamentelor, au fost achiziționate servicii de monitorizare a traficului rutier, care țin exclusiv de competența MAI. Totodată, nu s-au stabilit calitățile esențiale ale obiectului contractului, prestatori de servicii fiind persoane neautorizate, și nu au fost indicate volumul serviciilor procurate, durata de prestare/livrare și prețul acestora, ceea ce a creat o situație incertă privind atribuirea clauzelor/prevederilor contractuale la tipurile de reguli/prevederi obligaționale, fapt ce constituie temei pentru declararea de către instanța de judecată a nulității contractelor respective (cap.3.1.4);
- intentarea procedurilor contravenționale și aplicarea sancțiunilor pentru contravențiile în domeniul circulației rutiere (în perioada ianuarie 2014 - noiembrie 2016) de către angajații STI al MAI care nu erau inspecitori de patrulare și nu aveau statut de agenți constatați;
- nerespectarea de către MAI, STI al MAI și CR a condițiilor privind securitatea accesului la informația stocată în Sistem și a regulilor de exploatare a acestuia, ceea ce a creat premise pentru accesul ilegal la informație al companiilor private implicate în procesele de montare, reglare și mentenanță a echipamentelor de monitorizare;
- îndeplinirea necorespunzătoare de către agenții constatați ai INP al IGP al MAI a atribuțiilor funcționale privind identificarea contravenientului, sancționarea acestuia și încasarea amenzii, fapt ce a determinat, în anii 2014-2015, rata scăzută a aplicării sancțiunilor pentru

contravențiile constatate (din totalul de 660,8 mii de cazuri de încălcare a regulilor circulației rutiere, s-au întocmit procese-verbale de sancționare doar pentru 315,1 mii de cazuri, sau 47 %);

- insuficiența prevederilor legale privind procedura contravențională aplicată de MAI la întocmirea proceselor-verbale de constatare a contravenției prin intermediul unităților de supraveghere a traficului rutier;

- neasigurarea de către MAI și STI al MAI a imparțialității și obiectivității grupului de lucru pentru achizițiile publice, a economicității și eficienței achizițiilor, tratamentului egal al potențialilor ofertanți, administrării eficiente și monitorizării exhaustive a executării prevederilor contractelor aferente implementării SASCR „Controlul traficului”, ceea ce a condiționat efectuarea unor cheltuieli ineficiente în sumă de 4,6 mil. MDL;

- admiterea de către MAI și STI al MAI a accesului unui operator economic la informațiile din SIA REC privind încălcările comise în trafic, fără compensarea cheltuielilor suportate din bugetul de stat în sumă de 2,3 mil. MDL, în condițiile în care acest operator economic a înregistrat venituri de la abonații rețelelor de telefonie mobilă pentru furnizarea informațiilor respective în sumă de 2,8 mil. MDL;

- lipsa controlului corespunzător și nerespectarea cadrului legal, care au permis administratorului SIA REC (SRL „Rossoft”) să intervină în baza de date pentru a modifica contul trezorerial, astfel ca amenzile care nu fac obiectul surselor respective să fie direcționate la capitolul 123/25 „Amenzile aplicate pentru încălcarea traficului rutier cu ajutorul mijloacelor foto-video”. În consecință, din suma totală de 50,2 mil. MDL, încasată în bugetele a 13 UAT în anii 2014-2015, doar 32,2 mil. MDL (sau 64,14%) au constituit amenzi aferente încălcărilor depistate prin sistemele de monitorizare a traficului rutier în raioanele respective, ceea ce, la rândul său, a condiționat achitarea neregulamentară a sumei de 7,4 mil. MDL pentru serviciile de monitorizare video a traficului rutier prestate de către agenții economici;

- lipsa evidenței analitice corespunzătoare a calculării și încasării amenzilor la INP al IGP al MAI și la MF, ceea ce a facilitat activitățile de redirectionare a veniturilor;

- lipsa unui sistem de controale generale, proceduri documentate privind asigurarea securității fizice și de mediu, precum și a unui regulament privind gestionarea log-urilor, factori care au împiedicat gestiunea conformă a SASCR „Controlul traficului”.

Deși implementarea de către MAI și APL a SASCR „Controlul traficului” a avut ca scop ridicarea nivelului securității traficului rutier și, respectiv, diminuarea morbidității și mortalității cauzate de accidentele rutiere, auditul a constatat lipsa unor studii veridice ante- și post-implementare care ar atesta atingerea scopului propus.

În vederea remedierii situațiilor constatate, prin HCC nr.12 din 05.04.2017 au fost înaintate spre implementare autorităților responsabile din 19 entități **54 de cerințe și 78 de recomandări**.

Prezenta misiune de follow-up a fost inițiată în conformitate cu art.31 și art.32 din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017, cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2018, aprobat prin HCC nr.75 din 29.12.2017, și cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2019, aprobat prin HCC nr.91 din 12.12.2018.

II. OBIECTIVELE ȘI SFERA MISIUNII DE FOLLOW-UP

Obiectivul general al misiunii de follow-up a constat în oferirea unei asigurări rezonabile că oficialii din cadrul entităților vizate în Hotărârea Curții de Conturi au întreprins toate măsurile necesare în vederea executării cerințelor și implementării recomandărilor de audit.

Pentru realizarea obiectivului general, s-a ținut cont de următoarele **obiective specifice**:

- *factorii de decizie responsabili au întreprins măsurile necesare în vederea conformării la cerințele și recomandările înaintate de auditul precedent?*
- *măsurile întreprinse pentru executarea cerințelor și implementarea recomandărilor de audit au avut un efect pozitiv, eliminând neajunsurile constatate în cadrul auditului precedent?*

Sfera misiunii de follow-up a cuprins acțiunile realizate de entitățile vizate în dispozitivul Hotărârii Curții de Conturi nr.12 din 05.04.2017, în anii 2017-2019, în scopul asigurării executării cerințelor și implementării recomandărilor de audit înaintate prin Hotărârea menționată.

Probele misiunii de follow-up au fost colectate în cadrul Ministerul Finanțelor și Inspecției Financiare, MAI, IGP al MAI, INP al MAI, STI al MAI, CUMC al INP al MAI, IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, PMB, Consiliile raionale: Anenii Noi, Hâncești, Orhei, Criuleni, Ocnîța, Drochia, Ungheni, Cimișlia, Cantemir, Strășeni, Leova și Soroca.

III. CONSTATĂRILE MISIUNII DE FOLLOW-UP

MĂSURILE ÎNTREPRINSE PENTRU EXECUTAREA CERINȚELOR CURȚII DE CONTURI

Cerința auditului precedent	Măsurile întreprinse
2.1.1. MAI, STI al MAI, IGP, INP să întreprindă măsurile de rigoare, conform competențelor, în vederea înlăturării neregulilor elucidate și executării recomandărilor expuse în Raportul de audit.	Entitățile enumerate au întreprins anumite măsuri în vederea implementării recomandărilor înaintate, însă acestea nu au fost suficiente pentru eliminarea integrală a deficiențelor constatate de auditul precedent.
Efectul măsurilor întreprinse: Insuficiența măsurilor întreprinse de către entitățile vizate în Raportul de audit a condiționat un nivel moderat de implementare a recomandărilor înaintate de auditul precedent. Din totalul de 132 de cerințe/recomandări ale de auditului precedent, au fost implementate integral – 64 (48,48%) , implementate parțial – 36 (27,27%) , au rămas neimplementate – 32 (24,24%) .	

Gradul de executare a cerinței: Reieșind din informația prezentată, auditul constată **executarea parțială** a cerinței 2.1.1.

Cerința auditului precedent	Măsurile întreprinse
2.2.1. Ministerul Finanțelor să întreprindă măsurile de rigoare în vederea remedierii deficiențelor identificate și executării recomandărilor expuse în Raportul de audit.	<p>- Prin Ordinul MF nr. 90 din 14.06.2017 au fost operate modificări și completări în Ordinul MF nr.158 din 23.12.2016 „Cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2017”, fiind excluse codurile economice 143241² și 143242³, care permiteau virarea amenzilor aplicate de către subdiviziunile IGP în bugetele locale.</p> <p>- Prin Legea nr.24 din 10.03.2017 a fost modificată Legea nr. 397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, fiind introduse transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat pentru APL de nivelul I, destinate întreținerii infrastructurii drumurilor.</p> <p>- Prin Legea nr.178 din 26.07.2018 a fost modificat Codul contravențional, în art. 34 stabilindu-se expres că amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat.</p>

² 143241 „Amenzi aplicate de subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video, încasate în bugetul local de nivelul II”;

³ 143242 „Amenzi aplicate de subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video, încasate în bugetul local de nivelul I”.

	- A fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea conceptului tehnic al SIA „Registrul amenzilor contravenționale”.
Efectul măsurilor întreprinse: Acțiunile realizate nu au fost suficiente pentru a înlătura integral deficiențele constatate de auditul precedent.	

Gradul de executare a cerinței: Ținând cont de măsurile întreprinse de MF, auditul conchide că cerința 2.2.1 a fost **executată parțial**.

Cerința auditului precedent	Măsurile întreprinse
2.3.1. APL⁴ să întreprindă măsurile de rigoare în vederea redresării situației atestate și transpunerii în practică a recomandărilor expuse în Raportul de audit.	- 7 APL, din cele 13 vizate în Raportul de audit (CR: Cimișlia, Ocnița, Cantemir, Ungheni, Hâncești, Leova și CMB), au înaintat în judecată acțiuni privind declararea nulității contractelor încheiate cu operatorii economici privați pentru serviciile de monitorizare a traficului rutier, dintre care 5 (CR: Ocnița, Cantemir, Ungheni, Leova și CMB) au solicitat repararea prejudiciului material cauzat de operatorii economici respectivi. - Către AAP au fost înaintate solicitări de înscriere a operatorilor economici privați în Lista de interdicție. Măsurile întreprinse nu au fost suficiente pentru eliminarea integrală a deficiențelor constatate de auditul precedent.
Efectul măsurilor întreprinse: A fost emisă o hotărâre judecătorească privind declararea nulității Contractului de parteneriat public-privat încheiat de CMB cu SRL „Avtouragan”, cu repararea prejudiciului cauzat bugetului CMB. Toți operatorii economici vizați în recomandările 19-21 din Raportul aprobat prin HCC nr. 12 din 05.04.2017 au fost incluși în Lista de interdicție a AAP, fiind privați, pe o perioadă de 3 ani, de dreptul de a participa la procedurile de achiziție publică prevăzute de lege.	

Gradul de executare a cerinței: Având în vedere informația prezentată, auditul constată **executarea parțială a cerinței 2.3.1.**

Cerința auditului precedent	Măsurile întreprinse
2.11. Inspekția Financiară să verifice operațiunile și tranzacțiile aferente implementării SASCR „Controlul traficului” la operatorii economici SRL „Rossoft”, SRL „DC Websoft”, SRL „SC Aproservice-X”; SRL „Pro Euro Consult”, SRL „Alim Construct Grup”, SRL „Fortitudo” și SRL „Soft Manager”.	În vederea executării cerinței, Inspekția Financiară a efectuat 7 controale de contrapunere, în cadrul cărora au fost verificate operațiunile și tranzacțiile aferente implementării SASCR „Controlul traficului” realizate de SRL „DC Websoft”, SRL „SC Aproservice-X”; SRL „Pro Euro Consult”, SRL „Alim Construct Grup”, SRL „Fortitudo”, SRL „Soft Manager”, precum și STI al MAI.
Efectul măsurilor întreprinse: Ca urmare a controalelor efectuate, Inspekția Financiară a adoptat față de 2 agenți economici (SRL „DC Websoft” și SRL „SC Aproservice-X”) decizii cu privire la aplicarea sancțiunilor economice, care prevedeau perceperea de la aceștia în bugetul de stat a sumelor venitului obținut ilicit, precum și a amenzilor în cuantum echivalent acestui venit. Totodată, materialele privind controalele efectuate în cadrul a 5 entități au fost remise Procuraturii Anticorupție pentru examinare conform competenței.	

În perioada iulie-octombrie 2017, Inspekția Financiară a efectuat 7 controale de contrapunere, în cadrul cărora au fost verificate operațiunile și tranzacțiile aferente implementării SASCR „Controlul traficului”. La SRL „Rossoft” s-a constatat că toate documentele ce țin de raporturile economico-financiare aferente implementării în anii 2009-2016 a celor 2 sisteme informaționale (contracte, facturi fiscale etc.) au fost ridicate de către CNA, în baza procesului-verbal din 06.12.2016. Astfel, controlul la SRL „Rossoft” n-a fost de fapt efectuat.

⁴ din raioanele Anenii Noi, Hâncești, Orhei, Criuleni, Ocnița, Drochia, Ungheni, Cimișlia, Cantemir, Strășeni, Leova, Soroca și mun. Bălți.

În rezultatul controalelor efectuate la cele 7 entități sus-menționate, s-au stabilit următoarele:

SRL „DC Websoft”

Inspekția Financiară a constatat obținerea de către SRL „DC Websoft” a venitului ilicit în sumă de 182,1 mii MDL, inclusiv 175,9 mii MDL - din majorarea neargumentată⁵ a valorii contractului⁶ de prestare a serviciilor de elaborare a sistemului de conexiune integrat „XDATA” al MAI, și 6,2 mii MDL - din prestarea serviciilor de mentenanță a SIA RAR⁷. Pentru serviciile prestate suplimentar entitatea nu a prezentat documente justificative care ar confirma prestarea lor efectivă, și nici argumentări privind necesitatea majorării valorii inițiale a contractului, ceea ce contravine prevederilor art. 17 și art.19 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007. Potrivit explicațiilor angajaților Centrului de monitorizare și control trafic al STI al MAI, decizia de a majora valoarea serviciilor fixate în contract a fost luată în scopul valorificării banilor rămași necheltuiți la finele anului 2014, precum și asigurării conexiunii sistemului „XDATA” cu alte registre. Astfel, factura a fost semnată, serviciile de conectare urmând a fi prestate în anul următor. Ulterior, alte documente referitoare la aceste servicii n-au fost semnate.

Este necesar de menționat că serviciile de mentenanță a SIA RAR au fost prestate, în perioada septembrie-decembrie 2014, în valoare de 238,7 mii MDL, sau cu 102,6 mii MDL mai puțin decât s-a contractat, ceea ce denotă deficiențe în procesul estimării de către STI al MAI a valorii serviciilor de mentenanță.

SRL „Pro Euro Consult”

Deși inițial de la SRL „Pro Euro Consult” au fost contractate⁸ servicii de consultanță pentru elaborarea a 6 caiete de sarcini privind automatizarea proceselor de lucru⁹ - în valoare de 2720,3 mii MDL, și servicii de automatizare a proceselor conform caietelor vizate - în valoare de 480,1 mii MDL, în final s-a renunțat la elaborarea a 5 caiete de sarcini, valoarea contractului fiind redusă la suma de 2768,3 mii MDL.

Totodată, SRL „Pro Euro Consult” a subcontractat serviciul respectiv de la SRL „Professional Management Solutions” (București, România), cu suma de 70,0 mii euro (circa 1492,4 mii MDL), obținând un venit de 774,6 mii MDL, sumă ce reprezintă mijloacele publice neeconomisite de către STI al MAI la contractarea serviciilor de consultanță.

SRL „SC Aproservice-X”

Inspekția Financiară a constatat obținerea de către SRL „SC Aproservice-X” a venitului ilicit în sumă de 301,1 mii MDL aferent serviciilor de mentenanță neprestate. Nerespectând prevederile contractului, potrivit cărora în cadrul mentenanței preventive pe parcursul unui an verificările urmau a fi efectuate nu mai rar decât o dată pe lună¹⁰, SRL „SC Aproservice-X” a prezentat doar 4 rapoarte privind serviciile prestate, semnate de către un reprezentant neautorizat al STI. Astfel, din suma totală de 451,6 mii MDL, doar 150,5 mii MDL sunt justificate documentar.

De asemenea, s-a constatat că STI al MAI a folosit nerațional mijloacele publice în sumă de 57,7 mii MDL, ca urmare a achiziționării de la SRL „SC Aproservice-X” a unor bunuri materiale care au fost procurate de la alți agenți economici autohtoni intermediari la prețuri mai mici.

⁵ Acordul adițional nr.08/14 din 10.11.2014, semnat potrivit Deciziei grupului de lucru pentru achiziții al MAI nr.103 din 18.11.2014 și înregistrat la AAP cu nr.13/00973/002 din 30.12.2014.

⁶ Contractul nr.08/14 din 13.01.2014, în valoare de 586, 2 mii MDL.

⁷ Contractul nr.50/14 din 01.04.2014, în valoare de 341,2 mii MDL.

⁸ Contractul nr.26/15 din 25.02.2015, în valoare de 3200,4 mii MDL.

⁹ Sesizări către poliție, gestiunea cauzelor penale, investigații speciale, integritatea instituțională a angajaților MAI, procedura contravențională și gestiunea interdicțiilor.

¹⁰ Punctele 1.1., 2.2. lit. c), 3.4., 4.1., 6.1. lit. c), Anexa nr. 1.

Astfel, din cauza studierii insuficiente de către grupul de lucru pentru achiziții al MAI a pieței interne de desfacere, a fost ratată posibilitatea de a economisi suma menționată, prin ce au fost neglijate principiile de economicitate și eficiență, stabilite ca principii ale buneii guvernări prin Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010¹¹, Legea privind achizițiile publice nr. 96-XVI din 13.04.2007¹², precum și prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014¹³.

SRL „Alim Construct Grup”

SRL „Alim Construct Grup”, în baza contractului semnat la data de 26.03.2013 cu compania Huawei Technologies, în valoare de 51600,49 euro¹⁴, a prestat servicii de renovare, reparare și decorare a Centrului de monitoring și control al traficului, dintre care serviciile în sumă de 39277,94 euro au fost coordonate cu beneficiarul. În urma analizei documentelor prezentate, Inspekția Financiară a constatat că niciun tip de lucrări n-a fost executat în volumul prevăzut de contract, valoarea totală a lucrărilor executate depășind cu cca 3000 euro (54620,07 MDL) suma contractată (51,6 mii euro, sau 939460,75 MDL), operatorul economic neprezentând documente care să confirme modificarea sau necesitatea modificării volumului sau valorii serviciilor contractate. Totodată, Inspekției Financiare nu i-au fost prezentate acte care ar confirma înregistrarea pleneră în contabilitatea SRL „Alim Construct Grup” a materialelor, echipamentului și a altor bunuri utilizate la executarea lucrărilor, precum și existența la entitate sau contractarea specialiștilor calificați care au acordat serviciile respective.

Este necesar de menționat că raportul privind rezultatele controlului efectuat la SRL „Alim Construct Grup” a fost remis, potrivit prevederilor legale, pentru semnare, persoanelor responsabile din cadrul entității, cu solicitarea ca acesta să fie restituit Inspekției Financiare până la data de 25.08.2017. Din motive necunoscute, solicitarea IF n-a fost satisfăcută până în prezent.

SRL „Fortitudo”

Potrivit acordului încheiat la 03.09.2013, cu compania Huawei Technologies, SRL „Fortitudo” s-a obligat să presteze servicii de instalare a pilonilor metalici în cadrul implementării proiectului SASCR „Controlul traficului”¹⁵. Valoarea lucrărilor executate a constituit 4445,7 mii MDL (238031,5 euro), care s-au achitat integral.

În cadrul controlului s-a constatat că bunurile materiale utilizate la efectuarea lucrărilor contractate, inclusiv pilonii și echipamentul montat, n-au fost înregistrate în contabilitatea SRL „Fortitudo”, deoarece compania Huawei Technologies le-a transmis fără respectarea formalităților privind întocmirea documentelor contabile primare, care urmau să servească drept temei pentru contabilizarea lor. Totodată, în raportul Inspekției Financiare se menționează că, deși reprezentanții STI al MAI au fost prezenți la executarea lucrărilor contractate în beneficiul instituției, SRL „Fortitudo” n-a avut rapoarte economice directe cu STI sau MAI, toate sarcinile de lucru, precum și echipamentul destinat instalării fiind primite de către SRL „Fortitudo” de la compania Huawei Technologies.

SRL „Soft Manager”

Deși la 06.04.2015 SRL „Soft Manager” a încheiat cu compania chineză „China National Building Material” un contract, în baza căruia urma să presteze servicii de proiectare, planificare și instalare a sistemelor de videoconferință în 4 locații, în sumă de 24,5 mii dolari SUA, și a primit, la 07.08.2015, un avans în sumă de 24485 dolari SUA, serviciile contractate n-au fost efectiv

¹¹ Art. 4 alin. (1).

¹² Art. 6 lit. a).

¹³ Art. 25 lit. f).

¹⁴ inclusiv TVA.

¹⁵ Să asigure 4 echipe cu utilajul necesar pentru executarea unor lucrări, care includeau: transportarea materialelor la locul executării lucrărilor, instalarea pilonilor cu înălțimea de 5-8 m, 9-12 m și 13-16 m, primiți de la compania Huawei Technologies, montarea pe piloni a camerelor foto și video furnizate de aceeași companie etc.

acordate. Ca urmare, după expirarea a 3 ani, suma avansului acordat a fost reflectată la veniturile SRL „Soft Manager”.

În urma efectuării a 7 controale de contrapunere (la 6 antreprenori vizați și la Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI), precum și în legătură cu obținerea de către 2 agenți economici (SRL „DC Websoft” și SRL „SC Aproservice-X”) a veniturilor ilicite în sumă de 182,03 mii MDL și, respectiv, 301,05 mii MDL, Inspekția Financiară a adoptat 2 decizii cu privire la aplicarea sancțiunilor economice, care prevedeau perceperea în bugetul de stat a venitului ilicit în sumele indicate, precum și a amenzilor în cuantum echivalent acestui venit.

Actualmente, decizia adoptată în privința SRL „DC Websoft” se află în proces de executare la executorul judecătoresc, iar decizia referitoare la SRL „SC Aproservice-X” a fost contestată de către ultima în instanța de judecată, litigiul aflându-se pe rol la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Totodată, materialele controalelor în cadrul cărora au fost constatate încălcări ale legislației în vigoare (la SRL „DC Websoft”, SRL „SC Aproservice-X”, SRL „Pro Euro Consult”, SRL „Alim Construct Grup” și STI al MAI) au fost remise Procuraturii Anticorupție, pentru examinare conform competenței, prin prisma legislației civile și penale¹⁶. Răspunsuri definitive deocamdată n-au fost permise.

Gradul de executare a cerinței: Ținând cont de faptul că Inspekția Financiară n-a efectuat controlul de contrapunere la SRL „Rossoft”, auditul consideră că cerința 2.11. a fost **executată parțial**.

MĂSURILE ÎNTREPRINSE PENTRU IMPLEMENTAREA RECOMANDĂRILOR CURȚII DE CONTURI

Recomandările adresate MAI:

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
1. MAI , în calitate de posesor, să revizuiască și să conformeze regulamentele de funcționare a SIA RICC, SASCR „Controlul traficului” și SIA REC la prevederile cadrului legal existent (în special, ale Codului contravențional și Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal) și la reglementările tehnice în vigoare (Ordinul MTIC nr.78 din 01.06.2006), precum și să asigure intercorelarea prevederilor acestora.	În cadrul MAI au fost elaborate: - proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 965 din 17.11.2014, care prevedea efectuarea unor ajustări în conținutul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”, precum și în Concepția Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”. Modificările au fost aprobate prin Hotărârea nr. 497 din 25.05.2018; - proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 216-XV din 29.05.2003 cu privire la Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni; - proiectul de lege cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.
Efectul măsurilor întreprinse: Deși au fost întreprinse anumite acțiuni pe acest segment, scopurile urmărite prin recomandarea Curții au fost atinse preponderent pentru SASCR „Controlul traficului”, și mai puțin pentru SIA RICC și SIA REC. Astfel, măsurile adoptate nu sunt suficiente pentru implementarea recomandării, inclusiv datorită faptului că înseși reglementările-cadru, la care urmează a fi adaptate regulamentele de funcționare ale sistemelor informaționale, sunt în proces de modificare.	

¹⁶ Scrisoarea nr. 27-04-04/1513 din 16.11.2017.

În vederea implementării recomandării Curții de Conturi, în cadrul MAI a fost elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 965 din 17.11.2014¹⁷, care prevedea efectuarea unor ajustări în conținutul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”, precum și în Concepția Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”. Modificările au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 497 din 25.05.2018¹⁸, printre acestea figurând retragerea de la autoritățile publice locale a dreptului de subregistratură în cadrul Sistemului, introducerea noțiunilor de „administrator tehnico-tehnologic al Sistemului” și „furnizor de infrastructură”, cu reglementarea drepturilor și obligațiilor acestora, stabilirea obligației MAI de a asigura subiecților de date cu caracter personal accesul la datele respective care îi vizează, desemnarea STI și IGP ca operatori de date cu caracter personal etc.

Ulterior, la inițiativa STI al MAI, a fost pornită procedura de elaborare a proiectului de lege cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții. Proiectul prevede crearea, sub egida MAI, a unui sistem unic de evidență a contravențiilor la nivel de stat, reglementând în acest context drepturile și obligațiile tuturor autorităților publice cu atribuții de constatare/soluționare a cauzelor contravenționale. Actualmente, proiectul este în proces de definitivare, urmând a fi prezentat Cancelariei de Stat, pentru examinare și promovare ulterioară.

Concomitent cu proiectul sus-menționat, MAI promovează proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 216-XV din 29.05.2003 cu privire la Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, acesta fiind elaborat în scopul ajustării cadrului normativ la schimbările intervenite în procedura tehnică de evidență în cadrul băncii centrale de date a MAI, ca urmare a implementării tehnologiilor informaționale moderne. Proiectul conține de asemenea un șir de amendamente, care au ca scop unificarea terminologiei și concretizarea unor noțiuni, precum și excluderea unor prevederi care și-au pierdut actualitatea. La momentul actual, proiectul este restituit de către Cancelaria de Stat pentru reavizare în legătură cu schimbarea componenței Guvernului.

Astfel, potrivit MAI, modificarea actelor normative aferente funcționării SIA RICC, în vederea excluderii informației referitoare la contravenții (improprii registrului în cauză, dar necesar a fi incluse în acesta conform actualelor prevederi ale HG nr. 1202 din 17.10.2006¹⁹, HG nr. 770 din 06.07.2004²⁰, HG nr. 493 din 14.08.2009²¹ și HG nr. 328 din 24.05.2012²²), va fi inițiată după operarea modificărilor în Legea nr. 216-XV din 29.05.2003 și adoptarea Legii cu privire la sistemul informațional de evidență unică a contravențiilor, cauzelor contravenționale și a persoanelor care le-au săvârșit, adică după ce, prin actele legislative menționate, se va asigura cadrul juridic adecvat pentru evidența separată a infracțiunilor și contravențiilor. Subsecvent, vor

---

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” și modificarea Concepției Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”.

¹⁸ Hotărârea Guvernului pentru modificarea și completarea anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.965 din 17 noiembrie 2014.

¹⁹ Hotărârea Guvernului nr. 1202 din 17.10.2006 cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional integrat al organelor de drept.

²⁰ Hotărârea Guvernului nr. 770 din 06.07.2004 cu privire la Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

²¹ Hotărârea Guvernului nr. 493 din 14.08.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere și asigurarea accesului titularului permisului de conducere la informația despre punctele de penalizare.

²² Hotărârea Guvernului nr. 328 din 24.05.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”.

fi operate și alte modificări necesare pentru implementarea celor două legi, inclusiv la nivelul regulamentelor de funcționare ale sistemelor informaționale gestionate de MAI.

Totodată, regulamentele de funcționare ale SIA RICC, SIA REC și SASCR „Controlul traficului” vor fi revizuite prin prisma documentelor de concept elaborate pentru cele 3 sisteme în cadrul proiectului de consultanță inițiat de STI în comun cu PNUD Moldova (a se vedea recomandarea nr.3).

Gradul de implementare a recomandării: Reieșind din faptele expuse, auditul conchide că recomandarea nr.1 este **implementată parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>2. MAI, reieșind din prevederile Codului contravențional și din lipsa posibilității de îndeplinire de către APL a obligațiilor aferente dreptului de subregistratură în cadrul SASCR „Controlul traficului”, să asigure modificarea cadrului normativ în vederea retragerii acestui drept de la APL.</p>	<p>Sistemele de monitorizare implementate de APL au fost deconectate efectiv de la SASCR „Controlul traficului” începând cu 04.11.2015.</p> <p>În cadrul MAI a fost elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 965 din 17.11.2014²³, în special a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”. Modificările prevăzute în proiect, inclusiv excluderea autorităților administrației publice locale din categoria de subregistratori ai SASCR „Controlul traficului”, au fost aprobate prin Hotărârea nr. 497 din 25.05.2018.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Autorităților publice locale li s-a retras dreptul de subregistratură în cadrul SASCR „Controlul traficului”, sistemele de monitorizare implementate de APL fiind deconectate de la SASCR „Controlul traficului”.</p>	

Sistemele de monitorizare implementate de APL au fost deconectate de la SASCR „Controlul traficului” începând cu 04.11.2015, în baza unor scrisori de informare ale STI²⁴, pe motivul neconformării autorităților în cauză la cerințele suplimentare de consolidare a sistemului de securitate al SASCR, înaintate de STI. Cerințele respective au fost prezentate în cadrul ședinței comune din 23.10.2015, în urma identificării unor încălcări în exercitarea de către APL a dreptului de subregistratură prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17.11.2014²⁵.

După deconectarea sistemelor de monitorizare ale APL, STI a stabilit un termen de 60 de zile, în care procesul de exploatare a acestor sisteme urma a fi adus în concordanță cu cerințele prezentate. Dat fiind eșecul APL de a se conforma cerințelor la expirarea termenului stabilit, în iunie 2016, STI al MAI a comunicat despre rezilierea contractelor încheiate cu Consiliile raionale privind înregistrarea acestora în calitate de subregistratori ai SASCR.

În scopul examinării oportunității exercitării ulterioare de către APL a obligațiilor aferente dreptului de subregistratură a SASCR „Controlul traficului”, în cadrul MAI a fost inițiată o analiză complexă a cadrului normativ aferent, care a vizat, între altele: Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, Legea nr.71-XVI din 22.03.2007 cu privire la registre, Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

²³ Hotărârea Guvernului nr.965/17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” și modificarea Concepției Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”.

²⁴ nr. 8/7617, nr.8/7756, nr.8/7715, nr.8/7757 și nr.8/7755.

²⁵ Hotărârea Guvernului nr.965/17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” și modificarea Concepției Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”.

În urma analizei, au fost identificate un șir de lacune și neconcordanțe, pentru înlăturarea cărora a fost elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 965 din 17.11.2014, în special a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”. Modificările au fost aprobate prin Hotărârea nr.497 din 25.05.2018 și au intrat în vigoare la 01.06.2018. Printre soluțiile promovate a figurat și excluderea autorităților administrației publice locale din categoria de subregistratori ai SASCR „Controlul traficului”, acest drept revenind exclusiv subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției cu atribuții de constatare a contravențiilor din domeniul circulației rutiere sau de investigare a încălcărilor fixate de Sistem.

Totodată, în virtutea prevederilor legale aplicabile, autoritățile publice locale continuă să dețină o serie de atribuții privind siguranța traficului rutier, menținerea ordinii publice și întreținerea drumurilor publice în teritoriul gestionat.

Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006²⁶, una dintre atribuțiile primarului este „asigurarea securității traficului rutier și pietonal prin organizarea circulației transportului, prin întreținerea drumurilor, podurilor și instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului administrat”²⁷. Printre atribuțiile de bază ale președintelui raionului, prevăzute în aceeași lege, se numără obligația de „contribuire la menținerea ordinii publice, asigurare a securității și apărării drepturilor cetățenilor”²⁸.

La fel, potrivit prevederilor Legii privind siguranța traficului rutier nr.131-XVI din 07.06.2007, de competența autorităților administrației publice locale ține responsabilitatea de „administrare, întreținere, reparare și dotare cu mijloace de semnalizare a drumurilor publice locale și a construcțiilor rutiere, în conformitate cu exigențele siguranței traficului rutier”²⁹.

Dispozițiile legale enumerate impun o participare activă a autorităților administrației publice locale la asigurarea securității circulației rutiere. În acest context, STI al MAI a elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului, prin care a completat Concepția SASCR „Controlul traficului” și Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”³⁰ cu prevederi care stabilesc pentru autoritățile publice locale calitatea de furnizori de infrastructură în cadrul sistemului, acestea urmând să participe, în baza caietului de sarcini elaborat de registrator, la dezvoltarea rețelei de posturi statice și mobile prin crearea/dotarea și asigurarea mentenanței acestora și transmiterea lor în gestiunea registratorului/subregistratorului.

De asemenea, în Hotărârea Guvernului nr.965 din 17.11.2014 au fost introduse norme privind participarea partenerilor publici sau privați la asigurarea funcționalității SASCR „Controlul traficului”, fiind reglementate inclusiv drepturile și obligațiile acestora. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 419 din 18.06.2012 „Cu privire la aprobarea listei bunurilor proprietate a statului și a listei lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat”, MAI este recunoscut în calitate de partener public la crearea infrastructurii tehnico-informaționale necesare pentru supravegherea tehnică a traficului rutier, fapt ce-i permite să inițieze parteneriate publice-privat în acest scop. Modificările introduse au fost aprobate de către Guvern prin Hotărârea nr. 1264 din 19.12.2018 și au intrat în vigoare la 25 ianuarie 2019.

În vederea dezvoltării parteneriatelor publice-privat în domeniile de activitate ale MAI, a fost elaborat și proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea obiectivelor, condițiilor

²⁶ Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

²⁷ Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006, art.29 alin. (1) lit. l).

²⁸ Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006, art. 53 alin. (1) lit. c).

²⁹ Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, art. 16 lit. a).

³⁰ Aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.965 din 17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”

parteneriatului public-privat privind crearea Sistemului automatizat de supraveghere a siguranței publice și rutiere în Republica Moldova și a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat, aprobat ulterior prin Hotărârea Guvernului nr. 82 din 11.02.2019.

În conformitate cu obiectivele și condițiile stabilite, în martie 2019, STI al MAI, în calitate de deținător al sistemului informațional existent de control al traficului, a inițiat procedura de selectare a unui partener privat pentru activitățile de extindere și modernizare a acestuia³¹.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere cele expuse, auditul conchide că recomandarea nr. 2 a fost **implementată**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>3. MAI să conformeze SIA RICC, SASCR „Controlul traficului” și SIA REC la prevederile regulamentelor de funcționare revizuite.</p>	<p>A fost elaborat un set de documente de concept pentru sistemele informatice-cheie ale MAI.</p> <p>Au fost planificate serviciile de mentenanță a SIA REC, SIA RICC, E-cazier, SIA RAR, SASCR „Controlul traficului”.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși SIA RICC, SIA REC și SASCR „Controlul traficului” suportă periodic ajustări locale în cadrul contractelor de mentenanță încheiate de STI ca posesor, sistemele în cauză abia urmează a fi racordate la prevederile regulamentelor de funcționare, care, la rândul lor, vor suporta modificări în urma adoptării unor legi-cadru în domeniu³², precum și aprobării documentelor de concept întocmite pentru sistemele informatice ale MAI.</p>	

În urma verificărilor efectuate, auditul a constatat că până în prezent modul de funcționare a unor SIA gestionate de MAI nu este corelat cu prevederile regulamentelor de activitate ale acestora. Astfel, deși HG nr.493 din 14.08.2009 prevede funcționarea, în calitate de contur al SIA RICC, a SIA „Registrul privind evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere și asigurarea accesului titularului permisului de conducere la informația despre punctele de penalizare”, evidența contravențiilor în cadrul MAI se ține într-un sistem distinct (SIA „Registrul de evidență a contravențiilor”, sau SIA REC), care nu este integrat în SIA RICC și conține nu doar informația privind contravențiile în domeniul circulației rutiere, ci și datele privind alte contravenții constatate de MAI. Totodată, în Regulamentul de funcționare, aprobat prin Ordinul MAI nr. 187 din 27.05.2009, sistemul în cauză figurează ca SIA „Evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere și a punctelor de penalizare acumulate în baza sancțiunilor aplicate” (SIA ECCRPPA), în calitate de posesor al acestuia fiind indicată Direcția Poliție Rutieră a MAI (de fapt, posesor al sistemului este STI al MAI).

În contextul măsurilor menite să elimine neconcordanțele existente, MAI a comunicat că în cadrul proiectului de consultanță inițiat în anul 2015 în parteneriat cu PNUD Moldova³³, la 12.03.2018, STI al MAI a semnat cu SRL „Info-Trust Consulting” un contract cu privire la prestarea în favoarea MAI a serviciilor de consultanță profesională, în vederea elaborării conceptelor aferente sistemelor informatice-cheie ale MAI și actualizării Planului de transformare TIC al MAI. Contractul prevede inclusiv elaborarea unui studiu de fezabilitate, care să descrie impedimentele legale, organizaționale, tehnologice și soluțiile de dezvoltare și

³¹ La momentul actual, procedura nu este finalizată.

³² Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 216-XV din 29.05.2003 cu privire la Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, proiectul de lege cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.

³³ Ordinul MAI nr.90 din 31.03.2016 „Cu privire la inițierea proiectului de consultanță privind implementarea SMSI și definirea modelului operațional al STI conform principiilor ITSM și constituirea grupului de lucru, cu implicarea responsabililor din cadrul MAI și experților Consultantului extern SRL „Info-Trust Consulting”.

implementare a versiunilor noi pentru 4 sisteme informatice-cheie ale MAI (SIA RICC, SIA ECCRPPA (inclusiv SASCR „Controlul traficului”) și SIA RAR).

În cadrul executării contractului, SRL „Info-Trust Consulting” a efectuat o analiză amplă a sistemelor menționate, identificând aspectele pozitive și vulnerabilitățile acestora, inclusiv în aspect de reglementare, și oferind pentru fiecare mai multe versiuni de dezvoltare strategică, cu descrierea avantajelor și dezavantajelor aferente implementării. Astfel, la data de 18 mai 2018, STI al MAI i-au fost prezentate:

- Documentul de arhitectură TIC curentă a MAI, inclusiv Raportul de analiză a sistemelor informatice-cheie ale MAI;
- Documentele de concept pentru sistemele informatice-cheie ale MAI, inclusiv Analiza fezabilității implementării documentelor de concept;
- Documentul de arhitectură TIC viitoare a MAI;
- Planul de transformare pentru domeniul TIC în cadrul MAI și Portofoliul de proiecte TIC aferent acestuia.

În timpul apropiat, documentele elaborate vor fi aprobate de MAI, urmând ca după finalizarea studiului de fezabilitate și elaborarea caietelor de sarcini să fie inițiat procesul de adaptare/dezvoltare a sistemelor potrivit documentelor de concept întocmite.

Concomitent, pe parcursul anului 2018, în comun cu IP „STISC”, în cadrul contractelor de mentenanță au fost planificate servicii curente de adaptare/dezvoltare și menținere a SIA³⁴. Spre exemplu, în scopul adaptării și modernizării SIA „Registrul de evidență a contravențiilor”, în august 2018 a fost implementată semnătura electronică pentru procesele-verbale generate electronic.

În anul 2019, pentru menținerea sistemelor informaționale care asigură monitorizarea traficului rutier au fost încheiate 2 contracte³⁵ - pentru prestarea serviciilor de mentenanță corectivă și preventivă a SASCR „Controlul traficului” și pentru prestarea serviciilor cu autoturmul, necesare în procesele de verificare, reparație și substituie a camerelor foto și video instalate în intersecțiile din mun. Chișinău.

Gradul de implementare a recomandării: În contextul celor expuse, precum și reieșind din faptul că implementarea recomandării în cauză a auditului precedent este în interdependență cu activitățile realizate sau preconizate pentru implementarea recomandării nr.1, auditul califică recomandarea nr. 3 ca fiind **parțial implementată**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
4. MAI să racordeze softul chinez la legislația națională, în vederea integrării acestuia în SIA RICC.	În cadrul mentenanței SASCR „Controlul traficului”, asigurată de Î.S. CTS (IP „STISC”), a fost elaborat un document de analiză a componentelor SI chinez, fiind scoase în evidență o serie de riscuri care pot afecta funcționalitatea sistemului. Totodată, comisia de inventariere a STI a efectuat evaluarea softului chinez recepționat fără documente de proveniență, înregistrându-l în evidența contabilă a instituției cu valoarea de 1 036 310 MDL.
Efectul măsurilor întreprinse: Înregistrarea softului chinez în evidența contabilă a deținătorului asigură dreptul legal de utilizare a acestuia, precum și temeiul juridic pentru inițierea activităților necesare conformării la legislația națională. Totodată, insuficiența documentelor justificative ale SIA condiționează riscuri privind	

³⁴ Contractul nr. 01/18 din 03.01.2018 – servicii de mentenanță a sistemelor: REC, E-cazier și RAR; Contractul nr. 02/18 din 03.01.2018 – servicii de mentenanță a sistemului „Controlul traficului”; Contractul nr. 03/18 din 03.01.2018 – servicii de mentenanță a SIA RICC.

³⁵ Contractul MD-2019-05-27-000139-1-11/41/19 pentru prestarea serviciilor de mentenanță corectivă și preventivă a SASCR „Controlul traficului”; Contractul nr. 05-P/19 pentru prestarea serviciilor cu autoturmul, necesare în procesele de verificare, reparație și substituie a camerelor foto și video instalate în intersecțiile din mun. Chișinău.

În urma examinării documentelor elaborate în cadrul proiectului de consultanță inițiat de STI în parteneriat cu PNUD Moldova (a se vedea recomandarea nr.3), s-a constatat că în acestea nu a fost analizată detaliat utilizarea neconformă a SI donat de către Guvernul RPC pentru monitorizarea, în cadrul SASCR „Controlul traficului”, a 41 de intersecții din mun. Chișinău (Off-Site Violation Enforcement System), pentru care STI nu dispune de acte de proveniență și care funcționează nedocumentat din anul 2014. În acest context, nu au fost propuse careva soluții legislative sau tehnice de racordare a softului chinez la legislația națională, deși acest lucru era necesar, ținându-se cont de faptul că SASCR „Controlul traficului” nu are posibilități de captare a imaginii și de scanare a numărului de înmatriculare a autovehiculului și, prin urmare, fără informațiile furnizate de sistemul chinez, acesta nu poate funcționa adecvat.

Concomitent, auditul ține să remarce că însuși softul chinez prezintă probleme funcționale în aspectul identificării mijloacelor de transport cu numere de înmatriculare străine și a celor cu numere de înmatriculare din regiunea transnistreană, însă aceste deficiențe sunt remediate în cadrul procedurii de validare a probelor de către operatori.

În acest context, este relevant faptul că, potrivit prevederilor Contractului de mentenanță a SASCR „Controlul traficului” din mun. Chișinău nr. 39/17 din 12.07.2017, încheiat între STI al MAI și Î.S. „CTS”³⁶, a fost elaborat un document de analiză a componentelor SI chinez care asigură funcționalitatea acestuia. Documentul prezintă o descriere a componentelor hardware și software ale SI, scoțând în evidență o serie de riscuri, clasificate ca medii și critice, care pot afecta funcționalitatea sistemului.

În rezultatul analizei efectuate, în cadrul STI a fost întocmit un plan de înlăturare a vulnerabilităților SASCR „Controlul traficului”. Dată fiind uzura morală a produsului de program, planul s-a axat, în special, pe măsurile de asigurare a continuității echipamentelor fizice, a pieselor necesare în acest scop, a memoriei operative suplimentare pentru serverul SGBD etc.

Cât privește integrarea softului chinez în SIA RICC, potrivit explicațiilor oferite de persoanele responsabile, aceasta nu este oportună, cele două sisteme având scopuri distincte și destinatari diferiți.

Astfel, SASCR „Controlul traficului” cu 41 de intersecții în mun. Chișinău, a cărui funcționare este asigurată de softul chinez, este conceput pentru preluarea, prelucrarea primară și transmiterea imaginilor foto/video împreună cu descrierile de rigoare privind faptele de încălcare a regulilor circulației rutiere. Informația validată la nivelul SASCR „Controlul traficului” devine disponibilă ulterior în cadrul SIA REC, care permite evidența contravențiilor, persoanelor care le-au săvârșit și a punctelor de penalizare și este utilizat în comun de către toate organele și instituțiile de stat în drept să examineze/soluționeze cauzele contravenționale.

La rândul său, SIA RICC este destinat utilizării exclusiv de către organele de drept în cadrul documentării proceselor penale și nu are tangențe cu informația prelucrată în SASCR „Controlul traficului” sau necesitatea interacțiunii de import/export date.

De jure, conform prevederilor HG nr. 633 din 06.06.2007, evidența contravențiilor urmează a fi efectuată în SIA RICC. În realitate, însă, informațiile cu caracter contravențional nu pot fi atribuite la categoria „informații criminalistice și criminologice”, iar utilizarea unui spațiu informațional comun pentru evidența infracțiunilor și a contravențiilor nu este logică și eficientă. Reieșind din faptul că SIA RICC urmează a fi utilizat exclusiv de către organele de drept în contextul documentării proceselor penale, menținerea în cadrul acestuia a unui contur contravențional folosit în comun cu toți agenții constatatori nu este o soluție indicată.

³⁶ Din data de 18.05.2018 – IP „STISC”, conform HG nr. 414 din 08.05.2018.

În prezent, pentru evidența contravențiilor, inclusiv a contravențiilor în domeniul circulației rutiere, MAI utilizează SIA REC (cu conturul „Controlul traficului”), care nu este integrat în SIA RICC, intenționând să promoveze în continuare ideea unor SIA distincte pentru evidența contravențiilor și a infracțiunilor. Având în vedere elaborarea proiectului legii privind evidența unică a contravențiilor³⁷, precum și apropiata aprobare a documentelor de concept pentru SIA RICC și SIA REC, elaborate în cadrul proiectului de consultanță susținut de PNUD, reglementările necesare pentru funcționarea în condiții de legalitate a softului chinez vor fi asigurate în procesul ajustării ulterioare a actelor normative care reglementează monitorizarea traficului rutier.

Gradul de implementare a recomandării: Ținând cont de acțiunile întreprinse, auditul constată că recomandarea nr. 4 a fost implementată parțial.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>5. MAI să implementeze Politică de protecție a datelor cu caracter personal pentru toate sistemele informaționale deținute.</p>	<p>MAI a aprobat un set de reglementări instituționale vizând protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>STI a aprobat proceduri operaționale pentru SIA REC și SASCR „Controlul traficului”, care conțin inclusiv cerințe în vederea acordării accesului, reglementări privind complexitatea parolelor utilizate, precum și anumite responsabilități ale administratorului și ale operatorilor în cadrul operațiunilor de prelucrare a datelor personale.</p> <p>STI a efectuat inventarierea conturilor de acces la sistemele informaționale deținute de MAI, raportând SPS al MAI neajunsurile identificate.</p> <p>STI solicită periodic subdiviziunilor MAI informația privind conturile de utilizator ale angajaților eliberați sau suspendați din serviciu, în vederea retragerii dreptului de acces la SIA.</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 497 din 25.05.2018, IGP a fost desemnat ca operator de date cu caracter personal.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Ca urmare a măsurilor întreprinse de subdiviziunile MAI, a fost asigurat cadrul normativ instituțional pentru funcționarea securizată a SI, precum și unele condiții tehnice necesare pentru conformarea la cerințele legale cu privire la protecția datelor cu caracter personal.</p>	

În vederea asigurării respectării principiilor și modului de prelucrare a datelor cu caracter personal stabilite prin Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și în HG nr. 1123 din 14.12.2010 „Privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal”, în cadrul MAI au fost elaborate și aprobate un șir de documente instituționale, după cum urmează:

- Ordinul MAI nr. 444 din 28.12.2012 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal de către subdiviziunile MAI” (completat și modificat prin Ordinul MAI nr. 260 din 04.09.2017);
- Ordinul MAI nr. 244 din 18 august 2017 „Privind Sistemul de management al securității informației în cadrul Ministerului Afacerilor Interne” (au fost aprobate Politică de securitate a informației în cadrul MAI și Regulamentul privind Sistemul de management al securității informației în cadrul MAI);
- Ordinul MAI nr. 374 din 12.12.2017 „Privind aprobarea procedurilor de raportare a incidentelor, analiza și evaluarea riscurilor de securitate a informației în cadrul Ministerului Afacerilor Interne” (au fost aprobate Procedura privind gestionarea

³⁷ Proiectul Legii cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.

incidentelor de securitate a informației și Procedura privind analiza și evaluarea riscurilor de securitate a informației);

- Ordinul STI nr. 33 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul accidentelor rutiere”, de creare a conturilor de utilizator și acordare a accesului (au fost aprobate Procedurile operaționale privind reglementarea modului de acordare a accesului la sistemul menționat și reglementări privind complexitatea parolelor utilizate);
- Ordinul STI nr. 16 din 18.05.2018 cu privire la aprobarea Procedurilor operaționale pentru utilizatorii Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” (au fost aprobate Procedurile operaționale pentru utilizatorii SASCR „Controlul traficului”, care au ca scop reglementarea verificării, validării și colectării probelor înregistrate prin intermediul unităților fixe sau mobile de supraveghere ale SASCR „Controlul traficului”, precum și stabilirea responsabilităților administratorului și ale operatorilor în cadrul operațiunilor de prelucrare a datelor personale);
- Planul de înlăturare a vulnerabilităților SASCR „Controlul traficului” din mun. Chișinău (au fost stabilite acțiuni de asigurare a funcționalității și continuității bazei de date aferente sistemului);
- Manualul cu privire la protecția datelor cu caracter personal (elaborat în cadrul proiectului de implementare a cadrului instituțional pentru Managementul Securității Informației, desfășurat la MAI începând cu anul 2016).

Cât privește aplicarea efectivă în cadrul MAI a reglementărilor legale și instituționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, auditul ține să remarce existența unor lacune, datorate ineficienței activităților de control intern managerial pe acest segment.

Astfel, deși subdiviziunea MAI responsabilă de implementarea politicilor pertinente (SPS) are stabilite ca funcții de bază efectuarea misiunilor de evaluare a măsurilor instituite în cadrul subdiviziunilor MAI și evaluarea riscurilor existente și posibile, cu informarea conducerii MAI și propunerea măsurilor de înlăturare a acestora³⁸, atât în anul 2018, cât și în anul 2019, asemenea misiuni nu au fost efectuate, iar rapoartele anuale de activitate ale SPS, prezentate conducerii, nu conțin referiri la riscuri sau propuneri de soluționare a deficiențelor depistate.

Auditul a constatat, de asemenea, că angajații SPS nu efectuează controale propriu-zise ale respectării cerințelor de securitate a datelor cu caracter personal în subdiviziunile MAI, acțiunile de control rezumându-se la verificări selective în baza demersurilor cetățenilor sau autosesizărilor (310 cazuri verificate în I semestru al anului 2019). Potrivit explicațiilor colaboratorilor SPS, o asemenea situație se datorează lipsei unui mijloc de transport și numărului mic de angajați (ca urmare a implementării HG nr. 693 din 30.08.2017, Secția protecția datelor cu caracter personal a fost reorganizată în Serviciul probleme speciale, iar numărul de angajați - redus de la 4 până la 3).

La rândul lor, conducătorii subdiviziunilor MAI nu asigură integral prezentarea către SPS a rapoartelor anuale despre incidentele de securitate a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, deși au o asemenea obligație³⁹. Drept urmare, rapoartele generalizate despre incidentele de securitate pe care SPS le expediază CNPDCP⁴⁰ prezintă un risc sporit de reflectare

---

³⁸ Pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului probleme speciale din cadrul MAI, aprobat prin Ordinul MAI nr. 70 din 01.03.2018.

³⁹ Pct. 63 din Regulamentul privind reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal de către subdiviziunile MAI, aprobat prin Ordinul MAI nr. 444 din 28.12.2012.

⁴⁰ Pct. 64 din Regulamentul privind reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal de către subdiviziunile MAI, aprobat prin Ordinul MAI nr. 444 din 28.12.2012.

neveridică a situației referitoare la incidente. În acest context, este necesar de menționat că raportul generalizat pe anul 2018 atestă lipsa incidentelor de securitate în sistemele care asigură evidența datelor cu caracter personal gestionate de MAI⁴¹.

Totodată, pe parcursul semestrului I al anului 2019, SPS al MAI a efectuat o verificare a legalității prelucrării datelor cu caracter personal, informația necesară fiind solicitată de la subdiviziunile MAI, prin demersuri. Rezultatele verificării atestă că în circa 50% de cazuri accesarea datelor cu caracter personal prin intermediul tehnologiei Common Object Interface s-a efectuat fără a se indica scopul și temeiul legal al accesării. În acest context, se remarcă insuficiența activităților de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal, în anii 2017-2019 colaboratorii MAI fiind implicați în doar 11 activități de acest gen (ateliere de lucru și formare formatori), organizate de CNPDCP.

În contextul implementării măsurilor de protecție a datelor cu caracter personal prevăzute de Ordinul MAI nr.444 din 28.12.2012, auditul menționează că la nivelul fiecărui utilizator din cadrul MAI există registre de evidență manuală și electronică a accesărilor/prelucrărilor efectuate, în care urmează a fi indicate data și ora accesării/prelucrării datelor cu caracter personal, sistemul de evidență a datelor respective și volumul exact al acestora, datele privind subiectul informației, temeiul și necesitatea accesării/prelucrării, precum și locul stocării/păstrării datelor cu caracter personal care au fost extrase sau imprimare. Totuși, în urma sesizărilor mai multor subiecți de date, care au reclamat prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal stocate în Registrul de Stat al Populației prin intermediul Common Object Interface, s-a constatat că, în pofida standardelor în materie, transferul de date nu asigură identificarea nominală a utilizatorilor MAI care accesau informațiile, având, respectiv, obligația de a justifica scopul și temeiul acestor acțiuni. Ca urmare a sesizării întocmite de SPS, STI al MAI a întreprins măsurile tehnice de rigoare, identificarea nominală a utilizatorilor MAI devenind posibilă începând cu 01.01.2019.

Printre acțiunile realizate în scopul implementării recomandării, auditul remarcă efectuarea de către STI în anul 2018 a inventarierii conturilor de acces la sistemele informaționale deținute de MAI, în urma căreia SPS al MAI i-au fost adresate sesizări privind neajunsurile identificate (în special, neinformarea în termenele stabilite a administratorilor sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal privind concedierea sau transferul angajaților în vederea revocării dreptului de acces). În acest context, se menționează că STI expediază periodic subdiviziunilor MAI demersuri, prin care solicită informația privind conturile de utilizator ale angajaților eliberați sau suspendați din funcție, pentru retragerea dreptului de acces la SIA.

Suplimentar la cele relatate, se atestă că, prin Hotărârea Guvernului nr.497 din 25.05.2018⁴², IGP a fost desemnat ca operator de date cu caracter personal. Drept urmare, la 24.04.2019, IGP a depus notificarea pentru a fi înregistrat în această calitate de către CNPDCP, care, însă, a emis o decizie de refuz (a se vedea recomandarea nr. 14)⁴³.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere acțiunile întreprinse, auditul consideră că recomandarea nr.5 a fost **implementată parțial**.

Cerința/Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
--	----------------------

⁴¹ Scrisoarea nr. 23/924 din 16.04.2019.

⁴² Hotărârea Guvernului pentru modificarea și completarea anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.965 din 17.11.2014.

⁴³ Decizia CNPDCP nr. DA-1561014369838 din 20.06.2019 privind refuzul autorizării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

<p>2.1.3. MAI, STI al MAI, IGP, INP să conformeze procedurile contravenționale pornite în baza informațiilor obținute prin intermediul SASCR „Controlul traficului” la prevederile Codului contravențional.</p> <p>6. MAI să conformeze procedura contravențională pornită în baza informațiilor obținute prin intermediul SASCR „Controlul traficului” la prevederile Codului contravențional.</p>	<p>În vederea implementării recomandării, au fost asigurate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - excluderea din citația CUMC a codului de bare, care permitea achitarea amenzii fără întocmirea procesului-verbal; - individualizarea răspunderii contravenționale prin întocmirea proceselor-verbale de contravenție; - stabilirea în procesele-verbale a mărimii exacte a amenzilor; - posibilitatea urmăririi timpului scurs din momentul aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale până la achitarea amenzii, în vederea aplicării corecte a dreptului contravenientului de a achita jumătate din amendă în decursul a 3 zile lucrătoare; - elaborarea procedurii de publicare pe pagina web a solicitării adresate proprietarului sau posesorului vehiculului privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Principalele neconcordanțe cu procedurile prevăzute de Codul contravențional, atestate în auditul precedent, au fost eliminate. Totodată, procedura de documentare a contravențiilor fixate cu ajutorul SASCR „Controlul traficului” se încalcă prin emiterea proceselor-verbale întocmite de mână în locul proceselor-verbale electronice, prevăzute de Codul contravențional.</p>	

În vederea conformării procedurilor contravenționale pornite în baza informațiilor obținute prin intermediul SASCR „Controlul traficului” la prevederile Codului contravențional (în special, la cele cuprinse în art. 9 și art.442), începând cu 07.08.2017, din citația Centrului unic de monitorizare și coordonare a traficului, care evoluează ca agent constatatator în aceste proceduri⁴⁴, a fost exclus codul de bare, destinat achitării amenzilor contravenționale online și prin intermediul băncilor comerciale.

Astfel, spre deosebire de situația constatată în auditul precedent, citația expediată proprietarului/posesorului vehiculului nu mai permite achitarea amenzii anterior întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, ci are doar funcția de informare și solicitare a depunerii declarației cu privire la identitatea persoanei care se afla la volanul vehiculului în momentul săvârșirii contravenției. Cât privește achitarea amenzii, aceasta se efectuează după semnarea de către contravenient a procesului-verbal, care individualizează răspunderea contravențională și stabilește concret sancțiunea aplicată (mărimea exactă a amenzii, numărul punctelor de penalizare atribuite etc.).

Totodată, auditul menționează că în prezent procesul-verbal sub formă de document electronic, generat de agentul constatatator și semnat de către acesta cu semnătură digitală, conține toate informațiile prevăzute în art. 443 alin. (1) din Codul contravențional. Pentru eliminarea lacunelor menționate în Raportul de audit aprobat prin HCC nr. 12 din 05.05.2017, STI al MAI a solicitat Î.S. „CTS” modificarea formei și a conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție, generat electronic, din Registrul de evidență a cauzelor contravenționale, a punctelor de penalizare și a persoanelor care le-au săvârșit, cu completarea automată a câmpurilor care se găsesc în sistem, pentru a corespunde Codului contravențional (Demersul nr. 8/4-491 din 22.01.2018). Modelul blanchetei de proces-verbal electronic a fost elaborat în conformitate cu prevederile Codului contravențional și avizat pozitiv de către INP și IGP al MAI.

De asemenea, s-a solicitat includerea unei noi bife cu denumirea „Amendă camere supraveghere” în secțiunea a 2-a a procesului-verbal - „Detalii PV”, care la moment este deja activată și atribuie procesului-verbal codul IBAN, destinat achitării amenzilor aplicate pentru contravențiile fixate cu ajutorul camerelor foto-video, cu includerea acestui câmp în tabelul general din modulul „Evidență-Procese-verbale-Listă procese-verbale”.

⁴⁴ Regulamentul CUMC; Ordinul IGP nr. 6 din 29.03.2013 „Cu privire la împuternicirea cu atribuții de constatare a contravențiilor și/sau de sancționare a agenților constatatatori pe cauze contravenționale”; Ordinul IGP nr. 526 din 28.12.2017 „Cu privire la stabilirea atribuțiilor desfășurării procedurii contravenționale de către agenții constatatatori din cadrul Poliției”.

Având în vedere dreptul contravenientului de a achita jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare (până la 09.12.2018 – 72 ore⁴⁵) de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale (data semnării sau recepționării procesului-verbal cu privire la contravenție)⁴⁶, data și ora întocmirii procesului-verbal sunt reflectate automatizat în conținutul acestuia, astfel asigurându-se posibilitatea urmării timpului care s-a scurs din momentul aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

În conformitate cu HG nr. 329 din 28.05. 2012⁴⁷ și cu HG nr. 280 din 24.04.2013⁴⁸, începând din anul 2013, achitarea amenzilor, impozitelor, taxelor, plăților pentru serviciile publice și a altor plăți la bugetul public național se efectuează prin intermediul Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (MPay). În baza Acordului privind prestarea serviciilor de plată, încheiat între Agenția de Governare Electronică, în calitate de prestator, și MAI, ca beneficiar⁴⁹, datele privind achitarea de către contravenienți a amenzilor în baza proceselor-verbale, precum și suma achitată se reflectă în regim automatizat în sistem, putând fi vizualizate în fiecare proces-verbal la compartimentul 2 „Detalii PV/DCA”.

Agenții constatatori au posibilitatea de a urmări achitarea de către contravenienți a amenzilor potrivit proceselor-verbale întocmite și, în cazul în care acestea nu sunt achitate (sau nu sunt achitate integral) timp de 30 de zile, remit procesele-verbale respective executorilor judecătorești⁵⁰, pentru perceperea amenzilor conform prevederilor Codului de executare.

Cu referire la documentarea procedurilor contravenționale de către colaboratorii STI, auditul menționează că, urmare a modificărilor operate în art. 400 al Codului contravențional⁵¹, actualmente angajații cu statut special ai instituției sunt în drept să întocmească procese-verbale de constatare pentru unele contravenții în domeniul circulației rutiere. Totodată, reglementările instituționale⁵² nu le atribuie colaboratorilor STI calitatea de agenți constatatori pentru contravențiile respective, astfel că dreptul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale, prevăzut de lege inclusiv pentru angajații STI, nu este efectiv valorificat.

Pentru asigurarea respectării prevederilor art. 443¹ alin. (1) din Codul contravențional, care obligă agentul constator să plaseze solicitarea privind depunerea declarației, a fost elaborat *proiectul Procedurii de publicare a solicitării adresate proprietarului sau posesorului de vehicul privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului pe pagina web oficială a autorității din care face parte agentul constator*, care a fost remis spre examinare CNPDCP, prin scrisoarea nr. INP/3777 din 07.08.2017. Avizul la acest proiect n-a fost prezentat, MAI și CNPDCP convocând o ședință comună, în cadrul căreia s-a discutat referitor la modalitatea de accesare a datelor cuprinse în solicitări, însă fără a se ajunge la un consens.

La 7 februarie 2019, INP a înaintat CNPDCP un nou demers (nr. 34/17/2-2208), prin care a solicitat repetat avizarea Procedurii.

Prin scrisoarea nr. 04-06/488 din 07.03.2019, CNPDCP a prezentat un șir de obiecții asupra conținutului proiectului, invocând, între altele, lipsa unor proceduri clare privind asigurarea și păstrarea înregistrărilor de audit ale operațiunilor de prelucrare a datelor cu

⁴⁵ Legea pentru modificarea unor acte legislative nr.159 din 12.10.2018 (în vigoare din 09.12.2018).

⁴⁶ Art. 34 alin. (3) din Codul contravențional.

⁴⁷ cu privire la Serviciul Guvernamental de Plăți Electronice (MPay).

⁴⁸ cu privire la unele acțiuni de implementare a Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (MPay).

⁴⁹ Acordul de prestare a serviciilor de plată în contextul serviciilor publice, colectării impozitelor, taxelor, amenzilor, majorărilor de întârziere, penalităților și altor plăți la bugetul public național.

⁵⁰ Art. 34 alin.(2⁴) și alin.(4) din Codul contravențional.

⁵¹ Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative (în vigoare din 09.12.2018).

⁵² Ordinul șefului IGP nr. 526 din 28.12.2017 „Cu privire la stabilirea atribuțiilor desfășurării procedurii contravenționale de către agenții constatatori din cadrul Poliției”, în vigoare din 01.01.2018.

caracter personal efectuate de utilizatorii autorizați și persoanele interesate, precum și neconcordanța cu prevederile art. 8 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și punctelor 38 și 76 ale Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14.12.2010⁵³. Normele în cauză prescriu limitarea accesului terților la datele privind sancțiunile contravenționale și, implicit, atribuirea unui nivel avansat de securitate pentru aceste date (N-2), care presupune autentificarea multifactorială (complexă), incluzând parole și mijloace fizice speciale de acces cu memorie ori cartele cu microprocesoare sau parole și mijloace biometrice de autentificare, de care majoritatea conducătorilor auto nu dispun.

În prezent, ținând cont de dificultățile legate de implementarea prevederilor art. 443¹ alin. (1) din Codul contravențional referitoare la procedura de publicare a solicitării adresate proprietarului sau posesorului de vehicul pe pagina web a agentului constatator, MAI intenționează să inițieze procedura de excludere a acestor prevederi din Codul contravențional.

La capitolul asigurarea conformității cu prevederile Codului contravențional au fost înregistrate și anumite deficiențe. În acest context, auditul menționează că, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 172 din 22.03.2017⁵⁴, în perioada 24.03.2017-14.12.2018, agenții constatatori din cadrul Poliției erau în drept de a fi stimulați trimestrial, pentru contribuția la încasarea veniturilor în bugetul de stat, cu suplimente la salariu în mărime de 25% din sumele amenzilor aplicate de ei și încasate la buget⁵⁵. Pentru a beneficia de suplimentele în cauză, colaboratorii subdiviziunilor IGP preluau din SASCR „Controlul traficului” constatările obținute în regim automatizat (rapoarte seria DCT), întocmind în baza acestora procese-verbale completate de mână (seria MAI), deși, potrivit art. 443¹ din Codul contravențional, procedurile contravenționale pornite în baza probelor obținute cu ajutorul SASCR urmează a fi documentate prin procese-verbale electronice (seria DCT)⁵⁶.

Drept urmare, în anul 2017, numărul proceselor-verbale întocmite în baza rapoartelor DCT, cu încălcarea procedurii prevăzute de Codul contravențional, a depășit considerabil numărul proceselor-verbale electronice generate regulamentar (respectiv, **30 658** și **18 813** procese-verbale). Aceeași situație s-a atestat și în 2018, când în baza probelor obținute prin intermediul camerelor de supraveghere au fost emise **58 502** procese-verbale completate de mână și **18 731** de procese-verbale electronice.

Practicile menționate au generat un șir de consecințe nefavorabile, începând cu pierderea coerenței datelor din SASCR „Controlul traficului” și terminând cu direcționarea necorespunzătoare a plăților din amenzile aplicate pentru contravențiile fixate de SASCR „Controlul traficului” (a se vedea informația pentru recomandarea nr. 10).

Deși Hotărârea Guvernului nr. 172 din 22.03.2017 a fost abrogată la 14.12.2018, întocmirea proceselor-verbale de mână în cadrul procedurilor contravenționale pornite în baza probelor obținute cu ajutorul SASCR a continuat și în 2019 – din **40 113** procese-verbale întocmite în cadrul sistemului în primul semestru al anului, doar **17 623** au fost generate electronic. Acest fenomen se datorează întocmirii proceselor-verbale de constatare a contravenției în stradă, în cadrul unităților mobile de supraveghere a traficului, în urma verificării

⁵³ Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14.12.2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal.

⁵⁴ Hotărârea Guvernului nr. 172 din 22.03.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de stimulare financiară a agenților constatatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (abrogată la 14.12.2018).

⁵⁵ Sursa: mijloacele financiare alocate Inspectoratului General al Poliției din suma amenzilor încasate la bugetul de stat în procesele contravenționale.

⁵⁶ Art. 443¹ din Codul contravențional, introdus prin Legea nr. 208 din 17.11.2016 (în vigoare din 16.03.2017).

În SASCR „Controlul traficului” a încălcărilor comise cu vehiculele oprite de către agenții de circulație. În acest context, auditul menționează că STI al MAI, prin demersul nr. 8/4-4705 din 03.07.2018, a solicitat IGP ca efectivul de patrulare să se limiteze la înmânarea citațiilor pentru încălcările constatate cu ajutorul camerelor de supraveghere, în condițiile în care nu este posibilă dotarea unităților mobile cu dispozitive de procesare și imprimare pentru generarea procesului-verbal electronic.

Gradul de implementare a cerinței și recomandării: Ținând cont de măsurile întreprinse, precum și de deficiențele depistate, auditul consideră că cerința 2.1.3. și recomandarea nr.6 au fost implementate parțial.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>7. MAI să reglementeze procesele operaționale aferente contravențiilor stabilite prin intermediul SASCR „Controlul traficului” la toate etapele acesteia și la toate instituțiile implicate (STI al MAI, INP al IGP al MAI).</p>	<p>Atât în cadrul MAI, cât și în cadrul STI, au fost aprobate acte instituționale care conțin norme privind documentarea contravențiilor constatate prin intermediul SASCR „Controlul traficului”. Documentul de bază în acest sens este Ordinul Directorului STI nr. 16 din 18.05.2018 cu privire la aprobarea Procedurilor operaționale pentru utilizatorii Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Cadrul de reglementare a proceselor operaționale aferente contravențiilor stabilite prin intermediul SASCR „Controlul traficului” este relativ suficient pentru asigurarea documentării conforme a acestor contravenții.</p>	

Cadrul legal general al activităților legate de documentarea contravențiilor fixate prin intermediul SASCR „Controlul traficului” este asigurat prin art. 443¹ al Codului contravențional, care stabilește modalitatea de constatare a contravențiilor cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau omologate și verificate metrologic, precum și prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”⁵⁷, pct. 49 al căruia descrie sumar modalitatea de transmitere a probelor înregistrate cu unitățile fixe sau mobile de supraveghere către STI al MAI.

În temeiul dispozițiilor legale de incidență, în anii 2017-2019, în cadrul subdiviziunilor MAI au fost aprobate mai multe acte relevante, printre care:

- **Ordinul Șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 71 din 14.02.2017 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind exercitarea acțiunilor procedurale în cadrul procesului contravențional de către agenții constatatori ai Inspectoratului General al Poliției”**, care stabilește modul de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor, inclusiv în cazul constatării contravențiilor cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate ori al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, precum și, în linii generale, modalitatea de înmânare a citațiilor/solicitărilor de comunicare a identității conducătorului vehiculului (pct. 18 - pct. 24 din Regulament). Totodată, acesta a rămas în vigoare în varianta inițială, fără a fi ajustat la prevederile Codului contravențional pe măsura modificării acestuia. Astfel, deși Codul contravențional a fost completat cu art. 443¹, care prevede că în cazul contravențiilor constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate ori al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic urmează a fi emis un proces-verbal electronic, această prevedere nu se atestă în conținutul Ordinului. La fel, în pofida faptului că, începând cu 07.08.2017, din citația CUMC a fost

⁵⁷ Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17.11.2014.

eliminat codul de bare, care permitea achitarea amenzilor la momentul recepționării citației, pct. 23 al Ordinului prevede obligația de a informa persoana despre posibilitatea achitării amenzii în baza scrisorii de informare (DCT).

- **Ordinul Directorului STI nr. 16 din 18.05.2018 „Cu privire la aprobarea Procedurilor operaționale pentru utilizatorii Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”**, care

reglementează detaliat colectarea, verificarea, validarea și transmiterea către agentul constatat (INP) a probelor înregistrate prin intermediul unităților fixe sau mobile de supraveghere ale SASCR „Controlul traficului”, stabilind responsabilitățile participanților în cadrul desfășurării acestor activități, precum și obligația de a efectua controale generale ale Sistemului, cu trimitere la Ordinul STI nr. 31 din 14.12.2017⁵⁸, în care sunt descrise procedurile de bază în materie de controale.

- **Ordinul ministrului afacerilor interne nr.85 din 19.02.2019 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare și evidență a contravențiilor”**, care

a substituit Ordinul MAI nr.347 din 01.11.2010 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare a contravențiilor, a persoanelor care le-au săvârșit și a rezultatelor examinării cauzelor contravenționale”. Inițial intrarea în vigoare a Ordinului a fost prevăzută pentru 01.04.2019. Ulterior, prin Ordinul MAI nr. 192 din 29.03.2019, acest termen a fost prelungit până la 3 iunie 2019.

Spre deosebire de Ordinul nr. 347, Ordinul nr. 85 stipulează expres că, în cazul contravențiilor constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate ori al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, încheierea/emiterea documentelor și actelor procesuale se realizează în formă de document electronic, pe care se aplică semnătura electronică digitală a agentului constatat, cu reproducerea ulterioară pe suport de hârtie (pct. 15). Totodată, prin Anexa nr. 5, se aprobă modelul de solicitare a depunerii declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției, care urmează a fi utilizată în cazul contravențiilor fixate cu ajutorul SASCR „Controlul traficului”.

Prevederi relevante în acest context se conțin și în alte acte la nivel instituțional:

- **Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 240 din 05.08.2013 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției”**, care

stabilește ca atribuții ale INP supravegherea și controlul traficului rutier (pct. 22, subpct. 3), lit. h)), indicând drept scopuri ale activității CUMC constatarea contravențiilor cu ajutorul SASCR „Controlul traficului” și exercitarea funcțiilor de evidență la nivel național, în baza sistemelor informaționale automatizate din dotare, a informațiilor despre accidentele rutiere înregistrate, cauzele contravenționale și persoanele care le-au comis.

- **Ordinul Șefului IGP nr. 6 din 29.03.2013 „Cu privire la împuternicirea cu atribuții de constatare a contravențiilor și/sau de sancționare a agenților constatatori pe cauze contravenționale”, în vigoare până la 01.01.2018, și Ordinul Șefului IGP nr. 526 din 28.12.2017 „Cu privire la stabilirea atribuțiilor desfășurării procedurii contravenționale de către agenții constatatori din cadrul Poliției”, în vigoare din 01.01.2018, care**

stabilesc, fiecare pentru perioada sa de acțiune, calitatea de agenți constatatori pentru angajații INP, inclusiv ai CUMC, în materie de constatare a contravențiilor în domeniul circulației rutiere și de aplicare a sancțiunilor pentru aceste contravenții.

---

⁵⁸ Prin Ordinul STI nr. 31 din 14.12.2017 a fost aprobat Regulamentul privind controlul general al sistemelor informaționale în cadrul STI al MAI.

- **Ordinul Șefului INP nr. 133 din 11.05.2016 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Centrului unic de monitorizare și coordonare al Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției**, care stabilește ca responsabilități ale CUMC:

pornirea procedurii contravenționale în baza probelor obținute cu ajutorul SASCR „Controlul traficului” (pct. 16 alin. 1) lit. d));

gestionarea procesului de constatare a contravențiilor prin utilizarea SASCR „Controlul traficului” (pct. 15 alin. 3));

asigurarea evidenței centralizate, în cadrul sistemului informațional departamental, a cauzelor contravenționale privind încălcarea ordinii publice, regimului de transporturi și regulilor de circulație rutieră, a sancțiunilor aplicate, precum și asigurarea accesului titularului permisului de conducere la informația despre punctele de penalizare (pct. 16 alin. 2) lit a));

controlul veridicității introducerii informațiilor privind contravențiile, persoanele care le-au săvârșit, aplicarea și executarea sancțiunilor etc. în sistemele informaționale automatizate, inclusiv în SIA REC (pct. 15 alin. 7)).

Făcând o trecere în revistă a actelor normative emise în cadrul subdiviziunilor MAI, auditul apreciază cadrul de reglementare a proceselor operaționale aferente contravențiilor stabilite prin intermediul SASCR „Controlul traficului” ca relativ suficient.

Totodată, sunt de remarcat lacunele normative la nivel instituțional existente în anii 2017-2018. În această perioadă n-a existat nicio normă instituțională care ar fi stabilit că procedurile contravenționale pornite în baza probelor obținute cu ajutorul SASCR „Controlul traficului” urmează a fi documentate prin procese-verbale electronice, deși o asemenea obligație a fost prevăzută în Codul contravențional începând cu 16.03.2017. Lipsa unor astfel de prevederi a favorizat instaurarea unor practici de documentare neconformă a încălcărilor fixate cu ajutorul camerelor de supraveghere, exprimate prin întocmirea proceselor-verbale de mână în locul celor electronice.

Gradul de implementare a recomandării: Ținând cont de măsurile întreprinse, auditul consideră că recomandarea nr.7 a fost **implementată**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>8. MAI să recupereze valoarea mijloacelor fixe constatate lipsă în cadrul STI al MAI (149,0 mii MDL), IGP al MAI (15,4 mii MDL), INP al IGP al MAI (90,4 mii MDL), precum și a carburanților în cadrul STI al MAI (20,8 mii MDL).</p>	<p>În cadrul STI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fost restituită valoarea tehnicii de calcul și a smartphone-urilor în sumă de 149,0 mii MDL; - pentru suma de 20,8 mii MDL, reprezentând valoarea combustibilului decontat în 2014, au fost găsite documentele justificative primare, semnate și aprobate de persoanele responsabile în acea perioadă. <p>În cadrul IGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calculatorul în valoare de 15,35 mii MDL a fost restituit instituției. <p>În cadrul INP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - din cele 14 smartphone-uri în valoare de 90,42 mii MDL, au fost restituite 13 unități în valoare de 77, 506 mii MDL; - pentru recuperarea dispozitivului rămas, a fost intentată o acțiune în instanța de judecată. Până în prezent au fost recuperați 3723 MDL din valoarea acestuia, 2735,82 MDL urmând a fi încasați de către executorul judecătoresc.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Valoarea lipsurilor constatate a fost recuperată în sumă de 87,68 mii MDL, din 90,4 mii MDL, sau în proporție de circa 97%.</p>	

Valoarea tehnicii de calcul și a smartphone-urilor în sumă de **149,0 mii MDL**, constatate lipsă în cadrul **STI al MAI**, a fost restituită integral de angajații STI pe parcursul anilor 2017-2018. Conform actului de constatare și Procesului-verbal din 20.12.2018 al Comisiei de inventariere a STI, ultima datorie în sumă de 30,4 mii MDL (din 149,0 mii MDL) a fost stinsă la situația din 31.12.2018, fapt confirmat prin *Borderoul achitărilor cu debitorii și creditorii la contul 519520 „Datorii aferente decontărilor cu personalul privind lipsurile și delapidările” pentru luna decembrie 2018*, prezentat de către DEF a STI.

Referitor la suma de **20,8 mii MDL**, care reprezintă valoarea combustibilului decontat de **STI** în 2014, auditul a fost informat că documentele justificative primare (foile de parcurs în sumă de 20774,56 MDL, semnate și aprobate de către persoanele responsabile în acea perioadă) au fost găsite în mapele contabile necusute după finalizarea misiunii precedente a Curții de Conturi. Prezentarea de către DEF a STI a foilor de parcurs, precum și a notei contabile corespunzătoare permite echipei de audit să constate implementarea recomandării nr. 8 în acest aspect.

Calculatorul „Lenovo” (nr. de inventar 01360704), în valoare de **15,35 mii MDL**, depistat ca lipsă în urma inventarierii selective efectuate în cadrul **IGP**, a fost restituit instituției, fapt confirmat prin Nota justificativă nr.34/5-244 din 20.05.2019, prezentată de către Direcția Finanțe a IGP.

La **INP al IGP**, din cele 14 smartphone-uri model ZTE S291, în valoare totală de 90,42 mii MDL, depistate ca lipsuri, către finele anului 2017 au fost restituite 12 unități, în valoare de **77, 506 mii MDL**.

Pentru recuperarea smartphone-urilor rămase, eliberate contra semnătură foștilor angajați ai INP - E. S. și I. D., au fost intentate acțiuni în instanța de judecată.

Astfel, în privința lui E.S., la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) a fost depusă o cerere de chemare în judecată în proces civil pentru repararea prejudiciului material cauzat INP ca urmare a nesoluționării în termenul stabilit a reclamației de reparare benevolă a prejudiciului (dosarul nr.2-3511/2017).

Prin hotărârea instanței de judecată din 27 iunie 2017, cererea a fost admisă, cu obligarea restituirii telefonului mobil (1 aparat ZTE S291 în valoare de **6 458,82 MDL**).

La data de 10.01.2018, în temeiul titlului executoriu din 28.07.2017, INP a înaintat cererea de intentare a procedurii de executare către executorul judecătoresc. În urma acțiunilor întreprinse de executor, la data de 06.08.2018, E.S. a prezentat la sediul acestuia telefonul mobil de model ZTE în stare funcțională, fapt confirmat prin Certificatul eliberat de SRL „Ultraservice”.

În baza actului de primire-predare nr. 008-198/18 din 06.08.2018, telefonul mobil a fost transmis pentru evidență și păstrare Serviciului transmisiuni al Secției dotare și asigurare logistică a INP, fapt menționat în raportul șefului Serviciului tehnic și telecomunicații al Secției respective din 05.09.2018.

În privința lui I.D. a fost intentată o acțiune civilă de recuperare a prejudiciului material la Judecătoria Edineț (dosarul nr.28-6562-06062018). Prin hotărârea instanței de judecată din 16.10.2018, cererea de chemare în judecată a fost admisă, cu încasarea de la I.D., în beneficiul INP, a contravalorii smartphon-ului de serviciu în sumă de 6458,81 MDL și a taxei de stat.

La data de 27.02.2019, în temeiul titlului executoriu nr.2-467/18 din 16.10.2018, INP a expediat în adresa executorului judecătoresc o cerere privind solicitarea intentării procedurii de executare, care a fost recepționată de către ultimul la 05.03.2019.

În urma aplicării sechestrului pe bunurile debitorului I.D., prin ordinul de plată nr.213 din 21 mai 2019, executorul judecătoresc a transferat la contul INP suma de **3723 MDL** aferentă

prejudiciului. Suma restantă în mărime de **2735,82 MDL** va fi achitată la momentul sechestrării mijloacelor bănești conform procedurii.

Astfel, până în prezent, INP al IGP a recuperat **87,68 mii MDL**, sau **96,97%** din valoarea mijloacelor fixe constatate lipsă (90,4 mii MDL).

Gradul de implementare a recomandării: Ținând cont de faptele relatate, auditul constată că recomandarea nr. 8 a fost **implementată**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
9. MAI să sisteze transmiterea SMS-urilor cu informații din SIA REC către abonații operatorilor de telefonie mobilă prin intermediul SRL „Procontext”, precum și să asigure recuperarea cheltuielilor suportate la prestarea serviciilor respective în cazul continuării prestării acestora.	Pentru executarea recomandării, STI a reziliat contractul nr. 18/05/2011-PR din 18.05.2011 privind prestarea serviciilor informaționale, încheiat cu SRL „Procontext”.
Efectul măsurilor întreprinse: Începând cu data de 13.06.2017, au fost sistate operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal prin intermediul numerelor „9021”, „9022” și „9023”.	

Prin demersul nr. 8/5-8443 din 14 decembrie 2016, STI al MAI a solicitat opinia Direcției generale juridice a MAI privind legalitatea prestării cu titlu gratuit de către MAI a unor servicii informaționale în folosul abonaților operatorilor de telefonie prin intermediul SRL „Procontext”, precum și privind oportunitatea suspendării acestor servicii.

Bazându-se pe prevederile Codului civil și ale Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Direcția generală juridică a informat STI al MAI despre posibilitatea revizuirii/rezilierii contractului încheiat cu SRL „Procontext”, în temeiul avizului Secției protecția datelor cu caracter personal a MAI și al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Astfel, în conformitate cu Decizia CNPDCP nr. 133 din 06.06.2017, prin demersul nr. 8/4-3958 din 13.06.2017, STI al MAI a solicitat Î.S. „CTS” sistarea transmiterii și prelucrării datelor din SIA „Registrul de evidență a contravențiilor, persoanelor care le-au săvârșit și a punctelor de penalizare” și din SIA „Registrul accidentelor rutiere”. Concomitent, s-a reziliat contractul nr. 18/05/2011-PR din 18.05.2011 privind prestarea serviciilor informaționale, încheiat între MAI și SRL „Procontext”, operatorul economic în cauză fiind informat, prin scrisoarea nr. 8/5-3995 din 13.06.2017, despre sistarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin intermediul numerelor „9021”, „9022” și „9023”, prin blocarea accesului la aceste servicii începând cu data de 13.06.2017.

Gradul de implementare a recomandării: Ținând cont de cele relatate, auditul consideră că recomandarea nr. 9 a fost **implementată**.

Recomandările adresate IGP al MAI și INP al IGP al MAI:

Cerința/Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
2.1.2. MAI, STI al MAI, IGP, INP: să asigure îndeplinirea corespunzătoare	Pentru executarea recomandării, au fost întreprinse un șir de măsuri, printre care:

<p>de către agentul constatator a atribuțiilor legale în vederea finalizării procesului contravențional, în special privind identificarea contravenientului, încasarea amenzilor și acordarea punctelor de penalizare.</p> <p>10. IGP al MAI și INP al IGP al MAI: să asigure îndeplinirea corespunzătoare de către agentul constatator a atribuțiilor legale în vederea finalizării procesului contravențional, în special privind identificarea contravenientului, încasarea amenzilor și acordarea punctelor de penalizare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informarea telefonică a proprietarilor autovehiculelor cu care au fost săvârșite contravențiile, cu solicitarea de a comunica identitatea conducătorului; - expedierea lunară spre executare către subdiviziunile teritoriale ale IGP a scrisorilor de informare în privința persoanelor domiciliată în raza teritorială deservită de acestea; - deplasarea angajaților CUMC la oficiile agenților economici care au în gestiune autovehicule implicate în comiterea unor contravenții, pentru înmânarea înștiințărilor despre contravențiile fixate prin intermediul SASCR „Controlul traficului”; - desfășurarea operațiunilor de sensibilizare a conducătorilor de vehicule asupra necesității respectării Regulamentului circulației rutiere, în cadrul cărora se efectuează și verificarea în trafic (filtre) a conducătorilor de vehicule prin intermediul SASCR „Controlul traficului”.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Situația privind identificarea contravenienților, încasarea amenzilor, precum și acordarea punctelor de penalizare n-a înregistrat schimbări esențiale în raport cu cea din perioada auditului precedent.</p>	

Potrivit datelor furnizate de STI al MAI, rata de identificare a contravenienților în cadrul procedurilor contravenționale pornite în baza probelor acumulate cu ajutorul SASCR „Controlul traficului” se prezintă după cum urmează:

anul 2016 – **29,07%** (proces-verbale întocmite în 36 321 din 124 927 de proceduri);

anul 2017 – **42,72%** (proces-verbale întocmite în 56 498 din 132 267 de proceduri);

6 luni ale anului 2018 – **41,14%** (proces-verbale întocmite în 40 761 din 99 090 de proceduri).

Totodată, în contextul cifrelor prezentate, urmează a se ține cont de faptul că, prin Legea nr. 134 din 17.06.2016⁵⁹, în vigoare din 01.08.2016, termenul general de prescripție al răspunderii contravenționale a fost majorat de la 3 până la 12 luni, prelungindu-se, respectiv, și termenul maxim admis pentru examinarea cauzelor contravenționale.

Pentru IGP în ansamblu⁶⁰, tabloul identificării persoanelor vinovate de comiterea contravențiilor în domeniul circulației rutiere⁶¹ este aproximativ același:

anul 2016 – **29,95%** (proces-verbale întocmite în 39 880 din 133 170 de proceduri);

anul 2017 – **43,92%** (proces-verbale întocmite în 64 479 din 146 804 de proceduri);

6 luni ale anului 2018 – **41,87%** (proces-verbale întocmite în 47 181 din 112 677 de proceduri).

Având în vedere faptul că rata identificării nu atinge nici jumătate din procedurile înregistrate, pentru sporirea acesteia, în anii 2017-2018, în cadrul IGP al MAI au fost întreprinse un șir de măsuri, printre care:

elaborarea, conform art. 443¹ din Codul contravențional, a *proiectului Procedurii de publicare a solicitării adresate proprietarului sau posesorului de vehicul privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului pe pagina web oficială a autorității din care face parte agentul constatator*⁶² ;

informarea telefonică de către angajații CUMC al INP a proprietarilor autovehiculelor cu care au fost săvârșite contravențiile, cu solicitarea comunicării identității conducătorului;

⁵⁹ Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 134 din 17.06.2016.

⁶⁰ Inclusiv cele stabilite cu ajutorul SASCR.

⁶¹ Art. 228 - art.245 ale Codului contravențional.

⁶² În prezent, oportunitatea promovării proiectului se examinează (a se vedea informația pentru recomandarea nr. 6).

expedierea lunară, spre executare, către subdiviziunile teritoriale ale IGP a scrisorilor de informare (DCT), precum și a citațiilor în temeiul materialelor înregistrate în REI-II al Brigăzii de patrulare, în baza sesizărilor parvenite prin aplicația „Viber”, platforma „Ideea ta contează”, inițiate în privința persoanelor domiciliatăe în raza teritorială deservită;

deplasarea angajaților CUMC la oficiile agenților economici care au în gestiune autovehicule implicate în comiterea unor contravenții, unde înmânează sub semnătură înștiințări despre contravențiile fixate prin intermediul SASCR „Controlul traficului”;

desfășurarea de către angajații CUMC, în comun cu angajații Batalionului de patrulare Sud, Regimentului de patrulare Nord, Companiei de escortă și misiuni speciale din cadrul INP, a operațiunilor de sensibilizare a conducătorilor de vehicule asupra necesității respectării Regulamentului circulației rutiere, în cadrul cărora se efectuează și verificarea în trafic (filtre) a conducătorilor de vehicule prin intermediul SASCR „Controlul traficului” privind existența contravențiilor fixate prin intermediul camerelor de monitorizare video.

Astfel, pe parcursul anului 2017 au fost desfășurate 16 operațiuni de sensibilizare, în cadrul cărora au fost supuse verificării 6 275 de vehicule, în consecință fiind întocmite 339 de procese-verbale cu privire la contravenție, aplicate 941 de puncte de penalizare și percepute amenzi în sumă de 148,35 mii MDL. Totodată, la 321 de conducători auto au fost înmânate citații (DCT) privind prezentarea la CUMC al INP sau la inspectoratele teritoriale de poliție, pentru întocmirea proceselor-verbale de constatare a contravențiilor.

În anul 2018 au fost desfășurate 32 de asemenea operațiuni, fiind întocmite 4 462 de procese-verbale, aplicate 14 917 puncte de penalizare, percepute amenzi în sumă de 2 617,3 mii MDL și înmânate citații la 3 372 de persoane.

Luând act de măsurile întreprinse, auditul menționează că, în perioada de 12 luni calendaristice care a urmat după publicarea Raportului Curții de Conturi aprobat prin HCC nr. 12 (semestrul II 2017 și semestrul I 2018), rata de identificare a contravențiilor în procedurile contravenționale intentate în cadrul IGP a constituit **40,97%** (proces-verbale întocmite în 74 215 din 181 144 de cazuri), ceea ce corespunde în fond cifrei obținute de audit din analiza unui eșantion de 200 de procese-verbale corespunzătoare încălcărilor înregistrate în această perioadă (40,0%).

Comparativ cu anul 2016, în perioada post-audit, rata de identificare a contravențiilor a crescut cu circa 11%. Totuși, având în vedere faptul că termenul de examinare a cauzelor s-a majorat în această perioadă de 4 ori, iar numărul procedurilor examinate a crescut cu 36,02%, creșterea în cauză nu poate fi considerată ca atare.

Totodată, veridicitatea tabloului identificării contravențiilor este afectată de un șir de factori, după cum urmează:

- numărul total al proceselor-verbale privind constatarea contravențiilor întocmite în cadrul IGP și înregistrate în SIA gestionate de MAI prezintă divergențe considerabile în raport cu numărul formularelor de procese-verbale eliberate ca documente de strictă evidență subdiviziunilor IGP de către Secția Supraveghere Contravențională a INP. Astfel, în anul 2017, potrivit datelor prezentate de STI al MAI, în SASCR „Controlul traficului” și SIA REC au fost înregistrate 403 624 de procese-verbale privind constatarea contravențiilor⁶³, iar numărul formularelor de procese-verbale eliberate IGP pentru aceeași perioadă a constituit doar 348 100, sau **cu 55 524 de procese-verbale mai puțin**. În anul 2018 subdiviziunilor IGP li s-au eliberat 352 800 de formulare, iar în SIA au fost înregistrate 393 778 de procese-verbale de constatare a contravențiilor, **diferența constituind 40 978 de procese-verbale** în favoarea SIA;

⁶³ Cifra prezentată nu include procesele-verbale electronice, care se trec pe hârtie prin simpla printare și pentru care nu se eliberează formulare de strictă evidență.

- în SIA REC este înregistrat un număr mare de procese-verbale care nu conțin toate datele enumerate la art. 443 alin. (1) din Codul contravențional, sau conțin date vădit eronate, fapt care atrage nulitatea acestor procese-verbale. Astfel, în sistem au fost identificate cel puțin **1000 de procese-verbale**⁶⁴ întocmite în anii 2017-2018 pentru contravenții în domeniul circulației rutiere, care nu corespund rigorilor impuse de art. 443 alin. (1) din Codul contravențional. Cel mai frecvent, în procesele-verbale analizate nu este specificat locul unde a fost comisă contravenția, nu este indicat IDNP-ul contravenientului, sau este indicat greșit anul nașterii (de regulă, 2017 sau 2018). Or, în conformitate cu prevederile art. 445 din Codul contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate în art. 443 din Cod are ca efect nulitatea acestuia;

- în SIA REC s-au depistat mai mult de **60 de cazuri** în care procesele-verbale de constatare a contravenției în domeniul circulației rutiere sunt întocmite în privința unor persoane care n-au atins vârsta de 16 ani. Or, potrivit art. 16 al Codului contravențional, aceasta este vârsta la care survine răspunderea contravențională pentru contravențiile prevăzute de articolele 228-245 ale Codului.

Totodată, se remarcă lipsa de efort în vederea identificării contravenienților în procedurile cu implicarea autovehiculelor aflate în gestiunea instituțiilor de stat.

În anul 2017, în sistemele informaționale gestionate de MAI au fost identificate mai multe rapoarte ale agenților constatați (în special DCT), care au fost emise pentru încălcarea regulilor de circulație rutieră cu autovehicule ce aparțin instituțiilor publice, dar care nu s-au finalizat cu întocmirea unor procese-verbale din cauza neidentificării contravenienților (Baza Auto a Cancelariei de Stat – **31 de rapoarte**, Secretariatul Parlamentului – **26 de rapoarte**, Procuratura Generală – **14 rapoarte**, CNA – **16 rapoarte**, MAI – **17 rapoarte**, IGP⁶⁵ – **52 de rapoarte** etc.). În I semestru al anului 2018 situația a rămas aceeași: Baza Auto a Cancelariei de Stat – **14 rapoarte**, Secretariatul Parlamentului – **16 rapoarte**, Procuratura Generală – **3 rapoarte**, CNA – **7 rapoarte**, MAI – **14 rapoarte**, IGP – **67 de rapoarte** etc.).

La fel, se admit în continuare încălcări în procesul documentării contravențiilor comise de deputații în Parlamentul Republicii Moldova. Pe parcursul anului 2017, în SIA REC au fost înregistrate **89 de rapoarte** ale agenților constatați întocmite în privința deputaților din legislatura 2014-2018, care nu s-au finalizat cu întocmirea proceselor-verbale și aplicarea sancțiunilor de rigoare. În anul 2018 n-au fost întocmite procese-verbale de contravenție în baza a **57 de rapoarte** ale agenților constatați emise pentru încălcarea RCR de către deputați⁶⁶.

Spre exemplu, în privința unuia dintre deputații în Parlament, în anul 2017 au fost emise 7 rapoarte DCT, care prevedeau aplicarea a **21 de puncte** de penalizare, iar în anul 2018 – alte 7 rapoarte DCT, potrivit cărora contravenientului urmau a-i fi aplicate **25 de puncte** de penalizare.

Reieșind din suma punctelor de penalizare acumulate, atât în anul 2017, cât și în anul 2018, persoana în cauză a întrunit condițiile pentru privarea de dreptul de a conduce vehiculul. Însă, deoarece niciuna dintre procedurile contravenționale sus-menționate nu s-a finalizat cu întocmirea procesului-verbal de contravenție, materialele privind privarea de dreptul special n-au fost transmise în instanța de judecată.

Aceeași situație s-a constatat și în cazul altui deputat, care a acumulat **28 de puncte** de penalizare în baza a 9 rapoarte ale agentului constatare emise în anul 2017 și **32 de puncte** de penalizare – potrivit altor 9 rapoarte emise în anul 2018, pentru care nu s-au întocmit procese-verbale de constatare a contravențiilor.

⁶⁴ Cifra prezentată nu include procesele-verbale întocmite în privința cetățenilor străini.

⁶⁵ inclusiv INP.

⁶⁶ Cifrele prezentate se referă doar la cazurile în care contravenientul a fost stabilit și este indicat în raportul agentului constatare.

Drept temei pentru clasarea cauzelor intentate în privința deputaților în Parlament, în rapoartele agenților constatatori, sunt invocate prevederile art. 70 alin. (3) din Constituție și ale art. 10 din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39 din 07.04.1994⁶⁷, care, însă, nu au relevanță pentru cazurile examinate.

Potrivit art. 10 al Legii nominalizate, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului, după ascultarea sa. Astfel, deputații în Parlament poartă răspundere contravențională în condiții generale, anumite restricții fiind impuse doar în situațiile enumerate mai sus. Urmând procedura descrisă de lege, în cazul în care este necesară transmiterea materialelor unei cauze contravenționale în instanța de judecată, Procurorul General prezintă o cerere adresată Președintelui Parlamentului, care o aduce la cunoștință deputaților în ședință publică în cel mult 7 zile de la parvenirea acesteia și o trimite spre examinare Comisiei juridice, pentru numiri și imunități. Comisia, în cel mult 15 zile, examinează cererea și decide prin vot secret asupra acceptării acesteia, după care raportul Comisiei este supus examinării și aprobării în Parlament.

În contextul general, este necesar de menționat rata scăzută a identificării pentru procedurile contravenționale pornite în baza informațiilor din Registrul REI II⁶⁸, în care se înscriu sesizările parvenite prin aplicația „Viber”, platforma „Idea ta contează” și la numărul de telefon 112. Potrivit Brigăzii de Patrulare a INP, care este responsabilă de ținerea Registrului, numărul informațiilor înscrise în Registru în anul 2017 a constituit 27 184, iar în anul 2018 – 27 267. Unele dintre aceste informații au fost examinate și documentate de către Brigada de Patrulare, iar altele au fost repartizate CUMC (respectiv, 9 954 de materiale în anul 2017 și 16 820 - în anul 2018).

Întrucât INP nu deține date de sinteză privind rezultatele examinării cauzelor contravenționale pornite în baza informațiilor cuprinse în REI II, echipa de audit a selectat aleatoriu un eșantion de 175 de proceduri contravenționale în domeniul circulației rutiere pornite în semestrul II al anului 2017 și în anul 2018⁶⁹ și a constatat că în 150 de cazuri, în care era implicat un singur mijloc de transport, s-au emis încheieri privind finalizarea cauzei în legătură cu neidentificarea contravenientului și expirarea termenului de prescripție. În 25 de cazuri (toate cu implicarea a 2-3 mijloace de transport) a fost identificat câte un contravenient, acestuia întocmindu-i-se proces-verbal, cu aplicarea sancțiunilor corespunzătoare, iar în privința celorlalți contravenienți (aceștia nefiind neidentificați) procedura a fost încetată în legătură cu expirarea termenului de prescripție. Astfel, în interiorul eșantionului de proceduri selectat, rata de identificare a contravenienților a constituit **11,76%**, fapt datorat, în mare parte, lipsei mecanismelor de control intern pe acest segment.

Referitor la achitarea amenzilor, auditul menționează că, din cauza preluării, în anii 2017-2018, a rapoartelor din SASCR „Controlul traficului” (seria DCT), cu emiterea neregulamentară, în baza acestora, a proceselor-verbale întocmite manual (seria MAI), datele privind achitarea amenzilor pentru contravențiile fixate de SASCR nu pot fi generalizate automat.

La nivelul IGP, potrivit datelor extrase din SIA REC, situația privind achitarea amenzilor aplicate în temeiul proceselor-verbale întocmite pentru contravențiile în domeniul circulației rutiere⁷⁰ se prezintă după cum urmează:

Tabelul nr. 1

⁶⁷ Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39 din 07.04.1994, Constituția Republicii Moldova.

⁶⁸ Registrul de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente.

⁶⁹ Au fost selectate doar procedurile pentru care a expirat termenul de examinare.

⁷⁰ Articolele 228-245 ale Codului contravențional.

Numărul proceselor-verbale care prevăd aplicarea amenzilor	Suma amenzilor aplicate (maximă)	Numărul proceselor-verbale achitate	Suma amenzilor achitate	Numărul proceselor-verbale neachitate sau achitate parțial	Suma neachității a amenzilor	Numărul proceselor-verbale remise executorilor or jud. pentru încasarea amenzilor restante	Suma aferentă proceselor-verbale remise executorilor or judecătorești	Numărul proceselor-verbale neachitate contestate în judecată	Suma aferentă proceselor-verbale neachitate contestate în judecată
2016									
214398	95222300	195500	46040785	18898	13037030	12408	6397640	2107	4286630
2017									
276664	169731316	257505	82388520	19159	21345426	12701	9865160	1850	8422196
2018									
307939	207412900	284922	96156535	23017	28909820	14595	12571090	2283	11132800

Potrivit datelor din tabel, procesele-verbale neachitate sau achitate parțial⁷¹ în anul 2016 reprezintă 7,83% din numărul total al proceselor-verbale prin care au fost aplicate amenzi, suma neachitată constituind 9,19% din suma totală a amenzilor aplicate. În același timp, în anul 2016 numărul proceselor-verbale neachitate și neremise executorilor judecătorești potrivit legii a constituit **26,1%** din numărul total al proceselor-verbale neachitate, iar suma aferentă acestora – **26,89%** din suma totală a amenzilor neachitate.

În anul **2018**, rata proceselor-verbale neachitate constituie 6,73% din numărul total al acestora, iar amenzile neachitate – 8,57% din suma amenzilor aplicate. Totodată, procesele-verbale neremise executorilor judecătorești pentru achitare au constituit **29,61%** din numărul total al proceselor-verbale neachitate, iar suma aferentă acestora – **29,28%** din suma totală a amenzilor neachitate.

Din suma totală a amenzilor aplicate, suma amenzilor aferente proceselor-verbale neachitate și neremise executorilor judecătorești a constituit: în anul 2016 – 2,47%, iar în anul 2018 – 2,51%. Astfel, în anul 2018 situația privind achitarea amenzilor nu s-a îmbunătățit în raport cu cea din anul 2016, ba chiar a înregistrat un ușor regres.

Deși în cazul neachitării benevole a amenzilor timp de 30 de zile Codul contravențional prevede remiterea către executorii judecătorești a proceselor-verbale prin care au fost stabilite amenzile, auditul atestă că în perioada de 3 ani prezentată în tabel **15 130 de procese-verbale neachitate**, sau **27,59%** din numărul total al proceselor-verbale neachitate, în sumă de **10 616,76 mii MDL**, n-au fost remise UNEJ pentru executare, ceea ce denotă îndeplinirea necorespunzătoare de către subdiviziunile IGP a obligațiilor de serviciu și condiționează ratarea veniturilor din amenzi la bugetul de stat. Este necesar de menționat că cifrele prezentate nu includ procesele-verbale (amenzi) neachitate contestate de contravenienți în instanța de judecată, unele dintre care rămân în vigoare după contestare.

În contextul aplicării punctelor de penalizare, auditul menționează că atât în cazul procesului-verbal electronic (DCT) generat de SASCR „Controlul traficului”, cât și în cazul procesului-verbal seria MAI (la momentul când datele acestuia sunt introduse în SIA REC), sistemele informaționale atribuie automat punctele de penalizare corespunzătoare componentei/componentelor de contravenție selectate de către agentul constator, indicând totodată punctele de penalizare acumulate anterior, care încă nu și-au pierdut valabilitatea (acordate pe parcursul ultimelor 6 luni). Astfel, punctele atribuite unei persoane potrivit tuturor proceselor-verbale care i s-au întocmit în ultima jumătate de an și care sunt înregistrate în SASCR

⁷¹ Ultimele nu includ procesele-verbale (amenzi) achitate în jumătate în termen de 72 de ore sau 3 zile lucrătoare.

„Controlul traficului” sau SIA REC se vor reflecta automat, în bază de IDNP, într-un nou proces-verbal, la comiterea de către persoana în cauză a unei noi contravenții.

Totodată, lipsa IDNP, constatată la un număr mare de procese-verbale, face să se piardă legătura dintre procesele-verbale în care IDNP este indicat și cele în care acesta lipsește, chiar dacă sunt întocmite în privința aceleiași persoane. Drept urmare, la întocmirea unui nou proces-verbal, punctele atribuite în baza procesului-verbal precedent nu vor putea fi „văzute”, prezentând agentului constatatator o situație neveridică a sancționării și oferind contravenientului posibilitatea de a evita privarea de dreptul de a conduce vehiculul în cazul în care punctele „invizibile” ar fi condiționat acumularea a 15 puncte de penalizare timp de 6 luni.

Drept exemplu de calculare incorectă a punctelor de penalizare din cauza neindicării IDNP în procesele-verbale pot servi contravenienții I.H.⁷² și Iu. S.⁷³, ale căror puncte acumulate n-au fost luate în considerare la documentarea următoarelor contravenții săvârșite de ei pe parcursul aceluiași semestru.

Menționăm de asemenea că în multe din procesele-verbale fără IDNP data nașterii este înregistrată greșit (spre exemplu, este indicat anul 2017 sau anul 2018), ceea ce face dificilă identificarea persoanei și restabilirea tabloului punctelor de penalizare acumulate. În plus, ținând cont de faptul că, potrivit art. 445 din Codul contravențional, procesele-verbale incomplete sunt lovite de nulitate, în cazul neachitării amenzilor aplicate prin aceste procese-verbale, sumele respective nu vor putea fi revendicate pe cale legală.

O altă problemă care intervine în contextul atribuirii punctelor de penalizare este introducerea tardivă a proceselor-verbale în sistemele informaționale. Chiar dacă, potrivit reglementărilor instituționale⁷⁴, actele procedurale urmează a fi introduse în SIA REC timp de 24 de ore, aceste prevederi adesea nu se respectă. În procesele-verbale examinate de echipa de audit termenele de introducere în sistem au variat de la câteva minute până la mai mult de un an. Într-un caz, de la întocmirea procesului-verbal până la introducerea acestuia în sistem au trecut 182 de zile (5 luni și 29 de zile)⁷⁵, în alt caz - 202 zile (6 luni și 21 de zile)⁷⁶, iar în al treilea caz – 456 de zile (1 an și 3 luni)⁷⁷. La momentul apariției proceselor-verbale în sistem, punctele atribuite expirau peste o zi sau nu mai erau valabile, fapt care a determinat, în al doilea caz, calcularea greșită a sumei punctelor de penalizare la întocmirea procesului-verbal următor⁷⁸.

Gradul de implementare a cerinței și recomandării: Ținând cont de circumstanțele invocate, auditul concluzionează că cerința 2.1.2. și recomandarea nr.10 **n-au fost implementate.**

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
----------------------------------	----------------------

⁷² Procesele-verbale MAI04 369185; MAI04 094448.

⁷³ Procesele-verbale MAI04 312862; MAI03 968242.

⁷⁴ Ordinul MAI nr.347 din 01.11.2010 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare a contravențiilor, a persoanelor care le-au săvârșit și a rezultatelor examinării cauzelor contravenționale” (în vigoare până la 03.06.2019) și Ordinul MAI nr. 85 din 19.02.2019 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare și evidență a contravențiilor” (în vigoare din 03.06.2019).

⁷⁵ Procesul-verbal MAI04377258.

⁷⁶ Procesul-verbal DCT01795054.

⁷⁷ Procesul-verbal MAI03920458.

⁷⁸ Procesul-verbal MAI03677615.

<p>11. IGP al MAI și INP al IGP al MAI să asigure aplicarea conformă a prevederilor cadrului legal privind retragerea permisului de conducere persoanelor care au acumulat 15 puncte de penalizare pe parcursul ultimelor 6 luni, prin remiterea cauzelor respective în instanța de judecată.</p>	<p>În contextul implementării recomandării, în cadrul CUMC al INP au fost desfășurate activități de instruire profesională cu genericul: „Procedura privind inițierea procesului contravențional și ordinea întocmirii actelor procesuale”; „Procedura privind documentarea cauzelor contravenționale, condiționate de acumularea a 15 puncte de penalizare”.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Măsurile întreprinse n-au avut un impact esențial asupra situației privind remiterea în instanța de judecată a cauzelor contravenționale pornite în privința persoanelor care au acumulat 15 puncte de penalizare.</p>	

Potrivit art. 36 din Codul contravențional, conducătorului de vehicul declarat vinovat de săvârșirea contravenției în domeniul transporturilor sau circulației rutiere, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică drept sancțiune complementară un număr de puncte de penalizare, care se anulează la expirarea termenului de 6 luni de la data constatării contravenției pentru care au fost aplicate sau de la data privării, prin hotărâre judecătorească, de dreptul special de a conduce vehicule. Dacă aplicarea unei sancțiuni condiționează acumularea a 15 puncte de penalizare, agentul constatator remite cauza contravențională spre examinare în instanța de judecată competentă, care, odată cu sancțiunea principală și cu aplicarea punctelor de penalizare, aplică privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni până la un an ca sancțiune complementară.

Ca măsuri întreprinse în vederea excluderii situațiilor constatate de auditul precedent, când materialele aferente examinării contravențiilor care au condiționat acumularea de către contravenient a 15 puncte de penalizare nu erau remise în instanța de judecată, INP a comunicat desfășurarea în cadrul CUMC a activităților de instruire profesională, care s-au axat pe următoarele subiecte:

- „Procedura privind inițierea procesului contravențional și ordinea întocmirii actelor procesuale”;
- „Procedura privind documentarea cauzelor contravenționale, condiționate de acumularea a 15 puncte de penalizare”.

În cadrul instruirilor desfășurate, la care au participat 26 din cei 28 de angajați ai CUMC, agenții constatatori au fost familiarizați cu prevederile art. 36 alin. (2) și art. 429 alin. (7) din Codul contravențional, precum și atenționați asupra necesității remiterii în instanța de judecată competentă a proceselor-verbale, în cazul în care aplicarea sancțiunii condiționează acumularea a cel puțin 15 puncte de penalizare.

Cu referire la situația reală, auditul menționează că, potrivit datelor prezentate de STI al MAI, ca urmare a comiterii contravențiilor în domeniul circulației rutiere, pe parcursul anului 2017, în cadrul IGP au fost înregistrate 977 procese-verbale în baza cărora au fost acumulate 15 puncte de penalizare și mai mult, dintre care în instanțele de judecată competente au fost remise 689 de procese-verbale, ceea ce constituie **70,52%**. În anul 2018, numărul proceselor-verbale care au condiționat acumularea a 15 puncte de penalizare a constituit 1237, din ele fiind remise în judecată 986 de procese-verbale, sau **79,71%**.

În raport cu anul 2016, când numărul proceselor-verbale care au condiționat acumularea a 15 puncte de penalizare a constituit 895, iar al celor remise în judecată – 445 (**49,72%**), în anul 2018 rata proceselor-verbale expediate în instanțe a crescut cu aproape 30%.

Totodată, auditul a identificat în SASCR „Controlul traficului”, pe parcursul anului 2017, 73 de cazuri de acumulare de către contravenienți a 15 puncte de penalizare timp de 6 luni, iar în

anul 2018 – 4 cazuri⁷⁹, care au fost soluționate exclusiv de către agenții constatatori prin emiterea unor procese-verbale electronice, care prevedeau aplicarea amenzilor și a unor noi puncte de penalizare. Indiferent de numărul punctelor astfel acumulate de contravenienți (spre exemplu, în anul 2017 contravenientul M. P. a acumulat **86 de puncte de penalizare** în baza a 20 de procese-verbale⁸⁰), **niciunul** din procesele-verbale electronice generate pe parcursul a doi ani, care au condiționat acumularea a cel puțin 15 puncte de penalizare, n-au fost remise de către CUMC instanței de judecată în vederea privării contravenientului de dreptul special.

Pentru contravențiile în domeniul circulației rutiere documentate de CUMC prin procese-verbale seria MAI, pe parcursul anului 2017 în instanța de judecată au fost expediate **6 materiale** privind acumularea de către contravenient a 15 puncte de penalizare, iar în anul 2018 – **4 materiale**. Confirmări ale remiterii materialelor în instanța de judecată (scrisori de însoțire) au fost prezentate doar pentru 3 din cele 10 cazuri menționate. În același timp, echipa de audit a identificat în SIA REC cel puțin **30 de procese-verbale** având indicat INP ca organ de evidență și CUMC ca organ teritorial, în baza cărora contravenienții au acumulat câte 15-18 puncte de penalizare, dar care n-au fost remise instanțelor de judecată spre examinare.

În acest context, este necesar de menționat că nici Ordinul nr. 85, intrat în vigoare la 03.06.2019⁸¹, nici Ordinul nr. 347⁸², aplicat anterior, nu conțin norme specifice referitoare la modalitatea de completare a actelor procedurale în caz de remitere a cauzei în instanța de judecată, inclusiv în urma acumulării a 15 puncte de penalizare. Totodată, dacă modelul procesului-verbal seria MAI figurează ca anexă în ambele ordine sus-menționate și prezintă clar opțiunile agentului constator la adoptarea deciziei într-o cauză contravențională⁸³, modelul procesului-verbal electronic (seria DCT), generat în cazul contravențiilor fixate cu ajutorul mijloacelor foto-video, nu este aprobat oficial. Aceste lacune de reglementare creează un mediu favorabil pentru nerespectarea de către agenții constatatori a prevederilor art. 36 al Codului contravențional.

Totuși, impedimente substanțiale, care ar face dificilă remiterea în instanțele de judecată a *tuturor* proceselor-verbale ce au condiționat acumularea de către contravenienți a 15 puncte de penalizare, n-au fost depistate.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere efortul scăzut al agenților constatatori deșu în vederea respectării prevederilor art. 36 din Codul contravențional, auditul constată că recomandarea nr.11 **n-a fost implementată**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
12. IGP al MAI și INP al IGP al MAI să restabilească punctele de penalizare transferate neregulamentar pe alte persoane decât cele care au comis contravenția.	INP al MAI a solicitat opinia Procuraturii Anticorupție referitor la măsurile care urmează a fi întreprinse de IGP pentru restabilirea punctelor de penalizare transferate neregulamentar pe alte persoane decât cele care au comis contravenția.

⁷⁹ Din cauza dificultăților de generalizare a informației, condiționate de documentarea neregulamentară a contravențiilor fixate cu ajutorul camerelor de supraveghere prin procese-verbale seria MAI, cifrele indicate includ doar cauzele pentru care au fost generate regulamentele procese-verbale electronice.

⁸⁰ În cazul contravenientului M.P., punctele au fost acumulate în semestrul I al anului 2017, când era încă posibilă achitarea amenzilor în baza codului de bare de pe citația remisă de CUMC.

⁸¹ Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 85 din 19.02.2019 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare și evidență a contravențiilor”.

⁸² Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 347 din 01.11. 2010 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de înregistrare a contravențiilor, a persoanelor care le-au săvârșit și a rezultatelor examinării cauzelor contravenționale”.

⁸³ La completarea compartimentului „Decizia agentului constator”, agentul poate alege una din 2 opțiuni propuse – I. *Aplicarea sancțiunii contravenționale*, sau II. *Remiterea pentru examinare altui organ*.

Efectul măsurilor întreprinse: În pofida recomandărilor Curții de Conturi și ale Procuraturii Anticorupție, punctele de penalizare transferate neregulamentar pe alte persoane decât cele care au comis contravenția n-au fost restabilite.

Pentru executarea prevederilor pct. 12 din Planul de acțiuni în vederea executării recomandărilor din Raportul auditului Curții de Conturi a Republicii Moldova, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 119 din 05.05.2017, și ținând cont de faptul că în cadrul Procuraturii Anticorupție se examinează cauzele penale nr. 12015978169 din 08.12.2015 și nr. 2016978015 din 11.02.2016 în privința acțiunilor unor angajați ai CUMC, INP al MAI, prin demersul nr. INP/2-4670 din 26.06.2017, a solicitat opinia PA referitor la măsurile care urmează a fi întreprinse de IGP pentru restabilirea punctelor de penalizare transferate neregulamentar pe alte persoane decât cele care au comis contravenția. Potrivit răspunsului PA nr. 10807 din 11.10.2017, procesul contravențional pornit pe cazurile menționate urmează a fi încetat, iar în cazul stabilirii făptuitorului, urmează a fi pornit proces contravențional, cu atragerea persoanei la răspundere contravențională.

În pofida recomandărilor PA, IGP s-a declarat în imposibilitate de a executa recomandarea din raportul de audit, explicând că, potrivit art. 396 alin. (4) din Codul contravențional, în cadrul controlului respectării legislației la înregistrarea de către subdiviziunile competente subordonate Ministerului Afacerilor Interne a sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor și infracțiunilor, procurorul este în drept să verifice legalitatea acțiunilor agentului constator, să pornească procesul contravențional, să atace decizia agentului constator în instanța de judecată. Astfel, contestarea în instanță a deciziei ilegale a agentului constator pentru încetarea procesului contravențional în cazul existenței punctelor de penalizare transferate neregulamentar pe alte persoane, precum și pornirea ulterioară a procesului contravențional cu atragerea persoanei la răspundere contravențională, în cazul stabilirii făptuitorului comiterii contravenției, ține de competența procurorului. În lipsa deciziei instanței privind încetarea procesului contravențional sau a ordonanței procurorului cu privire la contravenția pe care a constatat-o în exercițiul funcțiunii, IGP nu poate restabili punctele de penalizare transferate neregulamentar.

În acest context, auditul menționează că, indiferent de competențele pe care legea le atribuie procurorului, elucidarea circumstanțelor faptei cu caracter contravențional, pornirea procedurii contravenționale, identificarea corectă a contravenientului și întocmirea procesului-verbal de constatare a contravenției (spre exemplu, în privința persoanei care a acumulat realmente punctele transferate ilicit) țin anume de atribuțiile agentului constator. Prin urmare, motivul invocat de IGP și INP pentru omisiunea de a restabili legalitatea în materie de acordare a punctelor de penalizare este lipsit de consistență.

Potrivit datelor auditului, în cadrul unor anchete de serviciu desfășurate de INP în 2015 s-a constatat că în unele procese-verbale⁸⁴ contravenienții reali au fost înlocuiți cu alte persoane, însă punctele de penalizare atribuite conform acestor procese-verbale n-au fost referite adevăraților subiecți ai contravențiilor.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere cele menționate, auditul constată că recomandarea nr.12 **n-a fost implementată** în timp util. În prezent implementarea acesteia nu este posibilă, dată fiind expirarea termenului de valabilitate al punctelor de penalizare la care s-a referit auditul precedent.

Recomandarea auditului precedent

Măsurile întreprinse

⁸⁴ Exemplu: DCT01 237282; DCT01 61544.

<p>13. IGP al MAI și INP al IGP al MAI să sisteze practica neregulamentară de încetare a procesului contravențional prin intentarea unui alt proces contravențional pe faptul necomunicării de către proprietarul vehiculului a persoanei căreia i-a fost încredințată conducerea sau prin emiterea unor încheieri ale agentului constator neargumentate juridic.</p>	<p>În prezent procedurile pornite pentru încălcarea RCR nu mai sunt încetate în temeiul proceselor-verbale întocmite pentru necomunicarea de către proprietarul vehiculului a identității persoanei căreia i-a fost încredințată conducerea acestuia (art. 234 din Codul contravențional). În același timp, după întocmirea procesului-verbal în baza art. 234, nu se mai întreprind acțiuni pentru identificarea contravenientului în procedura contravențională pornită pentru încălcarea de bază.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși formal practica neregulamentară descrisă în raportul auditului precedent a fost sistată, încetarea, din momentul pornirii procedurii contravenționale în baza art. 234 din Codul contravențional, a acțiunilor de identificare a persoanei care a comis încălcarea de bază are același efect – substituirea sancțiunii cu una mai blândă sau chiar evitarea răspunderii contravenționale. Totodată, au fost emise încheieri neargumentate juridic în privința deputaților în Parlament.</p>	

Potrivit datelor extrase din SIA REC, pe parcursul semestrului II al anului 2017, în baza art. 234 din Codul contravențional („Necomunicarea identității persoanei căreia i s-a încredințat conducerea vehiculului”), în cadrul IGP au fost întocmite 46 de procese-verbale. În 2018 numărul proceselor-verbale întocmite pentru comiterea aceleiași contravenții a fost de 127.

În același timp, 36 642 din procedurile contravenționale pornite în baza probelor obținute prin intermediul SASCR „Controlul traficului” în semestrul II al anului 2017 și 135 873 din cele pornite în semestrul I al anului 2018 au rămas nefinalizate din cauza neidentificării contravenientului. Numărul mic al proceselor-verbale întocmite în baza art. 234 al Codului contravențional în raport cu numărul cauzelor contravenționale în care contravenientul n-a fost identificat este explicat de către agenții constatori prin insuficiența mijloacelor bugetare alocate pentru remiterea prin scrisori recomandate către proprietarii sau posesorii vehiculelor a solicitărilor privind depunerea declarației cu privire la identitatea persoanei care conducea vehiculul la momentul săvârșirii contravenției. În cazul scrisorilor simple, care sunt adesea neglijate de destinatari, agentul constator nu dispune de dovada recepționării solicitării, ceea ce face imposibilă pornirea procedurii contravenționale pentru necomunicarea identității conducătorului vehiculului.

Examinând materialele aferente unui eșantion de 40 de procese-verbale întocmite potrivit art. 234 al Codului contravențional în perioada cuprinsă între 01.07.2017 și 31.12.2018 (ceea ce reprezintă 23,12 % din numărul total al acestora), auditul a constatat că nici în unul din cazurile supuse verificării procedura pornită în privința contravenientului pentru comiterea încălcării de bază (depășirea vitezei, neglijarea culorii semaforului etc.) nu a fost încetată odată cu întocmirea procesului-verbal conform art. 234 al Codului contravențional.

Totodată, agenții constatori nu au putut prezenta dovezi că după întocmirea procesului-verbal pentru contravenția prevăzută la art. 234 al Codului contravențional au mai fost întreprinse măsuri în scopul identificării contravenientului în procedura pornită pentru încălcarea de bază. Astfel, în toate cele 40 de cazuri aceste proceduri au încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale (1 an), în condițiile în care contravenientul n-a fost identificat.

Prin urmare, echipa de audit concluzionează că, deși în perioada post-audit procedurile pornite pentru încălcarea RCR nu mai sunt încetate prin întocmirea unui proces-verbal în baza art. 234 al Codului contravențional, stoparea acțiunilor având ca scop identificarea contravenientului în procedura contravențională pornită pentru încălcarea de bază are efectul constat de auditul precedent – substituirea sancțiunii cu una mai blândă în cazurile când contravenția de bază prevede o pedeapsă mai aspră (incluzând punctele de penalizare, care,

acumulându-se, pot determina privarea de dreptul de a conduce), sau chiar evitarea răspunderii contravenționale, ținând cont de faptul că, din amenzile aplicate potrivit celor 173 de procese-verbale încheiate conform art. 234 al Codului contravențional, 16 nu au fost achitate și nici remise executorilor judecătorești.

În contextul măsurilor întreprinse pentru remedierea situației, INP al MAI a comunicat că, ținând cont de practica internațională în domeniul utilizării sistemelor automatizate de monitorizare a traficului rutier, începând cu anul 2013, a promovat mai multe inițiative de modificare a legislației în vederea instituirii răspunderii contravenționale a proprietarului de vehicul pentru contravențiile constatate cu mijloace tehnice certificate ori mijloace tehnice omologate și verificate metrologic, în cazul imposibilității identificării persoanei a căreia i s-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice.

Până în prezent inițiativele în cauză n-au fost susținute, ultimul proiect în acest sens fiind remis Cancelariei de Stat în august 2019⁸⁵, cu avizul negativ al Ministerului Justiției, în care se invocă prezumția nevinovăției, implicit, imposibilitatea aplicării sancțiunii în privința persoanei a cărei vinovăție n-a fost dovedită.

Cu referire la încheierile neargumentate juridic, auditul menționează că în perioada verificată asemenea încheieri au fost emise de către agenții constatatori în privința deputaților în Parlament (a se vedea informația pentru recomandarea nr.10).

Gradul de implementare a recomandării: Ținând cont de circumstanțele invocate, auditul consideră că recomandarea nr. 13 a fost **implementată parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>14. IGP al MAI și INP al IGP al MAI să asigure înregistrarea în modul stabilit a Inspectoratului General al Poliției în calitate de persoană împuternicită pentru prelucrarea datelor cu caracter personal pe segmentul SASCR „Controlul traficului”, în vederea conformării la cerințele cadrului normativ relevant.</p>	<p>În vederea implementării recomandării, au fost întreprinse următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prin Hotărârea Guvernului nr. 497 din 25.05.2018, al cărei proiect a fost elaborat în cadrul MAI, IGP al MAI a fost desemnat ca operator de date cu caracter personal. - La data de 24.04.2019 a fost depusă la CNPDCP notificarea de înregistrare a IGP în calitate de operator de date cu caracter personal.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși MAI a depus la CNPDCP notificarea privind înregistrarea IGP ca operator de date cu caracter personal în cadrul SASCR „Controlul traficului”, CNPDCP a emis o decizie de refuz al autorizării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p>	

Conform pct. 58 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”⁸⁶ în redacția inițială, operator de date cu caracter personal al Sistemului era Ministerul Afacerilor Interne. IGP figura doar ca persoană împuternicită de operator pentru a prelucra datele cu caracter personal.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 497 din 25.05.2018 (în vigoare din 1 iunie 2018), al cărei proiect a fost elaborat în cadrul MAI, norma respectivă din Regulament a fost modificată, ca operatori de date cu caracter personal ai Sistemului fiind desemnate STI și IGP ale MAI.

Ca urmare a modificării cadrului legal aferent, s-a purces la întocmirea dosarului pentru înregistrarea IGP al MAI în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

⁸⁵ Proiectul legii privind modificarea și completarea unor acte legislative, care prevede inclusiv modificarea Codului contravențional.

⁸⁶ Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” și modificarea Concepției Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”.

La data de 24.04.2019, notificarea de înregistrare, însoțită de documentele confirmative instituționale care stabilesc competențele și activitățile IGP în calitate de operator de date cu caracter personal, a fost depusă la CNPDCP cu nr. 190424CI466, fapt confirmat de instituția în cauză prin mesajul electronic emis la aceeași dată.

Prin Decizia nr. DA-1561014369838 din 20.06.2019, CNPDCP a refuzat înregistrarea IGP în calitate de operator de date cu caracter personal, menționând că, potrivit punctelor 7, 81, 82, 16, 25, 26, 27, 28, 35 și 60 din Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17.11.2014, doar MAI stabilește scopul și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal în sistem, având atribuții ce revin unui operator în sensul Legii privind protecția datelor cu caracter personal⁸⁷. Totodată, Regulamentul privind organizarea și funcționarea SASCR „Controlul traficului” nu statuează careva drepturi sau obligații ale IGP sau STI similare celor atribuite MAI, din contextul cărora ar putea rezulta eventual calitatea lor de operatori în raport cu Sistemul.

În acest context, CNPDCP a venit către MAI cu propunerea de a se modifica pct. 58 din Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17.11.2014, atribuindu-li-se IGP și STI statutul de persoană împuternicită de către operator, cu notificarea CNPDCP în acest sens, prin prisma art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere faptul că IGP al MAI și INP al IGP al MAI au întreprins acțiuni privind înregistrarea IGP ca operator de date cu caracter personal în cadrul SASCR „Controlul traficului”, dar și faptul că IGP n-a fost deocamdată înregistrat nici ca operator de date cu caracter personal, nici ca persoană împuternicită pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, auditul a constatat că recomandarea nr. 14 a fost **implementată parțial**.

Recomandările adresate MF și MAI:

Cerința/Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>2.2.2. Ministerul Finanțelor: să ajusteze cadrul legal-normativ aferent veniturilor bugetare provenite din amenzile administrative constatate/aplicate de către entitățile din subordinea MAI, în sensul determinării, respectiv, delimitării exprese a componentei bugetului public național privind cotele defalcărilor plăților în cauză.</p> <p>15. Ministerul Finanțelor: să asigure modificarea cadrului legal prin reglementarea exhaustivă a modului de determinare a bugetelor în care se încasează veniturile din aplicarea amenzilor.</p>	<p>În vederea implementării recomandării, au fost întreprinse următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prin Ordinul MF nr. 90 din 14.06.2017 au fost operate modificări și completări în Ordinul MF nr. 158 din 23.12.2016 „Cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2017”, excluzându-se codurile economice 143241⁸⁸ și 143242⁸⁹, care permiteau virarea amenzilor aplicate de subdiviziunile IGP în bugetele locale. - Prin Legea nr.178 din 26.07.2018 a fost modificat Codul contravențional, în art. 34 al acestuia stabilindu-se expres că amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Cadrul legal a fost ajustat, perceperea plăților aferente amenzilor contravenționale efectuându-se în prezent exclusiv în bugetul de stat.</p>	

În vederea implementării recomandării nr. 15, Ministerul Finanțelor a întreprins un șir de măsuri, având ca scop ajustarea cadrului normativ prin determinarea bugetelor în care urmează a fi încasate veniturile din aplicarea amenzilor.

⁸⁷ Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

⁸⁸ 143241 „Amenzi aplicate de subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video, încasate în bugetul local de nivelul II”.

⁸⁹ - 143242 „Amenzi aplicate de subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video, încasate în bugetul local de nivelul I”.

Astfel, prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 90 din 14.06.2017 au fost operate modificări și completări în Ordinul ministrului finanțelor nr. 158 din 23.12.2016 „Cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2017”, excluzându-se codurile economice care permiteau virarea amenzilor aplicate de subdiviziunile IGP în bugetele locale, și anume:

- 143241 „Amenzi aplicate de subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video, încasate în bugetul local de nivelul II”;

- 143242 „Amenzi aplicate de subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video, încasate în bugetul local de nivelul I”.

Totodată, Ministerul Finanțelor a elaborat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte legislative, în care a prevăzut, între altele, completarea art. 34 din Codul contravențional cu o normă generală (alineatul (2⁵)), potrivit căreia amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu anumite excepții, care nu vizează contravențiile documentate de organele de poliție⁹⁰.

Modificările respective au fost aprobate prin Legea nr.178 din 26.07.2018 și au intrat în vigoare la 01.10.2018.

Drept urmare, în prezent veniturile aferente amenzilor aplicate de subdiviziunile MAI sunt direcționate exclusiv în bugetul de stat.

Gradul de implementare a cerinței și recomandării: Ținând cont de cele expuse, auditul constată că cerința 2.2.2. și recomandarea nr. 15 au fost **implementate**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>16. MF să modifice cadrul legal în vederea asigurării partajării echitabile a veniturilor între bugetul de stat și bugetele locale din aplicarea amenzilor aferente, ținând cont de responsabilitatea comună a MAI și APL de nivelul I în asigurarea securității traficului rutier și pietonal.</p>	<p>În scopul implementării recomandării, Ministerul Finanțelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a promovat un șir de modificări la Legea nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, care prevăd introducerea transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat pentru APL de nivelul I destinate întreținerii infrastructurii drumurilor (Legea nr. 24 din 10.03.2017); - a prevăzut, în Legea nr. 33 din 17.03.2017 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2017 nr. 279/2016, transferuri cu destinație specială pentru întreținerea infrastructurii drumurilor locale în mărime de cca 386,0 mil. MDL, transferurile respective fiind menținute și în anii următori.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Implementarea formulei de partajare introduse prin Legea nr. 24 din 10.03.2017 n-a contribuit la ameliorarea infrastructurii drumurilor și, implicit, la buna funcționare a sistemului de monitorizare a traficului rutier în mun. Chișinău.</p>	

Conform informațiilor prezentate Curții de Conturi, Ministerul Finanțelor a promovat un șir de modificări la Legea nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, care prevăd introducerea transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat pentru APL de nivelul I destinate întreținerii infrastructurii drumurilor. Noile reglementări au fost aprobate prin Legea nr. 24 din 10.03.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, pusă în aplicare începând cu 01.01.2017.

În contextul modificărilor operate, în Legea nr.33 din 17.03.2017 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2017 nr. 279/2016 au fost prevăzute transferuri

⁹⁰ Excepțiile sunt prevăzute la alineatele (2⁶)-(2⁹).

cu destinație specială pentru întreținerea infrastructurii drumurilor locale în mărime de cca 386,0 mil. MDL, transferurile respective fiind menținute și în anii următori.

Misiunea de follow-up a constatat că, invocând modificările menționate mai sus, MF s-a eschivat de la analiza și implementarea recomandării Curții de Conturi, iar introducerea transferurilor cu destinație specială pentru întreținerea infrastructurii drumurilor locale s-a efectuat din contul eliminării defalcărilor în bugetele locale de nivelul II ale veniturilor din taxa pentru folosirea drumurilor. Ca urmare, APL de nivelul I nu sunt cointeresate financiar în ameliorarea semnalizării drumurilor, respectiv, în creșterea nivelului veniturilor din amenzi.

Subsecvent, ca urmare a neasigurării de către APL din mun. Chișinău a mijloacelor de semnalizare necesare circulației (marcajul, indicatoarele rutiere), peste 90% din capturile camerelor de supraveghere ale SASCR „Controlul traficului” sunt rebutate, sistemul funcționând, în anii 2016-2019, cu un randament de circa 6,5% (a se vedea compartimentul „Alte constatări” din prezentul Raport).

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere faptul că MF s-a eschivat de la analiza și implementarea recomandării Curții de Conturi, auditul consideră că recomandarea nr.16 nu a fost implementată.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>17. MF să reglementeze exhaustiv drepturile și obligațiile autorităților implicate în constatarea contravențiilor administrative în ceea ce privește evidența și raportarea calculării și încasării amenzilor, precum și în vederea verificării corectitudinii încasării veniturilor în bugetele respective.</p> <p>18. MAI și MF să asigure evidența analitică conformă a calculării și achitării amenzilor, urmărirea plenitudinii încasării și raportării acestora.</p>	<p>MF a elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea conceptului tehnic al sistemului informațional automatizat „Registrul amenzilor contravenționale”.</p> <p>STI al MAI a elaborat proiectul Legii cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, care prevede crearea unui sistem unic de evidență a tuturor contravențiilor prevăzute de Codul contravențional.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: A fost pregătită adoptarea cadrului de reglementare a drepturilor și obligațiilor autorităților cu atribuții de documentare a contravențiilor în ce privește evidența și raportarea calculării și încasării amenzilor. Totodată, o evidență analitică conformă a calculării și achitării amenzilor, precum și urmărirea plenitudinii încasării și raportării acestora n-au fost deocamdată realizate.</p>	

Deși, potrivit prevederilor legale în vigoare, MF și structurilor din subordine (în special, SFS) le revin responsabilități clare privind administrarea veniturilor la bugetul public național, cum ar fi elaborarea proiectelor de acte normative și a procedurilor în domeniul administrării veniturilor, elaborarea procedurilor de evidență analitică pe contribuabili, aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligațiilor fiscale etc.⁹¹, auditul constată că în anii 2017-2018 MF n-a întreprins măsuri concludente pentru reglementarea exhaustivă a drepturilor și obligațiilor autorităților cu atribuții de documentare a contravențiilor în ce privește evidența și raportarea calculării și încasării amenzilor. Din acest motiv, nu a putut fi asigurată nici evidența analitică adecvată a calculării și încasării amenzilor contravenționale aplicate de subdiviziunile MAI. Ca și în perioada anterioară auditului precedent, SFS a procesat doar informația privind încasările din amenzi, fără a analiza concordanța acesteia cu mărimea amenzilor stabilită de agenții constatatori ai MAI. La rândul său, MAI nu s-a preocupat de confruntarea datelor privind achitarea amenzilor pe care le-a aplicat cu informația relevantă existentă la MF, în vederea eliminării eventualelor divergențe.

În consecință, procesul de evidență și raportare a calculării și încasării amenzilor contravenționale aplicate de MAI este marcat de o serie de deficiențe, care afectează corectitudinea și plenitudinea încasării la bugetul de stat a veniturilor din amenzi. O dovadă în

⁹¹ Art. 20 alin. (1) lit. l) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 20.07.2014; art. 132⁴ alin. 2); art. 133 alin. (1), subalineatele 8), 13); art. 133 alin. (2), subalineatele 1)-4); 7) din Codul fiscal, aprobat prin Legea nr. 1163-XIII din 24.04.1997.

acest sens este tabelul de mai jos, din care rezultă că pe parcursul ultimilor ani MAI și MF au deținut date diferite privind sumele încasate de la contravenienți în baza proceselor-verbale întocmite de subdiviziunile IGP.

Tabelul nr. 2
mii MDL

Codul economic la care s-a efectuat achitarea amenzilor	Total încasat potrivit STI al MAI	Total încasat potrivit MF ⁹²	Diferența
2017			
Codul ECO 143230 „Amenzi aplicate de Inspectoratul National de Patrulare pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video”	4 776,6	4 919,6	143
Codul ECO 143210 „Amenzi aplicate de INP”	98 804,6	101 600,7	2 796,1
Codul ECO 143113 „Amenzi aplicate de către agentii constatatori din cadrul subdiviziunilor IGP”	8 699,2	9 119,4	420,2
2018			
Codul ECO 143230	4 412,5	4 500,8	88,3
Codul ECO 143210	104 333,3	108 412,5	4 079,2
Codul ECO 143113	19 514,0	20 384,3	870,3
01.01.-30.06.2019			
Codul ECO 143230	5 803,6	5 971,4	167,8
Codul ECO 143210	22 705,4	24 623,3	1 917,9
Codul ECO 143113	20 562,4	21 271,2	708,8

Deși MAI și MF n-au colaborat în scopul asigurării unei evidențe plenare și adecvate a plăților aferente amenzilor contravenționale, auditul ține să remarce că în anii 2017-2019 STI al MAI a efectuat lunar verificări reciproce ale sumelor amenzilor achitate cu serviciul de plăți MPay, prin intermediul căruia sunt percepute toate plățile efectuate conform proceselor-verbale de constatare a contravențiilor întocmite de MAI. Potrivit rezultatelor verificărilor lunare, în baza cărora sunt semnate actele de acceptanță a serviciilor de plată prestate de MPay, sumele confruntate ale amenzilor nu prezintă divergențe.

De rând cu neconcordanțele privind sumele totale ale amenzilor, reflectate în tabel, la capitolul deficiențe urmează a fi menționată și virarea unor sume provenite din amenzi la alte coduri economice decât cele prevăzute de lege. În urma preluării în anii 2017-2018 a unui număr mare de rapoarte privind constatarea contravențiilor din SASCR „Controlul traficului” și întocmirii neregulamentare în baza acestora a proceselor-verbale completate de mână (seria MAI), o bună parte din amenzile achitate potrivit acestor procese-verbale a fost direcționată nu la codul ECO 143230 (amenzi aplicate de INP pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video), ci la codul ECO 143210 (amenzi aplicate de INP).

În anul 2018, STI al MAI a suplimentat formularul electronic al procesului-verbal cu o bifă specială („Din Control Trafic”), care putea fi activată la introducerea în SIA REC a conținutului procesului-verbal întocmit de mână, pentru a face legătura dintre raportul DCT și procesul-verbal întocmit în baza acestuia și a direcționa plățile la codul corect 143230. Ținând cont de faptul că perioada de clearing în sistemul MPay, prin care se efectuează plățile, este de 24 de ore, în cazul în care procesul-verbal întocmit de mână era introdus în SIA REC regulamentar (timp de 24 de ore⁹³), activându-se concomitent bifa „Din Control Trafic”, amenda aferentă unui asemenea proces-verbal ajungea la codul 143230, iar dacă procesul-verbal era introdus mai târziu (situație obișnuită), plata se direcționa greșit la codul 143210.

Astfel, pe parcursul anului 2018, contrar normelor legale privind clasificarea bugetară, la codul corespunzător (143230) a fost direcționată suma de **4 487, 1 mii MDL**, în timp ce la codul necorespunzător (143210) au fost virăți **12 841,4 mii MDL**. În anul 2017, suma virată neregulamentară la codul 143210 a constituit circa **7,0 mil. MDL**.

⁹² Sursa: Catalogul SFS de date guvernamentale (www.fisc.md).

⁹³ Potrivit prevederilor Instrucțiunii aprobate prin Ordinul MAI nr. 347 din 01.11.2010, în vigoare până la 03.06.2019 (actualmente abrogat și substituit prin Ordinul MAI nr. 85 din 19.02.2019).

Totodată, în informația privind achitățile la codul ECO 143230 pentru anii 2017-2018 auditul a depistat **58** de procese-verbale care aveau activată bifa „Din Control Trafic” (indiciu al conexiunii cu un raport DCT), fără să aibă vreo legătură cu constatările camerelor de supraveghere. În unele cazuri, contravențiile documentate prin aceste procese-verbale nu țineau de încălcarea traficului rutier (ex., injuria (art. 69 CC), huliganismul nu prea grav (art.354 CC), apariția în stare de ebrietate în locuri publice (art. 355 CC), vătămarea ușoară a integrității corporale (art. 78 CC) etc.), iar în altele contravențiile nu erau fixate prin intermediul camerelor video (necomunicarea identității conducătorului vehiculului (art. 234 CC), conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere (art. 231 CC) etc.). Subsecvent, suma de **66 275 MDL**, achitată la codul ECO 143230 în baza proceselor-verbale menționate, urma a fi direcționată la alte coduri economice.

În vederea identificării unor soluții pentru deficiențele depistate, în perioada efectuării auditului⁹⁴, în cadrul STI a fost convocată o ședință cu participarea reprezentanților MF, SFS, IP CTIF, IP „STISC” și AGE, la care a fost pusă în discuție posibilitatea integrării datelor deținute de diferite autorități ale statului (în special, MAI și MF) în aspectul asigurării evidenței analitice a calculării amenzilor contravenționale, precum și al plenitudinii încasării veniturilor din amenzi. În cadrul ședinței s-a menționat că în Republica Moldova există peste 40 de instituții care au calitatea de agenți constatatori pentru diverse componente de contravenții, astfel că problema evidenței achităților nu va putea fi soluționată eficient la nivelul unei singure instituții și necesită o abordare complexă.

În urma analizei cadrului legislativ, precum și a situației privind evidența contravențiilor, efectuate de MAI, s-a constatat că unele structuri de stat ale țării dețin sisteme informaționale proprii, care creează resurse informaționale segmentate. O asemenea dezintegrare a resurselor informaționale nu permite utilizarea eficientă a informației în procesul combaterii fenomenului contravențional. Pentru depășirea situației existente este necesară crearea resursei informaționale unice a tuturor organelor și instituțiilor de stat care sunt în drept să examineze cauzele contravenționale în conformitate cu prevederile Codului contravențional al RM, prin adoptarea unor reguli și condiții exhaustive de evidență a contravențiilor, cauzelor contravenționale și persoanelor care le-au săvârșit.

În acest context, STI al MAI a comunicat că a elaborat proiectul Legii cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, care prevede crearea unui sistem unic de evidență a contravențiilor, stabilește principiile și regulile de funcționare ale acestuia, precum și drepturile și obligațiile furnizorilor și deținătorilor de informații. Implementarea, potrivit proiectului, a sistemului unic de evidență a contravențiilor va permite asigurarea bunei funcționări a tuturor organelor și instituțiilor de stat investite cu atribuții de constatare și/sau soluționare a cauzelor contravenționale, îmbunătățirea interacțiunii dintre ele, deținerea informației operative și statistice exacte privind contravențiile comise pe teritoriul Republicii Moldova, precum și utilizarea mai eficientă a acestuia pentru prevenirea și contracararea fenomenului contravențional.

În urma discuțiilor purtate în cadrul ședinței, precum și având în vedere faptul că asigurarea plenitudinii încasărilor la bugetul de stat nu ține de atribuțiile funcționale ale MAI, STI al MAI s-a adresat Ministerului Finanțelor cu un demers, prin care a solicitat acestuia să inițieze procesul de integrare a datelor deținute de toți agenții constatatori, în vederea asigurării unei evidențe unice și conforme a calculelor aferente amenzilor și a veniturilor provenite din acestea. În răspunsul său din 04.06.2019, Ministerul Finanțelor a comunicat disponibilitatea Serviciului

---

⁹⁴ La 23.04.2019.

Fiscal de Stat de a crea, în comun cu părțile interesate, un sistem informațional la care autoritățile competente vor contribui cu informații privind contravențiile constatate, informațiile în cauză fiind corelate automat cu sumele achitate sau neachitate ale amenzilor. Pentru a determina modalitatea optimă de organizare a acestui proces, Ministerul Finanțelor a convocat mai multe ședințe cu reprezentanții tuturor autorităților cu atribuții de constatare a contravențiilor și a solicitat poziția oficială a acestora vis-a-vis de subiectul discutat. Subsecvent, în cadrul Ministerului Finanțelor a fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea conceptului tehnic al SIA „Registrul amenzilor contravenționale”, actualmente aflat în proces de avizare de către instituțiile interesate. Odată conceptul definit, Ministerul Finanțelor va purcede la elaborarea cadrului normativ necesar pentru funcționarea noului sistem, reglementând în detaliu drepturile și obligațiile tuturor actorilor implicați.

Gradul de implementare a recomandărilor: Ținând cont de măsurile întreprinse de MF și MAI, auditul concluzionează că recomandarea nr.17 a fost **implementată parțial**, iar recomandarea nr.18 **n-a fost deocamdată implementată**.

Recomandările adresate CR și CMB:

Cerința/Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
2.3.2. APL să înainteze acțiuni în instanța de judecată privind declararea nulității contractelor de achiziție a serviciilor de monitorizare a traficului rutier încheiate cu operatorii economici. 19. CR și CMB să înainteze acțiuni în judecată privind declararea nulității contractelor de achiziție/PPP privind serviciile de monitorizare a traficului rutier.	7 din 13 APL vizate în raport (CR Cimișlia, CR Ocnița, CR Cantemir, CR Ungheni, CR Hâncești, CR Leova și CMB) s-au adresat în judecată cu acțiuni privind declararea nulității contractelor de achiziție a serviciilor de monitorizare a traficului rutier încheiate cu operatorii economici.
Efectul măsurilor întreprinse: Adresându-se în instanța de judecată, 7 din cele 13 APL vizate în raport au creat premise pentru declararea nulității contractelor încheiate cu operatorii economici privați. Una dintre cele 7 cereri de chemare în judecată (depusă de CMB) s-a soldat cu declararea nulității Contractului de parteneriat public-privat nr. 4 din 01.12.2013 privind prestarea serviciilor prin dotarea tehnică a mun. Bălți cu aparatură de fixare foto-video, încheiat cu SRL „Avtouragan”.	

Făcând o sinteză a informației furnizate de cele 13 APL⁹⁵ care urmau să înainteze acțiuni în judecată privind declararea nulității contractelor de achiziție/PPP, acestea fiind încheiate contrar normelor legale în vigoare la acel moment, auditul constată că s-au adresat în instanță doar 7 dintre ele – CR Cimișlia, CR Ocnița, CR Cantemir, CR Ungheni, CR Hâncești, CR Leova și CM Bălți.

Astfel, cererea de chemare în judecată a Consiliului raional Cimișlia, prin care s-a solicitat declararea nulității Contractului nr. 52 din 03.06.2014 privind achiziționarea serviciilor de monitorizare a traficului rutier, încheiat cu SRL „Midland Engineering”, a fost depusă la Judecătoria Chișinău la 09.10.2017 (dosarul nr. 12-2c-68702-12102017). Cauza a fost numită spre examinare la 06.03.2019, însă ședința s-a amânat pentru o dată ulterioară. La momentul actual, hotărârea instanței încă nu a fost pronunțată.

⁹⁵ Ungheni, Hâncești, Soroca, Leova, Drochia, Criuleni, Cantemir, Strășeni, Anenii Noi, Orhei, Cimișlia, Ocnița și Bălți.

Cererea de chemare în judecată a Consiliului raional Ocnița, prin care s-a solicitat declararea nulității Contractului nr. 3 din 17.07.2014 privind achiziționarea serviciilor de monitorizare a traficului rutier, încheiat cu SRL „Midland Engineering”, a fost depusă la Judecătoria Chișinău la 10.07.2017 (dosarul nr. 12-2c-53413-04082017). Ședința privind examinarea cauzei a avut loc la 12.03.2019, în cadrul acesteia fiind emisă o hotărâre privind respingerea acțiunii ca nefondată. Drept urmare, Consiliul raional Ocnița a depus o cerere de apel, care încă este în proces de examinare.

La rândul său, Consiliul municipal Bălți a depus la Judecătoria Bălți o cerere de chemare în judecată pentru declararea nulității Contractului de parteneriat public-privat nr. 4 din 01.12.2013 privind prestarea serviciilor prin dotarea tehnică a mun. Bălți cu aparatură de fixare foto-video, încheiat cu SRL „Avtouragan” (dosarul nr. 2c-266/2017). La 18 decembrie 2018, instanța de judecată a emis pe cauza respectivă o hotărâre, prin care a admis cererea de chemare în judecată și a declarat nul contractul sus-menționat.

În perioada auditului au fost depuse alte 4 cereri de chemare în judecată:

- privind declararea nulității Contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 1-Mr din 04.12.2013, încheiat între CR Cantemir și SRL „Midland Engineering” (depusă la data de 20.09.2019 la Judecătoria Cahul, sediul Cantemir);
- privind declararea nulității Contractului privind achiziționarea serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 1 din 30.01.2014, încheiat între CR Ungheni și SRL „Midland Engineering” (depusă la data de 09.10.2019 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru);
- privind declararea nulității Contractului privind achiziționarea serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 2 din 10.03.2014, încheiat între CR Hâncești și SRL „Midland Engineering” (depusă la data de 16.10.2019 la Judecătoria Hâncești);
- privind declararea nulității Contractului de parteneriat public-privat privind implementarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” nr. 14 din 19.03.2015, încheiat între CR Leova și SRL „Inforad” (depusă la data de 07.10.2019 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru).

Alte 3 APL desemnate anterior ca subregistratori ai SASCR „Controlul traficului” (Soroca, Drochia și Criuleni) au reziliat unilateral contractele încheiate, efectele acestora, inclusiv financiare, rămânând în vigoare, deși recomandarea Curții a urmărit declararea nulității contractelor, fapt ce ar fi atras repunerea părților în situația anterioară încheierii lor.

Cât privește Consiliile raionale Strășeni, Anenii Noi și Orhei, acestea au comunicat despre expirarea termenelor contractelor încheiate, fără a întreprinde vreo acțiune în vederea implementării recomandării nr. 19.

În acest context, auditul menționează că, potrivit prevederilor art. 219 al Codului civil, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. În urma declarării nulității actului juridic, fiecare parte trebuie să restituie tot ce a primit în baza acestuia, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației. Astfel, omisiunea de a solicita declararea nulității contractelor încheiate contrar prevederilor legale a avut ca rezultat neperceperea sumelor aferente prejudiciului cauzat în perioada executării acestora (a se vedea recomandarea nr.21).

Gradul de implementare a recomandării: Ținând cont de faptele expuse mai sus, auditul consideră cerința 2.3.2. și recomandarea nr.19 ca fiind **implementate** în cazul Consiliilor raionale Cimișlia, Ocnița, Cantemir, Ungheni, Hâncești, Leova și Consiliului municipal Bălți, și **neimplementate** - în cazul Consiliilor raionale Soroca, Drochia, Criuleni, Strășeni, Anenii Noi și Orhei.

Cerința/Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>2.3.3. APL să înainteze către Agenția Achiziții Publice, în termen de 30 de zile din data aprobării prezentei Hotărâri, solicitarea de înscriere a operatorilor economici SRL „Midland Engineering”, SRL „Inforad”, SRL „Avtouragan”, SRL „Dessa International” în Lista de interdicție conform pct.11 din Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1418 din 28.12.2016.</p> <p>20. CR și CMB să înainteze AAP, în termen de 30 de zile din data publicării prezentului Raport de audit, solicitarea de inițiere a procedurii de înscriere a operatorilor economici SRL „Midland Engeneering”, SRL „Inforad”, SRL „Avtouragan”, SRL „Dessa International” în Lista de interdicție conform pct.11 din Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, aprobat prin HG nr.1418 din 28.12.2016.</p>	<p>CR Soroca, Drochia, Leova, Cimișlia, Hâncești, Orhei au prezentat AAP cereri privind introducerea în lista de interdicție a SRL "Midland Engineering", SRL "Avtouragan", SRL „Netsistem”, SRL „Dessa International” și SRL „Inforad”</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Toți operatorii economici vizați în recomandările nr.19-nr.21 din Raportul aprobat prin HCC nr. 12 din 05.04.2017 au fost incluși în Lista de interdicție a AAP, fiind privați pe o perioadă de 3 ani de dreptul de a participa la procedurile de achiziție publică prevăzute de lege.</p>	

Potrivit datelor prezentate echipei de audit de către cele 13 APL care până la data de 01.06.2018 au avut calitatea de subregistratori ai SASCR „Controlul traficului”, cereri privind includerea în Lista de interdicție a operatorilor economici SRL „Midland Engineering”, SRL „Avtouragan”, SRL „Inforad” și SRL „Dessa International” i-au fost prezentate Agenției Achiziții Publice de către următoarele entități:

- CR Soroca (nr. i02/1-20 /321 din 19.05.2017), în privința SRL „Midland Engineering”, SRL "Avtouragan" și SRL "Dessa International";
- CR Drochia (nr. 408 din 23.05.2017), în privința SRL „Inforad”;
- CR Leova (nr. 183-02/4-7.1 din 5.06.2017), în privința SRL „Inforad”;
- CR Cimișlia (nr. 203 din 12.06.2017), în privința SRL „Midland Engineering”;
- CR Hâncești (nr. 02/1-20/1-500 din 12. 07.2017), în privința SRL „Midland Engineering”, SRL „Avtouragan" și SRL „Netsistem”;
- CR Orhei (scrisoarea nr. 02/1-7-40 din 06.03.2019), în privința SRL „Midland Engineering”.

Consiliile raionale Cantemir, Anenii Noi, Ungheni, Strășeni, Ocnîța și Criuleni n-au expediat solicitări în adresa Agenției Achiziții Publice, invocând existența unor decizii ale Agenției, prin care întreprinderile enumerate fuseseră deja incluse în Lista de interdicție a operatorilor economici.

Astfel, SRL „Midland Engineering”, SRL „Avtouragan" și SRL „Dessa International” au fost incluse în Lista de interdicție prin Decizia AAP nr. 20/17 din 22.06.2017, iar SRL „Inforad” – prin Decizia AAP nr. 23/17 din 29.06.2017.

Gradul de implementare a cerinței și recomandării: Ținând cont de circumstanțele invocate, auditul consideră cerința 2.3.3. și recomandarea nr. 20 ca fiind **implementate**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>21. CR și CMB să recupereze de la operatorii economici SRL „Midland Engineering”, SRL</p>	<p>5 din 13 APL vizate în raport (CR Ocnîța, CR Cantemir, CR Ungheni, CR Leova și CMB) au solicitat instanței de</p>

„Inforad”, SRL „Avtouragan” prejudiciul cauzat în sumă de 7,4 mil. MDL ⁹⁶ .	judecată inclusiv repararea prejudiciului cauzat prin direcționarea la conturile operatorilor economici privați a unor sume ce depășeau condițiile contractelor încheiate.
Efectul măsurilor întreprinse: A fost emisă o hotărâre judecătorească privind repararea prejudiciului în valoare de 1 493,6 mii MDL cauzat bugetului CMB.	

După cum s-a indicat în informația pentru recomandarea nr.19, din cele 13 APL investite anterior cu dreptul de subregistratori ai SASCR „Controlul traficului”, 7 au înaintat în judecată acțiuni, în cadrul cărora 5 dintre acestea (Ocnița, Cantemir, Ungheni, Leova și Bălți) au solicitat inclusiv recuperarea prejudiciului cauzat acestora de către SRL „Midland Engineering”, SRL „Inforad” și SRL „Avtouragan”.

Astfel, Consiliul municipal Bălți, prin cererea sa de chemare în judecată, depusă la Judecătoria Bălți (dosarul nr. 2c-266/2017), a solicitat de la SRL „Avtouragan”, în beneficiul Consiliului, repararea prejudiciului în sumă de 1 493, 6 mii MDL, care i-a fost adjudecat integral prin Hotărârea instanței din 18.12.2018.

La rândul său, Consiliul raional Ocnița a cerut instanței să încaseze de la SRL „Midland Engineering” suma de 799,7 mii MDL achitată neconform, însă instanța a respins acțiunea ca nefondată (Hotărârea Judecătoriei Centru (mun. Chișinău) din 12.03.2019). Cererea de apel depusă de Consiliul raional Ocnița pe această cauză se află în proces de examinare.

În perioada efectuării auditului au fost depuse alte 3 cereri de chemare în judecată, prin care s-a solicitat inclusiv încasarea de la SRL „Midland Engineering” și SRL „Inforad” a achitărilor neconforme. Cererile au fost depuse, respectiv, de CR Cantemir, pentru repararea prejudiciului în sumă de 337,8 mii MDL (20.09.2019, Judecătoria Cahul, sediul Cantemir), de CR Ungheni, pentru repararea prejudiciului în sumă de 2463,9 mii MDL (09.10.2019, Judecătoria Chișinău, sediul Centru), și de CR Leova, pentru repararea prejudiciului în sumă de 251,0 mii MDL (07.10.2019, Judecătoria Chișinău, sediul Centru).

CR Criuleni⁹⁷ a informat echipa de audit că în februarie 2017, în temeiul ordonanței emise în cadrul cauzei penale nr. 2015970460, pornită de CNA în baza art. 328 CP și aflată încă la etapa investigării, toate documentele în original privind contractul de achiziție a serviciilor de monitorizare a traficului rutier au fost ridicate. Astfel, CR Criuleni și-a exprimat intenția de a înainta toate pretențiile patrimoniale în procesul examinării cauzei penale menționate.

CR Anenii-Noi⁹⁸ a comunicat că, prin scrisoarea nr. 15 din 08.02.2019, s-a adresat Trezoreriei de Stat pentru prezentarea informației privind descifrarea sumelor amenzilor încasate în baza proceselor-verbale întocmite pentru contravențiile în domeniul circulației rutiere în scopul identificării sumelor achitate neregular operatorului economic SRL „Midland Engineering”, deși auditul precedent a constatat cu certitudine că suma acestora a constituit 816,4 mii MDL.

Cât privește Consiliile raionale Cimișlia, Hâncești și Strășeni, acestea nu aveau achitări neconforme, dar înregistrau datorii față de operatorii economici contractați în mărime, respectiv, de 21,9 mii MDL, 27,8 mii MDL și 75,9 mii MDL.

Celelalte APL (Soroca, Drochia și Orhei)⁹⁹ nu s-au adresat în judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat de operatorii SRL „Midland Engineering”, SRL „Inforad” și SRL „Avtouragan” și n-au comunicat despre întreprinderea altor acțiuni în acest scop.

⁹⁶ Conform Tabelului nr.10 din Raportul auditului „Managementul sistemelor de supraveghere a traficului rutier”, aprobat prin HCC nr. 12 din 05.04.2017.

⁹⁷ Achitări neconforme - 1271,3 mii MDL.

⁹⁸ Achitări neconforme – 816,4 mii MDL.

⁹⁹ Achitări neconforme - 357,4 mii MDL, 630,0 mii MDL, 444,3 mii MDL.

Gradul de implementare a recomandării: Ca urmare a celor expuse, auditul consideră recomandarea nr.21 **implementată** în cazul Consiliilor raionale Ocnița, Cantemir, Cimișlia, Hâncești, Ungheni, Strășeni, Leova și Consiliului municipal Bălți, și **neimplementată** - în cazul Consiliilor raionale Soroca, Drochia, Criuleni, Anenii Noi și Orhei.

Recomandările adresate STI al MAI:

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
22. STI al MAI să aplice prevederile Legii nr.229 din 23.09.2010 cu privire la controlul financiar public intern tuturor activităților desfășurate.	În cadrul STI au fost aprobate un șir de acte instituționale care asigură cadrul juridic de bază pentru implementarea la entitate a sistemului de management financiar și control. Prevederile actelor instituționale aprobate sunt în proces de implementare.
Efectul măsurilor întreprinse: Deși STI a depus eforturi pentru dezvoltarea la entitate a sistemului de management financiar și control, procedurile elaborate nu sunt suficiente pentru prevenirea materializării riscurilor, iar măsurile de gestionare a riscurilor nu sunt întotdeauna eficiente.	

În prezent sistemul de management financiar și control al STI se află la etapa de implementare. În vederea consolidării și dezvoltării acestuia, pe parcursul anilor 2017-2019 au fost aprobate :

- Sistemul de control intern managerial al STI (Dispoziția STI nr. 37 din 29.05.2017);
- Planul de acțiuni privind implementarea/dezvoltarea SMFC la STI pe perioada 2017-2018 (Dispoziția STI nr. 49 din 21.08.2017);
- Programul de dezvoltare strategică a MAI pentru perioada 2017-2019, care include și obiectivele strategice pentru STI (Ordinul MAI nr. 82 din 24.03.2017);
- Politica de contabilitate a STI (Ordinul STI nr. 17 din 25.07.2017);
- Planul de acțiuni al STI pentru anul 2018 (Ordinul STI nr. 12 din 26.03.2018);
- Registrul proceselor operaționale din cadrul STI, care cuprinde 72 de procese de bază (Ordinul nr. 25 din 03.07.2018);
- Regulamentul privind controlul general al sistemelor informaționale în cadrul Serviciului Tehnologii Informaționale al MAI (Ordinul nr. 31 din 14.12.2017);
- Au fost reglementate un șir de procese operaționale aferente activității STI, prin emiterea următoarelor acte instituționale:
  - Ordinul nr. 30 din 13.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul informației criminalistice si criminologice”;
  - Ordinul nr. 32 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul de evidență a contravențiilor, persoanelor care le-au săvârșit si punctelor de penalizare”, modul de creare a conturilor de utilizator si de acordare a accesului;
  - Ordinul nr. 33 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul accidentelor rutiere”, modul de creare a conturilor de utilizator si de acordare a accesului;
- Ordinul nr. 16 din 18.05.2018 cu privire la aprobarea Procedurilor operaționale pentru utilizatorii Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”;

- A fost întocmit registrul consolidat al riscurilor specifice activităților desfășurate în cadrul STI;
- Pe parcursul întregii perioade a fost asigurată funcționarea serviciului de audit intern al STI, format din 2 unități de personal. Conform Planului său de activitate pentru anul 2018, SAI a efectuat 4 misiuni de audit¹⁰⁰, înaintând 52 de recomandări, dintre care 37 au fost implementate. În anul 2019 a fost realizat „Auditul de securitate cibernetică în cadrul STI al MAI”.

În anul 2017 STI a fost supus auditului intern din partea DAI a MAI, care a verificat activitatea economico-financiară a instituției, prezentând rezultatele auditului în raportul nr. 32/68 din 04.04.2017.

Potrivit prevederilor Ordinului MF nr. 4 din 09.01.2019¹⁰¹, grupul de lucru creat în cadrul STI a evaluat sistemul de management financiar și control al entității, în baza rezultatelor autoevaluării fiind întocmit Raportul anual privind controlul intern managerial al STI pentru anul 2018, prin care sistemul instituit a fost apreciat ca parțial conform standardelor naționale de control intern în sectorul public.

Totodată, SMFC al STI înregistrează un șir de lacune, care urmează a fi înlăturate. Astfel:

- La entitate nu există o strategie/procedură proprie privind managementul riscurilor;
- Nu sunt stabilite proceduri pentru raportarea neregulilor, suspiciunilor de fraudă sau actelor de corupție suspectate;
- Fișele postului nu sunt actualizate în conformitate cu responsabilitățile delegate angajaților;
- Nu este efectuată analiza volumului de muncă în vederea corelării cu numărul și statutul funcțiilor prevăzute în statul de personal;
- Nu este implementat, pe baze sistematice, sistemul de controale generale ale SIA gestionate, fapt ce determină riscuri sporite de compromitere a datelor cuprinse în acestea.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere cele expuse, auditul constată că recomandarea nr.22 a fost implementată **parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
23. STI al MAI să asigure funcționalitatea tehnică a sistemelor foto-video de monitorizare a traficului rutier.	Funcționalitatea tehnică a sistemelor foto-video de monitorizare a traficului rutier aferente SASCR „Controlul traficului” este asigurată de către STI în baza contractelor de mentenanță încheiate cu IP „STISC”, precum și cu eforturi proprii.
Efectul măsurilor întreprinse: Funcționalitatea camerelor de supraveghere aferente SASCR „Controlul traficului” este asigurată în proporție de 90,77%.	

Funcționalitatea tehnică a sistemelor foto-video de monitorizare a traficului rutier aferente SASCR „Controlul traficului” este asigurată de către STI în baza verificărilor zilnice, ieșirilor la fața locului, diagnosticării deficiențelor de funcționare a echipamentului. Săptămânal,

¹⁰⁰ „Evaluarea respectării cerințelor standardizate în conformitate cu prevederile HG nr. 201 din 28.03.2017, a obiectivelor politicilor de securitate internă, precum și a compartimentelor actuale ale standardului ISO/IEC 27001:2013”; „Evaluarea procesului privind organizarea/implementarea și funcționarea SMFC în cadrul STI, respectarea actelor normative în vigoare și a reglementărilor interne”; „Evaluarea procesului privind ciclul de viață a sistemelor informaționale utilizate în activitatea de bază a instituției, conformitatea cu actele legislative și normative în vigoare și standardele internaționale”; „Auditul de consiliere privind îmbunătățirea și eficientizarea procesului de efectuare a controalelor generale IT în cadrul SIA deținute de STI”.

¹⁰¹ Ordinul ministrului finanțelor nr. 4 din 09.01.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială.

în baza verificărilor efectuate, sunt întocmite rapoarte privind situația funcționării camerelor video și foto integrate în sistem.

Pe parcursul anului 2018, mentenanța SASCR „Controlul traficului” din mun. Chișinău s-a efectuat în conformitate cu Contractul nr. 02/18 din 03.01.2018, în sumă de 1,834 mil. MDL, încheiat cu Î.S. „Centrul de Telecomunicații Speciale”.

În urma activităților desfășurate, la finele anului 2018 funcționalitatea camerelor foto era de 90,34%, a camerelor video – de 97,6%, iar a camerelor PTZ – de 93,10%.

În anul 2019, din lipsa resurselor financiare, STI n-a contractat servicii de reparație a camerelor, încheind contracte doar pentru mentenanța softului aferent SIA „Controlul traficului”¹⁰² și pentru prestarea serviciilor cu autoturmul¹⁰³. Lucrările de reparație și de substituire a camerelor au fost efectuate, în măsura posibilităților, cu forțe proprii.

Potrivit raportului privind funcționalitatea camerelor de supraveghere instalate în cele 41 de intersecții cuprinse inițial de SASCR „Controlul traficului”, situația la data de 03.10.2019 se prezintă după cum urmează: camere foto funcționale – 88,27% (128 din 145), camere video funcționale – 94,4% (118 din 125), camere PTZ funcționale – 89,65% (26 din 29). Ținând cont de uzura morală și fizică a echipamentelor foto-video utilizate până în anul 2019 în cadrul SASCR „Controlul traficului” din mun. Chișinău, nivelul constatat al funcționalității acestora se consideră acceptabil.

În cele 6 locații noi, apărute în anul 2019, toate camerele instalate sunt funcționale.

Gradul de implementare a recomandării: În contextul celor expuse, auditul consideră că recomandarea nr. 23 a fost **implementată**.

Recomandarea auditului precede	Măsurile întreprinse
24. STI al MAI să legalizeze transmiterea datelor prin canale de comunicații securizate.	STI a încheiat cu IP „STISC” contracte privind transportul de date prin canale VPN de la intersecțiile acoperite de SASCR „Controlul traficului” către Centrul de date (contractul nr. 09/18 din 18.01.2018; contractul nr. MD-2019-01-23-000036-1-11/05/19).
Efectul măsurilor întreprinse: În prezent, datele privind monitorizarea traficului rutier sunt transmise doar prin canale de comunicații securizate.	

Transmiterea datelor prin canale de comunicații securizate este asigurată în cadrul MAI în temeiul Regulamentului cu privire la acordarea serviciilor Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice¹⁰⁴, care prevede acordarea de către IP „STISC”, în bază de contracte, a serviciilor de schimb informațional protejat interdepartamental pentru autoritățile publice și a serviciilor de asigurare a canalului de legătură și acces la sistemele și resursele informaționale de stat – Intranet Guvernamental.

Conform prevederilor contractuale, IP „STISC” este responsabilă de transmiterea datelor și de asigurarea monitorizării permanente, prin intermediul canalelor VPN, a securității acestora.

În contextul recomandării, auditul menționează, de asemenea, că pentru realizarea proiectului „e-Transformare a Guvernării”, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 128 din 20.02.2014¹⁰⁵, în anul 2018 STI a fost obligat să plaseze centralizat sistemele informaționale deținute pe platforma tehnologică guvernamentală MCloud, al cărei posesor este IP „STISC”, iar dezvoltator – IP „Agenția de Guvernare Electronică”, pentru a beneficia de un serviciu garantat

¹⁰² Contractul MD-2019-05-27-000139-1-11/41/19 cu IP „STISC”, în valoare de 350,0 mii MDL.

¹⁰³ Contractul nr. 05-P/19 din 22.04.2019 cu SRL „Lift Up”, în valoare de 30,0 mii MDL.

¹⁰⁴ Regulamentul cu privire la acordarea serviciilor Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 546 din 20.07.2011 privind aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea serviciilor Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului.

¹⁰⁵ Hotărârea Guvernului nr. 128 din 20.02.2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună MCloud.

privind găzduirea componentelor hardware (servere, echipamente de rețea etc.) într-un mediu sigur, corespunzător celor mai înalte standarde din domeniul TIC.

Cât privește recomandarea propriu-zisă, aceasta nu mai este actuală, întrucât a vizat transmiterea, în anii 2014-2015, a datelor de către APL, care în prezent sunt deconectate de la SASCR „Controlul traficului”.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere cele expuse, auditul a constatat că recomandarea nr. 24 a fost **implementată**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>25. STI al MAI să restabilească evidența contabilă aferentă lucrărilor de execuție a SASCR „Controlul traficului” în mun. Chișinău din contul grantului oferit de RPC și să asigure înregistrarea acestuia la balanța STI al MAI.</p> <p>26. STI al MAI să țină conform evidența contabilă, în special la determinarea valorii mijloacelor fixe formate urmare a implementării SASCR „Controlul traficului” în mun. Chișinău.</p>	<p>În baza Ordinului nr. 7 din 17.05.2017, în cadrul STI s-a efectuat inventarierea utilajului și echipamentului care asigură funcționarea infrastructurii SASCR din mun. Chișinău, surplusurile fiind contabilizate, iar lipsurile - excluse din bilanțul contabil.</p> <p>STI al MAI a solicitat și a obținut de la antreprenorul SRL „Fortitudo” transmiterea investițiilor fizice în valoare de 230,73 mii euro, aferente lucrărilor de construcție a obiectivelor SASCR, pe care le-a luat la evidență.</p> <p>În cadrul misiunii de follow-up, ca urmare a identificării unor documente confirmative suplimentare, Comisia de evaluare a STI a efectuat corectări în evidența contabilă, valoarea bunurilor aferente SASCR majorându-se cu 6053,01 mii MDL.</p> <p>Costul final al infrastructurii SASCR a fost determinat ca fiind de 64 564,3 mii MDL (inclusiv 55 756,06 mii MDL din contul grantului chinez).</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Evidența contabilă a lucrărilor de execuție, precum și a mijloacelor fixe aferente SASCR „Controlul traficului” în mun. Chișinău a fost restabilită în limitele documentelor confirmative existente, în prezent fiind ținută regulamentar.</p>	

În scopul remedierii iregularităților constatate de auditul precedent în evidența contabilă a lucrărilor aferente implementării proiectului SASCR „Controlul traficului”, precum și în vederea asigurării integrității bunurilor formate în rezultat, prin Ordinul nr. 7 din 17.05.2017, directorul STI al MAI a dispus inventarierea utilajului și echipamentului care asigură funcționarea infrastructurii SASCR din mun. Chișinău de către o comisie ad hoc.

În cadrul inventarierii au fost verificate investițiile capitale aferente lucrărilor de construcție efectuate din contul ajutorului nerambursabil oferit de Guvernul RPC¹⁰⁶, precum și echipamentul chinez disponibil în centrele de date și în cele 41 de intersecții care formează infrastructura SASCR din mun. Chișinău¹⁰⁷. În urma confruntării informației acumulate cu datele evidenței contabile existente anterior (cantitativ - 1144 buc.), s-au constatat lipsuri de bunuri pe denumiri - 25 buc. în valoare de 269,62 mii MDL și surplusuri - 146 buc., evaluate de comisia de recepționare și evaluare a bunurilor la suma de 1946,22 mii MDL¹⁰⁸.

Surplusurile au fost contabilizate pe denumiri și categorii de bunuri stabilite la locul destinat utilizării, iar lipsurile, reprezentând echipamentul de rezervă transmis de partea chineză la finalizarea proiectului SASCR, s-au exclus din bilanțul contabil, fiind inițial reflectate incorect la contul 822900 „Alte conturi extrabilanțier”, iar începând cu 01.05.2019 – la contul extrabilanțier 822902 „Active imobilizate”. În cadrul misiunii de follow-up a fost recomandată

¹⁰⁶ Acordurile semnate între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze la 14.11.2007 (12,9 mil. yuani RMB) și la 17.11.2008 (14,06 mil. yuani RMB).

¹⁰⁷ Procesul-verbal generalizator din 12.07.2017 al ședinței Comisiei de inventariere.

¹⁰⁸ Procesul-verbal din 07.07.2017.

înregistrarea acestora la contul extrabilanțier 822710 „Creanțe privind lipsurile și delapidările de mijloace bănești și valori materiale aflate în organele de anchetă”.

În rezultatul inventarierii bunurilor importate în cadrul proiectului SASCR, s-au constatat bunuri disponibile gestionate de STI în valoare totală de **33 301,26 mii MDL**, valoare care este cu 10 156,18 mii MDL mai mică decât valoarea bunurilor menționate, reflectată anterior în evidența contabilă (43 457,45 mii MDL¹⁰⁹). Diferența se datorează lipsurilor de bunuri constatate în sumă de 269,62 mii MDL, precum și transmiterii la balanța altor subdiviziuni ale MAI a bunurilor în valoare de 9886,56 mii MDL, în conformitate cu ordinele MAI.

După cum s-a constatat în cadrul auditului precedent, în procesul executării contractului privind implementarea SASCR¹¹⁰, compania chineză „Hebei Jianshe Construction Group” (executorul proiectului, împuternicit de Guvernul RPC) a implicat subantreprenori chinezi, care, la rândul lor, au contractat, pentru executarea lucrărilor, antreprenori din Republica Moldova. Ca urmare a nerespectării de către ultimii a cerințelor legislației naționale în construcții, investițiile capitale efectuate din surse externe n-au fost transmise în modul stabilit beneficiarului (STI).

Având în vedere situația creată, STI a adresat companiei „Hebei Jianshe Construction Group” două demersuri¹¹¹, prin care a solicitat informații privind executarea contractului de implementare a SASCR, precum și documente justificative privind bunurile și lucrările aferente implementării proiectului, însă nu a primit niciun răspuns.

Totodată, prin demersul nr. 8/12-4949 din 17.07.2017, remis antreprenorului SRL „Fortitudo”, s-a solicitat transmiterea investițiilor capitale (documentelor justificative aferente lucrărilor efectuate) către beneficiar (STI). În consecință, SRL „Fortitudo” a transmis, conform Procesului-verbal nr. 10824 din 07.09.2017, investițiile fizice realizate în anul 2014 din surse externe¹¹² în valoare de 230,73 mii euro¹¹³, care reprezintă lucrări de construcție a obiectivelor SASCR, finanțate de Guvernul RPC (montarea pilonilor și instalarea echipamentului special în 41 de obiective din mun. Chișinău).

Investițiile capitale astfel recuperate, în valoare de **4 300,72 mii MDL**, inițial au fost reflectate incorect în evidența contabilă a STI la contul 319230 „Instalații de transmisiune în curs de execuție”. La data de 02.01.2018 aceste investiții au fost reînregistrate la contul 313 „Instalații de transmisiune” și au participat la formarea costului final al infrastructurii SASCR.

Drept temei pentru formarea costurilor obiectivelor amplasate în cele 41 de intersecții din mun. Chișinău au servit și investițiile capitale la implementarea proiectului, finanțate din bugetul de stat, și anume: lucrările de construcție executate de Î.S. „Centrul de Telecomunicații Speciale” în sumă de **7 308,51 mii MDL**¹¹⁴, care în evidența contabilă a STI din anul 2014 erau înregistrate neregulamentar la contul 314 „Mașini și utilaje” cu denumirea „SASCR „Controlul traficului””, precum și proiectele tehnice și de execuție elaborate de Î.S. „Ruralproiect”, achitate din bugetul de stat, în valoare de **385,51 mii MDL**. Ulterior, la 02.01.2018, costul lucrărilor de construcție (**7 308,51 mii MDL**) a fost atribuit la costul mijloacelor fixe aflate în 41 de intersecții (înregistrate la contul 313 „Instalații de transmisiune”), astfel fiind reflectat corect la același cont.

Cât privește cheltuielile pentru lucrările de proiectare și expertiză tehnică în valoare de **385,51 mii MDL**, la situația din 31.01.2019, acestea figurau la contul 317 „Active nemateriale”,

¹⁰⁹ Conform invoice-urilor și declarațiilor vamale de la companiile chineze în valoare totală de 43 457, 45 mii MDL, inclusiv: compania „Hebei Jianshe” – 23 791, 27 mii MDL, și compania „Tianjin” – 19666,18 mii MDL.

¹¹⁰ Contractul de implementare a Sistemului de monitorizare a traficului rutier în Republica Moldova (mun. Chișinău), în valoare de 26960,0 mii yuani RMB, (sau 47 177,34 mii MDL), semnat la 27.09.2012 între MAI și compania „Hebei Jianshe Construction Group”.

¹¹¹ Nr. 8/12-3862 din 07.06.2017 și Nr. 8/12-4640 din 07.07.2017.

¹¹² Compania „HUAWEI Technologies LTD”.

¹¹³ Echivalentul sumei de 4300,72 mii MDL.

¹¹⁴ În Anexa nr. 1 la Raportul de audit al Curții de Conturi, lucrările executate de Î.S. „CTS” la implementarea proiectului (subantreprenor ÎCS „Networks Solutions” SRL) figurează cu valoarea de 8753,5 mii MDL, ceea ce reprezintă valoarea contractului semnat între părți. De facto, contractul a fost executat în sumă de 7 308,51 mii MDL.

fapt ce contravine prevederilor Ordinului MF nr. 216 din 28.12.2015¹¹⁵, potrivit cărora pregătirea proiectelor se reflectă ca active materiale în curs de execuție (contul 319), iar ulterior valoarea acestora se capitalizează. În cadrul misiunii de follow-up au fost înaintate recomandări privind reflectarea corectă a sumei respective în evidența contabilă.

În temeiul datelor acumulate potrivit documentelor justificative, cheltuielile investiționale incluse în costul final al infrastructurii SASCR din mun. Chișinău au constituit **21 074,24 mii MDL**¹¹⁶, fiind contabilizate corespunzător pe fiecare intersecție la contul 313 „Instalații de transmisiune”.

La fel, potrivit rezultatelor inventarierii, în costul final al infrastructurii a fost inclus echipamentul chinez în valoare de **10 363,1 mii MDL**, constatat în cele 41 de intersecții, care s-a înregistrat în evidența contabilă la contul 314 „Mașini și utilaje”.

Ținându-se cont de bunurile importate în valoare de 43 457,44 mii MDL, investițiile capitale recuperate – 4300,72 mii MDL și surplusurile evaluate – 1946,22 mii MDL, suportul financiar acordat de Guvernul RPC a constituit **49 704,38 mii MDL**. Împreună cu investițiile capitale din bugetul de stat (**7 694,02 mii MDL**), acestea au format valoarea totală de **57 398,4 mii MDL**, care a constituit costul final al SASCR „Controlul traficului”.

După restabilirea evidenței contabile, în scopul gestionării patrimoniului public în condiții de regularitate și responsabilitate, toate bunurile, inclusiv cele 41 de obiective ale infrastructurii SASCR amplasate în mun. Chișinău, au fost transmise în gestiune angajaților, pentru utilizarea acestora potrivit destinației¹¹⁷.

Cu referire la înregistrarea drepturilor asupra SASCR „Controlul traficului”, auditul menționează că în anul 2015, în baza Procesului-verbal nr. 263 din 05.05.2015, comisia de recepție finală a inițiat darea în exploatare a infrastructurii SASCR „Controlul traficului”, fiind aplicate avizele organelor de control, dar concluzia Inspecției de Stat în Construcții a fost obținută abia la 27.09.2017 și doar pentru lucrările în valoare totală de **7 694, 0 mii MDL**, executate de către Î.S. „CTS” și Î.S. „Ruralproiect” și finanțate din bugetul de stat. Investițiile capitale în sumă de **14 140, 32 mii MDL**¹¹⁸ finanțate de Guvernul RPC, din cauza neîntocmirii de către STI al MAI a procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor și a procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor, n-au fost aprobate de comisia de recepție finală, respectiv n-au fost avizate de Inspecția de Stat în Construcții¹¹⁹.

Totodată, având în vedere faptul că SASCR „Controlul traficului” constă din obiecte de infrastructură tehnico-edilitară, în virtutea prevederilor art. 4 alin. (6) din Legea nr. 1543-XIII din 25.09.1998¹²⁰, acesta nu poate fi înregistrat în Registrul bunurilor imobile. Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, prevăzut spre a fi implementat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru conform Hotărârii Guvernului nr. 133 din 24.02.2014¹²¹, până în prezent nu este pus în aplicare, din care motiv STI nu și-a înregistrat încă drepturile asupra infrastructurii SASCR.

În cadrul misiunii de follow-up, ca urmare a identificării unor documente confirmative suplimentare și a precizării unor circumstanțe relevante în raport cu implementarea SASCR,

¹¹⁵ Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din din 28.12.2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar.

¹¹⁶ 7 308,51+ 300,67+ 9 164,34 + 4 300,72.

¹¹⁷ În baza Ordinului directorului STI nr. 32 din 03.09.2018.

¹¹⁸ inclusiv: 4 300,72 mii MDL pentru lucrările de montare a pilonilor executate de SRL „Fortitudo”, suma de 9 538, 93 mii MDL reprezentând costul construcțiilor metalice, și 300,67 mii MDL – costul cablului fibro-optic.

¹¹⁹ Scrisoarea Inspecției de Stat în Construcții din 29.09.2016.

¹²⁰ Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.09.1998.

¹²¹ Hotărârea Guvernului nr. 133 din 24.02.2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”.

Comisia de evaluare a STI¹²² a decis efectuarea unor ajustări în evidența contabilă, care sunt reflectate în Procesul-verbal al ședinței Comisiei din 12.04.2019, și anume:

Lucrări de proiectare

Luându-se în considerare prevederile acordurilor încheiate între MAI și Institutul Chinez de Proiectări¹²³, potrivit cărora costul realizării investigației de proiect aferente implementării SASCR constituie 2 100,0 mii RMB¹²⁴, precum și informația prezentată STI de către BEM privind livrările efectuate în anul 2013 pentru lucrările de proiectare conform avizelor CDB (2 100,0 mii RMB, sau 4 124,18 mii MDL), valoarea documentului de proiect, întocmit în limbile chineză și engleză, înregistrat anterior în evidența contabilă în valoare de 450,0 mii MDL, a fost majorată cu **3 674,18 mii MDL**.

Dat fiind faptul că lucrările de construcție pentru 41 de intersecții din mun. Chișinău aferente infrastructurii SASCR au fost executate conform proiectelor elaborate de partea chineză în valoare de 4 124,18 mii MDL, precum și în baza celor elaborate de Î.S. „Ruralproiect” – 385,51 mii MDL, valoarea totală a lucrărilor de proiectare constituie 4 509, 69 mii MDL, care au fost repartizați proporțional la formarea costului pe 41 de obiective și reflectați la contul 313 „Instalații de transmisiune”. Implicit, a ajuns la contul convenit și suma de 450,0 mii MDL, care reprezintă valoarea veche a documentului de proiect întocmit de Institutul Chinez de Proiectări și a fost înregistrată, conform situației din 31.01.2019, la contul necorespunzător 317 „Active nemateriale”.

Echipament tehnic

În baza a 3 declarații vamale întocmite în septembrie 2013, aferente unor obiecte de echipament tehnic¹²⁵ exportate de compania „Hebei Jianshe Construction Group” (constatate în cadrul inventarierii din anul 2017 ca surplusuri, din lipsa documentelor de proveniență, și evaluate la prețul de piață), unele dintre aceste obiecte (în valoare de **49,06 mii MDL**) au fost luate la evidență, iar valoarea celorlalte a fost majorată cu **1 255,11 mii MDL**.

Cheltuieli de transport

Potrivit constatărilor Comisiei de evaluare, SRL „Fortitudo”, la transmiterea, în anul 2017, a lucrărilor de montare a pilonilor, executate în anii 2013-2014, cu costul total de 230,73 mii euro¹²⁶, nu a inclus cheltuielile de transport pentru 23 de intersecții, în sumă de 1,38 mii euro, și a indicat incorect cursul de schimb valutar al BNM la data facturării.

Drept urmare, s-a format o diferență de 32,64 mii MDL, care urma a fi atribuită la majorarea valorii lucrărilor pe fiecare intersecție. Costul lucrărilor pe 23 de intersecții a fost majorat cu suma de **32,64 mii MDL**, constituind în final 4 333,36 mii MDL, și, respectiv, au fost modificate procesele-verbale de constatare, evaluare și formare a prețului final pe fiecare locație.

Lucrări de reparație a CMCT

¹²² Instituită prin Ordinul STI nr. 17 din 12.04.2019.

¹²³ Contractul de design al Proiectului de asistență al Chinei, semnat la 25.05.2011; Acordul suplimentar la acesta, semnat în anul 2013.

¹²⁴ Echivalentul a 4 124, 18 mii MDL.

¹²⁵ Monitoare LCD (18 buc.) – 1014,82 mii MDL; intelligent integration Controller – 147,19 mii MDL; casetă de comandă – 93,1 mii MDL; echipament auxiliar (codificator și decoder) – 49,06 mii MDL.

¹²⁶ Echivalentul a 4 300 723,32 MDL.

Pentru executarea lucrărilor de reparație capitală a încăperii CMCT, aflată în incinta clădirii administrative din str. V. Alecsandri, 42, compania „Huawei Technologies” a contractat SRL „Alim Construct Grup”.

Luându-se în considerare documentele confirmative prezentate, facturile fiscale din 31.01.2014, actele de îndeplinire a lucrărilor în valoare de 994,08 mii MDL, eliberate de SRL „Alim Construct Grup” și recepționate de compania „Huawei Technologies”, dar netransmise anterior conform cadrului regulator, valoarea de bilanț a bunului imobil a fost majorată cu suma indicată, precum și cu valoarea lucrărilor de proiectare a Centrului de date, efectuate de SRL „Conscap Service”, în sumă de 47,94 mii MDL, și înregistrate anterior la contul necorespunzător 317 „Active nemateriale”. În total, valoarea majorării costului clădirii STI din str. V. Alecsandri 42 (reflectedată la contul 311 „Clădiri”) a constituit **1 042, 02 mii MDL**¹²⁷.

Cheltuieli care nu pot fi incluse în costul final al SASCR

De asemenea, Comisia de evaluare a constatat că la implementarea proiectului SASCR „Controlul traficului” MAI nu a beneficiat de unele lucrări finanțate de Guvernul RPC, și anume:

- lucrările de reparație în sumă de 5 926 euro/**112,37 mii MDL**, efectuate de către SRL „Fortitudo” și achitate de compania „Huawei Technologies LTD”. Lucrările în cauză au fost executate neregulamentar în beneficiul altor entități și nu au avut nicio tangență cu implementarea SASCR „Controlul traficului”;
- lucrările de instalare a videoconferinței livrate de compania chineză „Tianjin”, estimate la 24 500 dolari SUA / **429, 07 mii MDL**, care urmau a fi executate de SRL „Soft Manager” și achitate de compania „China National Building Material”.

Ținând cont de faptul că serviciile contractate¹²⁸ n-au fost prestate (lucrările de instalare fiind efectuate de angajații STI, asistați de un consultant chinez), suma efectiv transferată (24,49 mii dolari SUA / 419,74 mii MDL) a fost înregistrată în evidența contabilă a SRL „Soft Manager” ca datorie față de investitorul străin. La data de 31.12.2018, datoria creditoare în sumă de 24,49 mii dolari SUA a fost exclusă de la contul 523.2 „Avansuri primite din străinătate” ca datorie cu termenul de achitare expirat (care a depășit 3 ani) și înregistrată la contul 612.6 „Alte venituri operaționale.” Totodată, în perioada de depozitare a sumei respective în contul bancar deschis la BC „Moldindconbank” SA (07.08.2015-31.12.2018) SRL „Soft Manager” a beneficiat de diferența de curs valutar în sumă de 80,52 mii MDL.

Astfel, asistența în valoare totală de **541,44 mii MDL**, folosită contrar destinației, nu poate fi luată la evidență și atribuită la costul infrastructurii SASCR.

Ca urmare a ajustărilor efectuate în anii 2017-2019, valoarea actuală a SASCR în evidența contabilă a STI constituie **64 564,3 mii MDL** (inclusiv **55 756,06 mii MDL** din contul grantului chinez) și include toate cheltuielile investiționale confirmate prin documentele deținute de STI¹²⁹.

În contextul acțiunilor descrise, auditul menționează că, potrivit documentelor prezentate de Banca de Economii a Moldovei¹³⁰, prin conturile memorandum ale căreia erau decontate tranșele ajutorului nerambursabil acordat de RPC, suma totală a decontărilor efectuate din grantul chinez la conturile deschise pentru implementarea SASCR „Controlul traficului” a

¹²⁷ 994,08 mii MDL + 47,94 mii MDL.

¹²⁸ Servicii de proiectare și instalare a sistemelor de videoconferință în 4 locații (MAI, INP, STI, SPCSE), conform Contractului nr.06/04-15 din 06.04.2015.

¹²⁹ (Guvernul Republicii Moldova: 7694,0 mii MDL + 1066,3 mii MDL + 47,94 mii MDL = **8808,24 mii MDL**) + (Guvernul RPC: 26638,26 mii MDL + 4333,36 mii MDL + 19666,18 mii MDL + 4124,18 mii MDL + 994,08 mii MDL = **55756,06 mii MDL**).

¹³⁰ Nota de serviciu privind efectuarea decontărilor nr. 04-12/771 din 14.09.2015; ordinele de ieșire în afara bilanțului nr. 310-318 din 14.09.2015, Informația privind înregistrările la conturile memorandum, extrasă din baza de date a Băncii de Economii a Moldovei.

constituit **36 457, 2 mii RMB**, sau **78 077,74 mii MDL**. Livrarea mărfurilor și serviciilor în valoarea indicată a fost confirmată de fostul director al STI al MAI, prin scrisoarea 8/3-6241 din 08.09.2015, adresată Băncii de Economii a Moldovei.

Astfel, între suma transferată de BEM pentru implementarea proiectului SASCR „Controlul traficului” și valoarea echipamentului și investițiilor capitale aferente proiectului, înregistrate în contabilitatea STI, la care se adaugă cheltuielile din grant care n-au putut fi incluse în costul SASCR (**541, 5 mii MDL**), se atestă o diferență de **21 724,49 mii MDL** (sau circa 28% din suma totală a ajutorului chinez), al căror mod de utilizare nu este cunoscut de actualii angajați ai STI și ai MAI.

În același timp, auditul constată capacitatea limitată a STI de a stabili și contabiliza la această etapă valoarea exactă și deplină a investițiilor aferente SASCR, ținând cont de următoarele circumstanțe:

- la semnarea Memorandumului de finalizare a proiectului, bunurile aferente implementării SASCR au fost transmise de partea chineză doar nominal și cantitativ, fără indicarea valorii;
- fostul director al STI n-a cerut transmiterea regulamentară a investițiilor, confirmând valorificarea ajutorului nerambursabil în mărime de 36 457, 2 mii RMB, fără a anexa documentele justificative de rigoare;
- Compania „Hebei Jianshe Construction Group” (executorul principal al proiectului, cu care a fost încheiat contractul de bază pentru asistența oferită de RPC în vederea implementării SASCR) n-a dat curs solicitărilor STI privind furnizarea de informații și documente justificative aferente implementării SASCR;
- deși, conform Hotărârii Guvernului nr. 12 din 19.01.2010¹³¹, MAI îi reveneau un șir de responsabilități în calitate de coordonator sectorial al asistenței externe, acesta n-a urmărit implementarea în cadrul STI a proiectului SASCR „Controlul traficului”, n-a prezentat rapoartele de progres coordonatorului național (Cancelaria de Stat) și nu deține informații coerente privind implementarea proiectului;
- la rândul său, Cancelaria de Stat, neglijându-și obligațiunile de monitorizare și asigurare a transparenței asistenței externe la nivel național, prevăzute de aceeași Hotărâre, n-a solicitat de la MAI informația respectivă, pentru a o analiza și reflecta în rapoartele anuale care urmau a fi remise Comitetului interministerial pentru planificare strategică;
- în cadrul controalelor de contrapunere, efectuate de Inspekția Financiară potrivit cerinței 2.11. din Hotărârea CCRM nr. 12 din 05.04.2017, n-au fost identificate alte documente care ar putea servi drept temei pentru efectuarea unor corectări în evidența contabilă a STI.

Suplimentar la cele relatate, auditul menționează că, în urma desfășurării Licităției Publice nr. 18/03611 din 18.09.2018, STI al MAI, în baza Deciziei grupului de lucru pentru achiziții din 20.09.2018, a încheiat cu SRL „BASS Systems” Contractul nr. 67/18 din 09.10.2018 privind extinderea sistemului de supraveghere a traficului rutier (achiziționarea lucrărilor/serviciilor și bunurilor), în valoare totală de 9 563,0 mii MDL, inclusiv TVA. În conformitate cu cerințele caietului de sarcini și specificațiile la contractul menționat, infrastructura aferentă sistemului de monitorizare SASCR „Controlul traficului” a fost extinsă până la 47 de locații, completându-se cu 6 locații noi în valoare totală de 9233,8 mii MDL, inclusiv:

- T- 42 bd. Alba Iulia - str. Liviu Deleanu, mun. Chișinău – 3 370,1 mii MDL;
- T- 43 str. Drumul Băcioiului, 287, mun. Chișinău – 1 081,9 mii MDL;
- T- 44 șos. Muncești, 273, mun. Chișinău – 832,23 mii MDL;

¹³¹ Hotărârea Guvernului nr. 12 din 19.01.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare a asistenței externe acordate Republicii Moldova de organizațiile internaționale și țările donatoare (actualmente abrogată).

- T- 45 șos. Muncești, 692, mun. Chișinău – 797,62 mii MDL;
- T- 46 intersecția bd. Dacia - str. Băcioii Noi, mun. Chișinău – 1 686,83 mii MDL;
- T- 47 com. Stăuceni, traseul R6, mun. Chișinău – 1 465,11 mii MDL¹³².

Lucrările aferente montării pilonilor pentru noile obiecte de infrastructură au fost înregistrate în evidența contabilă a STI la contul 313 „Instalații de transmisie”, iar utilajul – la contul 314 „Mașini și utilaje”, cu valoarea inițială de **9727,6 mii MDL**. Auditul a constatat că între valoarea celor 6 obiective noi ale SASCR reflectată în evidență contabilă și cea indicată în procesele-verbale de recepție finală există o diferență de **493,8 mii MDL**, care reprezintă valoarea lucrărilor de proiectare și expertiză tehnică¹³³. La situația din 01.01.2019, suma diferenței figura la contul 317 „Active nemateriale”, fapt ce contravine prevederilor Ordinului MF nr. 216 din 28.12.2015. În cadrul misiunii de follow-up au fost prezentate recomandări privind efectuarea rectificărilor în evidența contabilă. În prezent suma în cauză este reflectată corect.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere circumstanțele invocate, auditul constată că recomandările nr.25 și nr.26 au fost implementate **parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
27. STI al MAI să asigure consolidarea și perfecționarea cadrului de management al serviciilor TI externalizate, prin stabilirea în prevederile contractuale a indicatorilor de performanță și calitate, în vederea conformării la cele mai înalte standarde din domeniu, precum și să asigure prezentarea de către operatorii economici a rapoartelor exhaustive aferente serviciilor prestate.	STI al MAI a întreprins acțiuni în vederea consolidării cadrului de management al serviciilor TI externalizate, aplicând tehnologii moderne de gestiune a solicitărilor de suport TIC, stabilind indicatori necesari în contractele încheiate cu prestatorii de servicii TI externi și asigurând prezentarea de către aceștia a rapoartelor privind prestarea serviciilor contractate.
Efectul măsurilor întreprinse: Cadrul de management al serviciilor TI externalizate a fost consolidat și perfecționat. IP „STISC” prezintă lunar rapoarte privind nivelul serviciilor prestate în baza contractelor încheiate.	

În conformitate cu Ordinul MAI nr. 90 din 31.03.2016 „Cu privire la inițierea proiectului de consultanță privind implementarea SMSI și definirea modelului operațional al STI conform principiilor MSTI și constituirea grupului de lucru cu implicarea responsabililor din cadrul MAI și experților Consultantului extern SC „Info-Trust Consulting” SRL, precum și în baza contractului nr. 84/15 din 21.12.2015 încheiat între MAI și SRL „Info-Trust Consulting”, în noiembrie 2016 experții SRL „Info-Trust Consulting” au prezentat proiectele Politicii de management al serviciilor tehnologia informației și comunicațiilor în cadrul MAI și proiectul Regulamentului privind Sistemul de management al serviciilor tehnologia informației și comunicațiilor în cadrul MAI. Documentele în cauză au fost aprobate prin Ordinul MAI nr. 243 din 18.08.2017 „Privind Sistemul de management al serviciilor de tehnologia informației și comunicațiilor în cadrul Ministerului Afacerilor Interne”. Totuși, în urma analizei informației prezentate, inclusiv a recomandărilor reflectate în documentele de proiect sus-menționate, auditul nu a identificat activități concrete în vederea aplicării acestora în practică.

Totodată, din luna martie 2018, în cadrul STI a fost inițiată utilizarea softului aplicativ pentru managementul solicitărilor de suport TIC, prin intermediul Service Desk (ManageEngine),

¹³² Conform proceselor-verbale de recepție finală din 27.12.2018.

¹³³ 9727,6 - 9233,8.

cea ce permite gestiunea tuturor solicitărilor parvenite în adresa STI asociate serviciilor TIC, generarea rapoartelor privind performanțele activităților de prestare a acestor servicii și, implicit, monitorizarea tuturor activităților de suport TIC.

Subsidiar, STI a inițiat elaborarea catalogului serviciilor, în care pentru fiecare serviciu sunt stabiliți indicatori de performanță și calitate.

La fel, pentru asigurarea funcționalității SIA REC, SASCR „Controlul traficului”, SIA "e-Cazier" și SIA RAR, în caietele de sarcini aferente contractelor de mentenanță au fost formulate modalitățile de interacțiune cu Serviciul Suport Clienți și calificarea solicitărilor: de suport, de dezvoltare sau incident. Spre exemplu, pe parcursul anului 2018, referitor la SIA REC s-au înregistrat 38 de tichete de solicitare, toate fiind soluționate în termenele prevăzute de caietul de sarcini. Printre acestea s-au numărat: 5 solicitări calificate ca fiind de nivel „mediu”, 24 de solicitări de nivel „neglijabil”, 7 solicitări de nivel „înalt” și 2 solicitări de nivel „critic”. Este necesar de menționat că descrierea incidentelor identificate în cadrul SIA nu cuprinde o analiză comprehensivă a cauzelor și modalităților de soluționare a acestora.

Serviciile solicitate sunt descrise detaliat în termenii de referință, care sunt parte integrantă a contractului și includ spectrul de acțiuni generice necesare asigurării funcționării Centrului de dirijare (mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 42), serverelor de înregistrare colocate la IP „STISC” (mun. Chișinău, str. Piața Marii Adunări Naționale nr.1), nodurilor de înregistrare și procesare a evenimentelor, infrastructurii și componentelor software.

În conformitate cu prevederile contractuale, atât în anul 2018, cât și în anul 2019, părțile au semnat lunar acte de primire-predare a serviciilor prestate, la care s-au anexat rapoartele privind nivelul serviciilor, întocmite de IP „STISC”, cu specificarea indicatorilor de performanță asigurați.

Totodată, către IP „STISC” au fost înaintate demersuri privind:

- automatizarea procesului de verificare a tuturor numerelor de înmatriculare, a prezenței asigurării obligatorii și a reviziei tehnice, precum și reflectarea informației cu privire la prezența reviziei tehnice în modulul E-Data (nr. 8/4-4947 din 12.07.2018);
- estimarea necesităților cu privire la crearea unui sistem de logare care ar permite stocarea și identificarea tuturor interpelărilor efectuate către Agenția Servicii Publice prin intermediul tehnologiei „Common Object Interface” (8/4-7239 din 17.10.2018);
- estimarea necesităților de creare a unui web-serviciu care ar permite transmiterea pozelor și metadatelor de pe camerele de supraveghere din modulul „Monitor Online – Control trafic” în SIA REC (8/4-7615 din 31.10.2018);
- conectarea sediului din str. Sfatul Țării nr. 26, unde este amplasat Serviciul Protecție și Pază de Stat, la rețeaua SASCR „Controlul traficului” (nr. 8/4-7240 din 17.10.2018).

Reieșind din cele expuse, auditul conchide că STI al MAI a întreprins acțiuni în vederea consolidării cadrului de management al serviciilor TI externalizate, aplicând tehnologii moderne de gestiune a solicitărilor de suport TIC, stabilind în contractele încheiate cu prestatorii de servicii TI externi indicatorii necesari pentru buna funcționare a sistemului și asigurând prezentarea de către prestatori a rapoartelor privind prestarea serviciilor contractate. Totodată, auditul relevă necesitatea intensificării monitorizării și controlului din partea STI al MAI în aspectul verificării efective a nivelului serviciilor prestate în contextul externalizării acestora.

Gradul de implementare a recomandării: Având în vedere necesitatea intensificării controlului din partea STI al MAI privind calitatea serviciilor externalizate, auditul califică recomandarea nr.27 ca fiind **implementată parțial**.

Cerința auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>28. STI al MAI să realizeze un sistem de implementare a controalelor generale, inclusiv la nivelul SIA REC și SASCR „Controlul traficului”, pentru asigurarea unui grad de siguranță sporit al integrității datelor introduse, precum și să stabilească un responsabil de elaborarea sistemului de controale generale cu actualizarea și verificarea periodică a acestora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prin Ordinul STI nr. 31 din 14.12.2017 a fost aprobat Regulamentul privind controlul general al sistemelor informaționale în cadrul STI al MAI, care stabilește procesul de evaluare a mediului de control al SIA și infrastructurii TIC. - În anul 2018, DCSPi a STI al MAI a inițiat procedurile de identificare, analiză, evaluare, tratare și monitorizare a riscurilor de compromitere a securității informației, precum și de inventariere a sistemelor informaționale, registrelor și proceselor aferente formării lor, gestionate în cadrul STI, la 10.05.2018 prezentând conducerii STI propuneri de revizuire a Ordinului nr. 353 din 18.11.2016 „Privind aprobarea Instrucțiunilor privind ordinea de eliberare a cazierelor judiciare, cazierelor contravenționale și altor certificate de către STI din subordinea MAI”. - În baza Dispozițiilor directorului STI, în anul 2018 angajații DCSPi au participat la inspectarea sistemelor informaționale în cadrul tuturor inspectoratelor de poliție din țară, în urma căreia au fost întocmite sesizări privind neajunsurile identificate către Serviciul Probleme Speciale al MAI.
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși în cadrul MAI și STI a fost creat un sistem de controale generale, fiind desemnate persoane responsabile de efectuarea lor, acest sistem necesită îmbunătățiri și implementare pe baze sistematice.</p>	

Prin Ordinul STI nr. 31 din 14.12.2017 a fost aprobat Regulamentul privind controlul general al sistemelor informaționale în cadrul STI al MAI, care stabilește procesul de evaluare a mediului de control al SI și infrastructurii TIC.

În conformitate cu prevederile Ordinului sus-menționat, DCSPi a STI al MAI a inițiat procedurile de identificare, analiză, evaluare, tratare și monitorizare a riscurilor de compromitere a securității informației, precum și de inventariere a sistemelor informaționale, registrelor și proceselor aferente formării lor, gestionate în cadrul instituției. Ca urmare a analizelor efectuate, la 10.05.2018, DCSPi a înaintat conducerii STI propuneri de revizuire a Ordinului nr. 353 din 18.11.2016 „Privind aprobarea Instrucțiunilor privind ordinea de eliberare a cazierelor judiciare, cazierelor contravenționale și altor certificate de către STI din subordinea MAI” și de ajustare a acestuia la normele legale.

De asemenea, în contextul implementării Ordinului MAI nr. 444 din 28.12.2012 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal de către subdiviziunile MAI”, DCSPi și DPSTI li s-a pus în sarcină inventarierea sistematică a conturilor de acces ale angajaților MAI la sistemele informaționale, în scopul evitării încălcărilor legate de nerespectarea punctului 55 al Ordinului respectiv, care prevede condițiile de revocare a dreptului de acces la sistemul de evidență a datelor cu caracter personal pentru utilizatori și beneficiari.

În baza Dispozițiilor directorului STI nr. 23 din 05.06.2018, nr. 26 din 15.06.2018 și nr. 27 din 20.06.2018, angajații DCSPi au participat la inspectarea sistemelor informaționale în cadrul tuturor inspectoratelor de poliție din țară, ulterior SPS al MAI fiind informat despre neajunsurile identificate.

Pentru a aprecia capacitatea STI de a gestiona adecvat activele informaționale și de a asigura securitatea acestora, auditul a reevaluat selectiv controalele generale TI din cadrul instituției prin prisma prevederilor standardelor și a bunelor practici în domeniul securității informaționale. Rezultatele obținute denotă că, deși anumite aspecte critice au fost ameliorate, alte aspecte necesită a fi consolidate, asigurându-se, după caz, documentarea proceselor

conexe. Totodată, procedurile de control urmează a fi realizate sistematic de către persoanele desemnate în acest sens prin Ordinul STI nr. 35 din 19.12.2017¹³⁴.

Astfel, pentru asigurarea unei gestiuni eficiente a domeniului TIC în cadrul STI, sistemul de controale al instituției necesită a fi îmbunătățit, inclusiv prin:

- efectuarea testărilor asupra nivelului de funcționare în camera de servere a sistemelor de prevenire a incendiilor, dispozitivelor de control acces, control al umidității, dispozitivelor UPS;
- elaborarea procedurilor la nivelul instituției privind monitorizarea modificărilor efectuate în cadrul SIA;
- efectuarea unei analize a situației din cadrul SI în ce privește disponibilitatea, integritatea și confidențialitatea datelor, identificarea riscurilor și vulnerabilităților, precum și a căilor de remediere a acestora;
- verificarea sistematică a copiilor de rezervă ale datelor din SIA;
- verificarea copiilor de rezervă ale datelor pentru care serviciile de mentenanță/administrare a SIA sunt externalizate;
- elaborarea și implementarea unor proceduri de raportare a incidentelor, analiza și evaluarea riscurilor de securitate a informației de către persoanele desemnate în acest sens;
- aplicarea procedurilor de verificare a nivelului de prestare a serviciilor externalizate aferente mentenanței corective, preventive, perfective și profilactice.

Gradul de implementare a recomandării: Reieșind din cele constatate, auditul consideră recomandarea nr.28 ca fiind **implementată parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
29. STI al MAI să actualizeze fișa postului utilizatorilor Sistemului în conformitate cu noile responsabilități.	Conducătorii subdiviziunilor structurale ale STI au primit indicația de a examina fișele postului aferente funcțiilor din subordine și de a identifica posturile care presupun accesul nemijlocit la sistemele informaționale, în scopul actualizării ulterioare a fișelor postului.
Efectul măsurilor întreprinse: Fișele postului n-au fost actualizate, acest lucru urmând a fi realizat după aprobarea de către Guvern a noului Regulament și a noii structuri ale STI.	

Examinând fișele postului întocmite în cadrul STI pentru administratorii de sistem și alți angajați responsabili de asigurarea interacțiunii cu sistemele informaționale, auditul a constatat că documentele respective nu au fost actualizate în conformitate cu responsabilitățile delegate persoanelor în cauză. O parte din fișele postului examinate n-au fost modificate din anul 2014.

Potrivit explicațiilor oferite de STI, actualul stat de personal al instituției nu prevede funcții aferente utilizatorilor SIA (operator de sistem, administrator de sistem, arhitect de sistem), atribuțiile de administrare a SIA fiind exercitate în baza ordinelor interne. La momentul actual, instituția se află în proces de reorganizare, în scopul asigurării unui management eficient fiind elaborate un nou regulament și o nouă structura, în baza căroră va fi aprobat un nou stat de personal.

¹³⁴ Ordinul STI nr. 35 din 19.12.2017 „Cu privire la desemnarea persoanelor responsabile de administrarea și efectuarea controalelor generale pentru sistemele gestionate de STI al MAI”.

Ultima versiune a proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne” a fost definitivată în baza avizelor recepționate și expediată Guvernului, spre examinare și aprobare, prin scrisoarea nr. 8/5-3006 din 25.04.2019. Recent proiectul a fost restituit STI, urmând ca după reavizare să fie remis Guvernului în mod repetat.

Totodată, conducătorii subdiviziunilor structurale ale STI au primit indicația de a examina fișele postului aferente funcțiilor din subordine și de a identifica posturile care presupun accesul nemijlocit la sistemele informaționale. Astfel, după aprobarea noului stat de personal se va purcede la elaborarea fișelor postului, fiind stipulate inclusiv responsabilitățile legate de dreptul de acces la sistemele informaționale.

Gradul de implementare a recomandării: Reieșind din cele menționate, recomandarea nr. 29 n-a fost implementată.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>30. STI al MAI să revizuiască Politicile de Securitate a Informației la nivelul instituției, inclusiv reglementările aferente protecției datelor cu caracter personal, în vederea ajustării acestora la cerințele cadrului normativ, precum și la ajustările/necesitățile intervenite.</p>	<p>În cadrul MAI a fost aprobat un set de documente privind securitatea informației. În cadrul STI a fost aprobată Politica de securitate a datelor cu caracter personal (Ordinul nr. 11 din 07.03.2019).</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși politicile de securitate a informației sunt aprobate atât la nivelul MAI, cât și la nivelul STI, acestea nu sunt implementate în măsură suficientă.</p>	

Începând cu anul 2016, în cadrul MAI s-a desfășurat un proiect de implementare a cadrului instituțional pentru Managementul Securității Informației (proiect SMSI). În cadrul proiectului, potrivit contractului nr. 84/15 din 21.12.2015, încheiat între MAI și firma de consultanță SRL Info-Trust Consulting”, au fost întreprinse mai multe acțiuni menite să asigure un nivel adecvat al securității informației, și anume:

- a fost elaborată Politica de securitate a informației în cadrul MAI (aprobată prin Ordinul MAI nr. 244 din 18.08.2017 privind Sistemul de management al securității informației în cadrul Ministerului Afacerilor Interne);

- a fost elaborat Regulamentul privind Sistemul de management al securității informației în cadrul MAI (aprobat prin Ordinul MAI nr. 244 din 18.08.2017 privind Sistemul de management al securității informației în cadrul Ministerului Afacerilor Interne). Regulamentul a stabilit organigrama instituțională pentru managementul securității informației, precum și abordarea de proces pentru securitatea informației;

- au fost elaborate Standardele de securitate a informației în cadrul MAI, prin care s-au stabilit: cerințele minime pentru securitatea informației, care urmează a fi implementate de toate instituțiile subordonate MAI; specificațiile de securitate minime pentru sistemele aplicative utilizate în cadrul MAI; cerințele și specificațiile aplicabile pentru conformitatea la cerințele legale cu privire la secretul de stat. Documentul nu a fost deocamdată aprobat;

- a fost elaborată Procedura privind analiza și evaluarea riscurilor de securitate a informației (aprobată prin Ordinul MAI nr. 374 din 12.12.2017);

- a fost elaborată Procedura privind gestiunea incidentelor de securitate a informației (aprobată prin Ordinul MAI nr. 374 din 12.12.2017);

- a fost elaborat Manualul cu privire la protecția datelor personale. Cerințele minime și specificațiile de securitate aferente aplicațiilor au fost aliniate la reglementările aferente protecției datelor cu caracter personal;

- a fost efectuată o analiză a riscurilor pentru unul dintre sistemele aplicative critice (SIA RICC);

- a fost elaborată Procedura privind clasificarea informațiilor și gestionarea informațiilor clasificate în cadrul MAI. Procedura deocamdată nu a fost aprobată.

- a fost elaborat un Ghid al salariatului MAI pentru securitatea informației, care stabilește normele de utilizare acceptabile, precum și restricțiile pentru serviciul e-mail, serviciul internet, stațiile de lucru, echipamentul mobil și purtătorii mobili de informație. Ghidul elaborat de STI urmează a fi aprobat în timpul apropiat;

- a fost elaborat un curs de instruire în domeniul SMSI, în luna aprilie 2019 STI organizând instruirea pentru persoanele responsabile din cadrul subdiviziunilor MAI.

La nivelul STI, Politica de Securitate a Informației a fost aprobată prin Dispoziția nr. 7 din 07.02.2014¹³⁵. Deși Dispoziția în cauză stabilește ca principiu de realizare a politicii de securitate reevaluarea, adică revizuirea periodică a cerințelor de securitate și a mecanismelor de implementare a lor, inclusiv în vederea ajustării la noile reglementări în domeniu, Politica de Securitate a Informației a STI nu a suportat modificări de la momentul aprobării.

Ținând cont de prevederile legale, care prescriu existența unei politici distincte pentru asigurarea securității datelor cu caracter personal, prin Ordinul nr. 11 din 07.03.2019¹³⁶ a fost aprobată Politica de securitate a datelor cu caracter personal în cadrul STI al MAI.

Totodată, pentru a asigura performanța instituțională a MAI în domeniul protecției informației și gestiunii riscurilor asociate TIC, este necesar ca MAI (inclusiv STI) să se axeze pe implementarea efectivă a cadrului de management al securității informației aprobat. Necesitățile stringente în acest sens sunt:

- implementarea organigramei MAI pentru securitatea informației, în special desemnarea în toate instituțiile subordonate MAI a coordonatorilor sistemului de management al securității informației cu o pregătire profesională adecvată;
- actualizarea fișelor postului, cu includerea în acestea a responsabilităților delegate în domeniul managementului securității informației;
- asigurarea instruirilor pentru noii responsabili de securitatea informației;
- definirea unui program instituțional pentru implementarea consecventă a standardelor de securitate a informației, inclusiv a documentelor deja aprobate în cadrul instituției.

Gradul de implementare a recomandării: Reieșind din cele expuse, auditul consideră că recomandarea nr. 30 a fost **implementată parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
31. STI al MAI să elaboreze, să aprobe și să implementeze Politica de Securitate a Informației aferentă SASCR	În cadrul STI au fost aprobate: - Politica de securitate informațională a STI al MAI (Dispoziția nr. 7 din 17.02.2014); - Procedurile operaționale pentru utilizatorii Sistemului automatizat de

¹³⁵ Dispoziția directorului STI nr. 7 din 07.02.2014 cu privire la aprobarea Politicii de securitate informațională a STI al MAI.

¹³⁶ Ordinul directorului STI nr. 11 din 07.03.2019 cu privire la aprobarea Politicii de securitate a datelor cu caracter personal în cadrul STI al MAI.

„Controlul traficului” potrivit prevederilor cadrului normativ în vigoare.	supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” (Ordinul nr. 16 din 18.05.2018), care stabilesc responsabilitățile administratorului și ale operatorilor în cadrul operațiunilor de prelucrare a datelor personale și reglementează procesul de administrare a probelor înregistrate cu ajutorul SASCR „Controlul traficului”.
Efectul măsurilor întreprinse: Deși unele prevederi privind asigurarea securității accesului la SASCR „Controlul traficului” au fost stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare al Sistemului, precum și în Procedurile operaționale aprobate pe parcursul perioadei de referință, iar în cadrul STI există o politică de securitate informațională la nivel de instituție, o politică de securitate a Informației aferente SASCR „Controlul traficului” n-a fost aprobată.	

Ca măsuri întreprinse în contextul implementării recomandării, STI a comunicat adoptarea Dispoziției nr. 7 din 17.02.2014 cu privire la aprobarea Politicii de securitate informațională a STI al MAI, precum și a Ordinului nr. 16 din 18.05.2018 cu privire la aprobarea Procedurilor operaționale pentru utilizatorii Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”, care stabilește responsabilitățile administratorului și ale operatorilor în cadrul operațiunilor de prelucrare a datelor personale și reglementează procesele de verificare, validare și colectare a probelor înregistrate prin intermediul unităților fixe sau mobile de supraveghere ale SASCR „Controlul traficului”.

Totodată, auditului nu i-au fost prezentate politici de securitate întocmite și aprobate pentru SASCR „Controlul traficului” și nici sarcini realizate privind implementarea în cadrul STI a elementelor sistemului de securitate a informației, cum ar fi:

- măsurile de securitate aplicate de către persoanele responsabile;
- mecanismul de punere în aplicare a măsurilor de securitate;
- lista nominală a utilizatorilor autorizați să acceseze datele cu caracter personal;
- configurarea sistemului informațional de date cu caracter personal și a rețelei;
- descrierea detaliată a criteriilor, în conformitate cu care sunt accesibile datele cu caracter personal prelucrate în registrul ținut manual;
- documentația tehnică cu privire la controalele de securitate;
- orarul controalelor de securitate;
- măsurile de detectare a cazurilor de acces și/sau de prelucrare neautorizată a datelor cu caracter personal;
- rapoartele despre incidentele de securitate.

Gradul de implementare a recomandării: Reieșind din cele constatate, auditul consideră că recomandarea nr.31 a fost implementată parțial.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>32. STI al MAI să asigure informarea și respectarea cerințelor de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal de către angajații instituției, inclusiv prin efectuarea controalelor de securitate a SI, în modul stabilit.</p> <p>33. STI al MAI să elaboreze, să aprobe și să implementeze o politică fiabilă de log-uri și parole, care ar corespunde practicilor</p>	<p>- Prin Ordinul MAI nr. 260 din 04.09.2017 a fost modificat și completat Regulamentul privind reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal de către subdiviziunile MAI, aprobat prin Ordinul MAI nr. 444 din 28.12.2012;</p> <p>- Prin Ordinul STI nr. 11 din 07.03.2019 a fost aprobată Politica de securitate a datelor cu caracter personal în cadrul STI al MAI;</p> <p>- Prin Ordinul STI nr. 16 din 18.05.2018 au fost aprobate Procedurile operaționale pentru utilizatorii SASCR „Controlul traficului”, care descriu responsabilitățile administratorului și ale operatorilor în cadrul operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p> <p>- Prin ordinele STI a fost aprobat un set de regulamente tehnice privind</p>

internaționale și cerințelor de securitate.	reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA gestionate de MAI (SIA RICC, SIA REC, SIA RAR, SIA „Registrul dactiloscopic” (AFIS)). - În anul 2018 a fost efectuat un audit intern de securitate. - Au fost implementate un șir de măsuri de asigurare a securității datelor cuprinse în SIA. - A fost îmbunătățit regimul de acces la informația din SIA REC prin aplicarea unor cerințe noi față de parole.
Efectul măsurilor întreprinse: Au fost create condiții pentru asigurarea securității informației și protecției datelor cu caracter personal prelucrate în SIA gestionate.	

Politica de control al accesului la SIA gestionate de MAI este definită prin Regulamentul privind reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal de către subdiviziunile MAI, aprobat prin Ordinul MAI nr. 444 din 28.12.2012, care reprezintă instrucțiunea de bază pentru realizarea tuturor operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și urmează a fi respectat în cadrul gestiunii și utilizării sistemelor informaționale gestionate de MAI.

Prin Ordinul MAI nr. 260 din 04.09.2017¹³⁷, în Ordinul nr. 444 au fost operate modificări și completări, asigurându-se actualizarea acestuia.

De asemenea, prin Ordinul STI nr. 16 din 18.05.2018 au fost aprobate Procedurile operaționale pentru utilizatorii SASCR „Controlul traficului”, care descriu responsabilitățile administratorului și ale operatorilor în cadrul operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și stabilesc reguli privind informarea, verificarea, validarea și colectarea probelor înregistrate prin intermediul unităților fixe sau mobile de supraveghere ale SASCR „Controlul traficului”.

Prin Ordinul STI nr. 11 din 07.03.2019 a fost aprobată Politica de securitate a datelor cu caracter personal în cadrul STI al MAI.

În conformitate cu prevederile politicilor de securitate aprobate, accesul la informația din sistemele de evidență a datelor cu caracter personal pentru utilizatorul datelor cu caracter personal se acordă de către administrator în baza cererii coordonate cu SPS al MAI, iar în cazul conectării la sistemele de evidență a datelor cu caracter personal atribuite la secret de stat – și cu subdiviziunea de protecție a informațiilor atribuite la secret de stat din cadrul autorității care gestionează acest sistem (de exemplu, SPIA).

Accesul la sisteme se realizează în bază de conturi de utilizatori, cărora le sunt asigurate profiluri de acces, în funcție de responsabilitățile de serviciu pe care le dețin angajații (acces pe bază de roluri). Crearea contului de utilizator cu rolurile de acces stabilite conform atribuțiilor de serviciu se coordonează cu SPS al MAI și se efectuează după algoritmul stabilit în regulamentele tehnice privind reglementarea procedurilor operaționale de exploatare a SIA. Pentru a obține accesul la un sistem, este necesară activarea unei proceduri de autentificare ce ține de prelucrarea specifică sau de o serie de procesări. În mare parte, procedurile de autentificare sunt securizate prin implementarea sistemului cu ajutorul tehnologiilor Oracle Forms. În cadrul SIA este utilizat sistemul de gestionare a parolilor, implementat la nivelul aplicației. Parolele sunt stocate în formă criptată într-un tabel separat în cadrul SGBD Oracle.

Informațiile gestionate și stocate în SIA sunt protejate contra riscului de accesare neautorizată și deteriorare prin activarea unor echipamente electronice, care includ: sistemele de protecție antivirus instalate la server și la stațiile de lucru, sistemele de firewall, sistemul de

¹³⁷ Ordinul MAI nr. 260 din 04.09.2017 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor la Ordinul MAI nr. 444 din 28 decembrie 2012”.

detectare a intruziunilor (IDS), sistemele de acces protejat în rețelele publice (servicii VPN și SIC „Acces-Web”).

Este necesar de menționat că procedurile de acordare a accesului utilizatorilor la SIA în baza parolelor, precum și cerințele necesare pentru gestiunea log-urilor și parolelor au fost consolidate în perioada post-audit, prin aprobarea unui set de reglementări instituționale, printre care:

- Ordinul STI nr. 30 din 13.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul informației criminalistice și criminologice”;
- Ordinul STI nr. 32 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul de evidență a contravențiilor, persoanelor care le-au săvârșit și punctelor de penalizare”, modul de creare a conturilor de utilizator și de acordare a accesului;
- Ordinul STI nr. 33 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul accidentelor rutiere”, modul de creare a conturilor de utilizator și de acordare a accesului;
- Ordinul STI nr. 34 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului tehnic privind reglementarea Procedurilor operaționale de exploatare a SIA „Registrul dactiloscopic” (AFIS), modul de creare a conturilor de utilizator și de acordare a accesului.

De asemenea, la nivelul fiecărui SIA se implementează măsuri aplicative în scopul susținerii cerințelor de complexitate pentru parole conform standardelor de securitate și normelor stabilite în pct. 15 al HG nr. 201 din 28.03.2017¹³⁸. Spre exemplu, pentru SIA REC, în baza contractului de mentenanță nr. 01/18 din 03.01.2018 încheiat între STI și Î.S. „CTS”, au fost elaborate și implementate următoarele dezvoltări:

- Introducerea obligației de a schimba parola fiecărui utilizator nu mai rar decât o dată în 30 de zile calendaristice;
- Introducerea obligației de a utiliza în cadrul parolei opt caractere, inclusiv litere minuscule și majuscule, cifre și caractere speciale;
- Introducerea deconectării automatizate a utilizatorilor în cazul lipsei activității acestuia în sistem într-o perioadă de 60 de zile calendaristice.

În același timp, auditul atestă un nivel relativ redus de implementare a controalelor generale TI, precum și lipsa unor instrumente eficiente, aplicate pentru analiza regulată și sistematică a jurnalelor de activitate/evenimentelor în cadrul infrastructurii tehnologice gestionate. În aceste condiții, identificarea motivelor incidentelor, problemelor sau erorilor, dar și prevenirea acestora nu pot fi asigurate în modul cuvenit.

În acest context, auditul menționează că, în conformitate cu Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.201 din 28.03.2017¹³⁹, STI trebuia să efectueze auditul intern de securitate anual, până la finele lunii ianuarie a anului următor, în scopul asigurării conformării SI la cerințele de securitate stabilite. Potrivit informației prezentate de entitate, în anul 2018 SAI al STI a realizat misiunea de audit „Evaluarea respectării cerințelor standardizate în conformitate cu prevederile HG nr. 201 din 28.03.2017, a obiectivelor politicilor de securitate internă, precum și a compartimentelor actuale ale standardului ISO/IEC 27001:2013”. Raportul respectiv, însă, n-a fost pus la dispoziția auditului, invocându-se caracterul secret al acestuia.

¹³⁸ Hotărârea Guvernului nr.201 din 28.03.2017 pentru aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică

¹³⁹ Pct.19, alin.9 din Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.201 din 28.03.2017

Gradul de implementare a recomandărilor: Având în vedere măsurile întreprinse, precum și insuficiența controalelor de securitate, auditul constată că recomandările nr.32 și nr.33 au fost implementate parțial.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>34. STI al MAI să elaboreze și să implementeze proceduri de analiză regulată a jurnalelor de rețea, a sistemelor de operare, precum și pentru toate componentele SI REC, care să fie utilizate pentru identificarea riscurilor, erorilor, neajunsurilor, incidentelor de securitate și de asociere a evenimentelor cu utilizatori concreți.</p>	<p>În anul 2018 STI a solicitat Î.S. „CTS” crearea unui modul de jurnalizare a interpelărilor către Registrul de Stat al Populației, care a fost pus în aplicare la finele anului.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși în cadrul STI au fost întreprinse anumite măsuri de analiză a componentelor SIA gestionate, aceste măsuri n-au avut un caracter sistematic și nu s-au soldat cu adoptarea unor decizii instituționale pertinente.</p>	

În contextul măsurilor întreprinse pentru implementarea recomandării, STI a comunicat că, în cadrul contractului de mentenanță nr. 01/18 din 03.01.2018, a solicitat Î.S. „CTS” crearea unui modul de jurnalizare a interpelărilor către Registrul de Stat al Populației¹⁴⁰. La 25.05.2018, STI a remis în adresa Î.S. „CTS” acceptul în vederea executării lucrărilor menționate, prezentând, totodată, lista log-urilor noi, care urmau a fi înregistrate în sistem. Dezvoltările efectuate au fost puse în exploatare industrială la finele anului 2018.

Totodată, în urma verificărilor efectuate, auditul a constatat că SIA REC nu dispune de un modul dedicat jurnalizării evenimentelor. Deși jurnalizarea reprezintă un procedeu folosit de sistemele informaționale pentru înregistrarea evenimentelor, cu indicarea datei și orei producerii evenimentului, acțiunii întreprinse și altor detalii specifice care descriu evenimentul în mod exhaustiv, astfel încât să corespundă cerințelor de audit reflectate în actele normative, în cadrul sistemului unele dintre aceste acțiuni pot fi identificate doar după accesarea unui proces-verbal concret.

Astfel, auditul concluzionează că, pentru moment, accesarea informației colectate și gestionate în SIA REC/SASCR „Controlul traficului” nu este jurnalizată corespunzător, ceea ce denotă aplicarea fragmentară a reglementărilor privind securitatea informației și protecția datelor cu caracter personal. Respectiv, în cadrul SIA REC mecanismele de monitorizare și capacitatea de a urmări activitățile utilizatorilor nu sunt suficiente pentru a asigura prevenirea, detectarea și minimizarea riscurilor de compromitere a datelor.

Testările efectuate au relevat, de asemenea, că SIA REC nu asigură:

- blocarea accesului la sistem al unui utilizator după trei tentative greșite de autentificare;
- întârzierea cu cel puțin 60 de secunde până la următoarea introducere a parolei după 3 încercări eșuate de accesare a sistemului;
- înregistrarea username-ului și ID-ului utilizatorului aferente contului pentru care s-a eșuat autentificarea;
- jurnalizarea accesării de intrare/ieșire din sistem (login/logout).

La fel, în cadrul sistemului nu a fost identificat un instrument de alertare și monitorizare a evenimentelor critice, inclusiv a celor de securitate. În asemenea circumstanțe, auditul constată persistența riscului de distrugere, modificare și acces neautorizat la informațiile din SIA REC, ceea ce poate determina compromiterea integrității datelor din sistem (un exemplu în acest

¹⁴⁰ Demersul nr. 8/6-2-2040 din 23.03.2018.

sens este modificarea datelor referitoare la contravenient, efectuată de către agentul constatator în procesul-verbal MAI04 380126). Totuși, acest risc poate fi controlat și minimizat prin aplicarea instrumentelor de monitorizare a accesului la informație și de gestiune a acțiunilor utilizatorilor, inclusiv prin implementarea de către persoanele desemnate a prevederilor regulamentelor de securitate și procedurilor în vigoare.

Auditul menționează că, deși pe parcursul anului 2018 DCSP, în comun cu DPSTI, au efectuat o inventariere a conturilor de acces ale utilizatorilor sistemelor informaționale (SIA RICC și Acces Web), rezultatele fiind expediate SPS al MAI pentru luarea deciziilor de rigoare, în cadrul STI nu au fost identificate probe care să demonstreze că persoanele responsabile din cadrul instituției asigură sistematic implementarea procedurilor de analiză a jurnalelor de rețea, sistemelor de operare, precum și a tuturor componentelor SIA REC, în scopul identificării riscurilor, erorilor, neajunsurilor, incidentelor de securitate și asocierii evenimentelor cu utilizatori concreți.

Potrivit explicațiilor prezentate de STI, pe parcursul ultimilor ani entitatea s-a confruntat cu dificultăți în administrarea SIA REC, datorate lipsei de specialiști calificați, iar în scopul minimizării riscurilor, serviciile de administrare au fost externalizate către Î.S. „CTS”. Totuși, dat fiind faptul că recent a fost identificată o persoană cu competențele necesare, din anul 2019 se încearcă administrarea sistemului cu forțe proprii. Totodată, în contextul asigurării respectării cerințelor de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul SIA REC și SIA RAR, STI a menționat expedierea în adresa instituțiilor participante la sisteme a scrisorii nr. 8/6-2-119 din 04.01.2019, cu solicitarea de a fi prezentate listele utilizatorilor.

Gradul de implementare a recomandării: În acest context, auditul constată că recomandarea nr. 34 a fost **implementată parțial**.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>35. STI al MAI să înainteze AAP, în termen de 30 de zile din data publicării prezentului Raport de audit, solicitarea de inițiere a procedurii de înscriere a SRL „Rossoft” în Lista de interdicție conform pct.11 din Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, aprobat prin HG nr.1418 din 28.12.2016.</p>	<p>STI al MAI a adresat AAP demersul nr. 8/5-4711 din 18.07.2017, prin care a solicitat includerea SRL „Rossoft” în Lista de interdicție a operatorilor economici.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Deși STI al MAI a remis în adresa AAP demersul de rigoare, SRL „Rossoft” n-a fost inclusă în Lista de interdicție a operatorilor economici, la dosar nefiind anexată hotărârea grupului de lucru din cadrul autorității contractante (MAI).</p>	

Pentru implementarea recomandării din Raportul de audit aprobat prin HCC nr. 12 din 17.04.2017, la 18.07.2017, STI al MAI s-a adresat Agenției Achiziții Publice cu un demers, prin care a solicitat includerea SRL „Rossoft” în Lista de interdicție a operatorilor economici (nr. 8/5-4711 din 18.07.2017).

Prin scrisoarea nr. 912 din 27.07. 2017, AAP a comunicat că, potrivit prevederilor pct. 12 din Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 28.12.2016, pentru înscrierea în Lista de interdicție a operatorilor economici este necesar ca solicitarea înaintată AAP să fie însoțită de hotărârea corespunzătoare a grupului de lucru din cadrul autorității contractante¹⁴¹, hotărâre

¹⁴¹ Licităția a fost organizată de Grupul de lucru pentru achiziții al MAI.

care lipsește din actele prezentate de STI. În acest context, AAP și-a exprimat disponibilitatea de a examina demersul STI în cazul prezentării tuturor actelor prevăzute de Regulamentul sus-menționat.

Întrucât în adresa AAP n-au fost prezentate demersuri ulterioare privind înscrierea SRL „Rossoft” în Lista de interdicție, operatorul în cauză n-a fost inclus în această listă.

Gradul de implementare a recomandării: Ca urmare a celor expuse, auditul concluzionează că recomandarea nr.35 n-a fost implementată.

Recomandarea auditului precedent	Măsurile întreprinse
<p>36. STI al MAI să întreprindă măsuri în vederea recuperării de la operatorul economic SRL „Rossoft” a sumelor nejustificat achitate de 1,4 mil. MDL, precum și a cheltuielilor de mentenanță suportate în lipsa justificării prestării acestora (SRL „Aproservice-X” – 451,6 mii MDL, SRL „Rossoft” – 770,0 mii MDL).</p>	<p>În vederea implementării recomandării, STI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a reziliat Contractul nr. 67/14 din 24.06.2014 de achiziționare a serviciilor de mentenanță a sistemului informatic de evidență a cauzelor contravenționale și a persoanelor care le-au săvârșit și Contractul nr. 98/14/155/14 din 08.12.2014 de achiziționare a soluției de platformă privind recepționarea cererilor și plăților pentru serviciile publice cu plată prestate de MAI („e-Servicii MAI”), încheiate cu SRL „Rossoft”; - a înaintat, la 17.07.2018, cererea de chemare în judecată pentru constatarea rezilierii contractelor nr. 67/14 din 24.06.2014 și nr. 98/14/155/14 din 08.12.2014 și încasarea de la SRL „Rossoft” a prejudiciului material în mărime de 2 113,8 mii MDL; - a depus, la 05.12.2018, o cerere de asigurare a acțiunii, în baza căreia instanța a aplicat sechestrul asupra bunurilor SRL „Rossoft” în limita prejudiciului material solicitat. <p>Suma prejudiciului cauzat de SRL „Aproservice-X” urmează a fi percepută în bugetul de stat prin aplicarea deciziei de sancționare adoptate de Inspekția Financiară în cadrul controlului de contrapunere efectuat în anul 2017.</p>
<p>Efectul măsurilor întreprinse: Acționând SRL „Rossoft” în instanța de judecată, STI a creat premise pentru declararea nulității contractelor nr. 67/14 din 24.06.2014 și nr. 98/14/155/14 din 08.12.2014 și repararea prejudiciului material suportat.</p>	

În vederea recuperării de la operatorul economic SRL „Rossoft” a sumei de 1,4 mil. MDL achitate nejustificat, precum și a cheltuielilor de mentenanță suportate în lipsa documentelor justificative (SRL „SC Aproservice-X”- 451,6 mii MDL, SRL „Rossoft” – 770, 0 mii MDL), STI a expediat către SRL „Rossoft” Declarația nr. 8/5-3497 din 21 mai 2018 de reziliere a Contractului nr. 67/14 din 24.06.2014 de achiziționare a serviciilor de mentenanță a sistemului informatic de evidență a cauzelor contravenționale și a persoanelor care le-au săvârșit și Declarația nr. 8/5-3496 din 21.05.2018 de reziliere a Contractului nr. 98/14/155/14 din 08.12.2014 de achiziționare a soluției de platformă privind recepționarea cererilor și plăților pentru serviciile publice cu plată prestate de MAI („e-Servicii MAI”).

Aceste acte au fost recepționate de către SRL „Rossoft” la 28 mai 2018.

Drept urmare, în baza prevederilor pct. 8 subpct. 8.4. al Contractului nr. 98/14/155/14 din 08.12.2014 și pct. 7 subpct. 7.4. al Contractului nr. 67/14 din 24.06.2014, STI al MAI a reziliat unilateral contractele menționate.

Totodată, prin scrisoarea nr. 8/5-5033 din 17.07.2018, STI al MAI a înaintat cererea de chemare în judecată pentru constatarea rezilierii Contractelor nr. 67/14 din 24.06.2014 și nr. 98/14/155/14 din 08.12.2014 și încasarea prejudiciului material în mărime de 2 113,8 mii MDL.

La 05.12.2018, STI al MAI a depus o cerere de asigurare a acțiunii, iar la 07.12.2018 instanța a dispus, printr-o încheiere, admiterea parțială a cererii de asigurare a acțiunii, aplicarea

sechestrului asupra bunurilor imobile și mobile care aparțin SRL „Rossoft” în limita valorii prejudiciului material solicitat. La 24.01.2019, STI a prezentat încheierea menționată executorului judecătoresc Corneliu Vînaga, în vederea asigurării executării acesteia.

La momentul actual, acțiunea se află încă în proces de examinare la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Cât privește prejudiciul în mărime de 451,6 mii MDL, cauzat de SRL „SC Aproservice-X”, STI al MAI a comunicat că acesta va fi perceput în bugetul de stat în urma aplicării deciziei de sancționare adoptate de Inspekția Financiară în cadrul controlului de contrapunere efectuat în anul 2017. Decizia prevede perceperea de la SRL „SC Aproservice-X” în bugetul de stat a venitului ilicit în sumă de 301,05 mii MDL, precum și a amenzii în cuantumul echivalent acestui venit.

În acest context, auditul menționează că decizia adoptată de Inspekția Financiară în privința SRL „SC Aproservice-X” a fost contestată de către aceasta din urmă în instanța de judecată, litigiul aflându-se pe rol la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Gradul de implementare a recomandării: Ca urmare a celor expuse, precum și ținând cont de faptul că litigiul privind contestarea deciziei de sancționare adoptate de Inspekția Financiară în privința SRL „SC Aproservice-X” este în prezent examinat de către instanța de judecată competentă, auditul concluzionează că recomandarea nr.36 a fost **implementată**.

ALTE CONSTATĂRI

Examinând datele privind constatarea contravențiilor cu ajutorul SASCR „Controlul traficului” în mun. Chișinău, auditul a constatat că peste 90% din capturile camerelor de supraveghere nu sunt validate, cauza principală fiind neasigurarea de către administrația publică locală a mijloacelor de semnalizare necesare circulației (marcaje, indicatoare rutiere etc.).

În consecință, pe parcursul ultimilor ani, randamentul de funcționare al SASCR „Controlul traficului” a fost extrem de scăzut, constituind:

- în anul 2016 – **6,78%** (124 927 de capturi validate din 1 842 650);
- în anul 2017 – **5,87%** (132 267 de capturi validate din 2 253 218);
- în anul 2018 – **5,67%** (215 794 de capturi validate din 3 808 024);
- în anul 2019 (I semestru) – **7,57%** (155 832 de capturi validate din 2 059 513).

În vederea ameliorării situației create, STI al MAI, în calitate de deținător al Sistemului, a adresat Primăriei mun. Chișinău mai multe demersuri, prin care a solicitat instalarea indicatoarelor și aplicarea marcajului, în conformitate cu cerințele legale în vigoare.

În scrisorile de răspuns, Direcția generală transport public și căi de comunicație a mun. Chișinău a informat că, în baza Contractului de delegare a gestiunii serviciului public nr. 15/18 din 13.02.2018, remedierea deficiențelor de infrastructură urmează a fi asigurată de ÎM Regia

„Exdrupo”. Deși acesteia i-au fost redirecționate demersurile STI, cu somația de a-și onora obligațiunile contractuale, fiind organizate și întreprinderi cu participarea reprezentanților INP, ÎM Regia „Exdrupo” și Direcției de profil a mun. Chișinău, până în prezent situația nu s-a schimbat substanțial.

Astfel, nerespectarea de către AAPL din mun. Chișinău a obligațiilor privind întreținerea, repararea și dotarea cu mijloace de semnalizare a drumurilor publice locale, obligații ce le revin în contextul Legii privind siguranța traficului rutier¹⁴², a condiționat și continuă să condiționeze utilizarea ineficientă a SASCR „Controlul traficului” (implementat din contul asistenței externe acordate de RPC), eludarea răspunderii contravenționale de către participanții la trafic, precum și neacumularea unor venituri la bugetul de stat urmare a neaplicării amenzilor contravenționale.

IV. CONCLUZIA GENERALĂ

Analiza acțiunilor întreprinse pentru implementarea cerințelor și recomandărilor Curții de Conturi, precum și a evoluțiilor înregistrate în asigurarea funcționalității și eficienței sistemelor informaționale ale MAI implicate în procesul constatării contravențiilor în domeniul circulației rutiere (în special, a SIA REC și SASCR „Controlul traficului”) a relevat că, deși unele dintre deficiențele grave constatate de auditul precedent au fost eliminate, măsurile adoptate n-au determinat o schimbare de principiu a situației și n-au avut un impact considerabil asupra ratei de identificare a contravențiilor, conformității evidenței veniturilor din amenzi la bugetul de stat sau diminuării numărului de accidente rutiere înregistrate¹⁴³.

În contextul celor expuse, cerințele și recomandările înaintate conducerii instituțiilor supuse verificării, care nu au fost implementate sau au fost implementate parțial, se reiterează și se reformulează în prezentul Raport, după cum urmează.

V. RECOMANDĂRI

MAI:

1. în calitate de posesor, să revizuiască și să conformeze regulamentele de funcționare ale SIA RICC, SASCR „Controlul traficului” și SIA REC la prevederile cadrului legal existent, precum și să asigure intercorelarea prevederilor acestora;
2. să conformeze SIA RICC, SASCR „Controlul traficului” și SIA REC la prevederile regulamentelor de funcționare revizuite;
3. să racordeze softul chinez la legislația națională, cu elaborarea documentației tehnice necesare;
4. să implementeze Politica de protecție a datelor cu caracter personal pentru toate sistemele informaționale deținute;
5. să conformeze procedura contravențională pornită în baza informațiilor obținute prin intermediul SASCR „Controlul traficului” la prevederile Codului contravențional, asigurând încheierea acesteia cu procese-verbale electronice;

IGP al MAI și INP al IGP al MAI:

¹⁴² Art. 16 lit. a) din Legea privind siguranța traficului rutier nr.131 din 07.06.2007.

¹⁴³ Potrivit datelor cuprinse în rapoartele de activitate ale IGP, numărul accidentelor rutiere înregistrate în mun. Chișinău a constituit: în anul 2016-1140; în anul 2017-1334; în anul 2018 -1289.

6. să asigure îndeplinirea corespunzătoare de către agentul constatator a atribuțiilor legale în vederea finalizării procesului contravențional, în special privind identificarea contravenientului, încasarea amenzilor și acordarea punctelor de penalizare;
7. să asigure aplicarea conformă a prevederilor cadrului legal privind retragerea permisului de conducere persoanelor care au acumulat 15 puncte de penalizare pe parcursul ultimelor 6 luni, prin remiterea cauzelor respective în instanța de judecată;
8. să asigure înregistrarea în modul stabilit a Inspectoratului General al Poliției în calitate de persoană împuternicită pentru prelucrarea datelor cu caracter personal pe segmentul SASCR „Controlul traficului”, în vederea conformării la cerințele cadrului normativ relevant;

MF:

9. să modifice cadrul legal în vederea asigurării partajării echitabile între bugetul de stat și bugetele locale a veniturilor din aplicarea amenzilor aferente, ținând cont de responsabilitatea comună a MAI și APL de nivelul I pentru asigurarea securității traficului rutier și pietonal;
10. să reglementeze exhaustiv drepturile și obligațiile autorităților implicate în constatarea contravențiilor administrative în ceea ce privește evidența și raportarea calculării și încasării amenzilor, precum și în vederea verificării corectitudinii încasării veniturilor în bugetele respective;

MAI și MF:

11. să asigure evidența analitică conformă a calculării și achitării amenzilor, urmărirea plenitudinii încasării și raportării acestora;

CR și CMB:

12. să recupereze de la operatorii economici SRL „Midland Engineering”, SRL „Inforad”, SRL „Avtouragan” prejudiciul cauzat bugetului local;

STI al MAI:

13. să aplice prevederile Legii nr.229 din 23.09.2010 cu privire la controlul financiar public intern tuturor activităților desfășurate;
14. să asigure consolidarea și perfecționarea cadrului de management al serviciilor TI externalizate, prin stabilirea și verificarea îndeplinirii indicatorilor de performanță și calitate, în vederea conformării la cele mai înalte standarde din domeniu;
15. să asigure implementarea unui sistem al controalelor generale eficient, la nivelul SIA REC și SASCR „Controlul traficului”, inclusiv politici fiabile de log-uri și parole, analize regulate ale jurnalelor de rețea, sistemelor de operare, pentru asigurarea unui grad de siguranță sporit al integrității și securității datelor introduse, cu actualizarea și verificarea periodică a acestora;
16. să actualizeze fișele postului pentru utilizatorii Sistemului în conformitate cu noile responsabilități;
17. să revizuiască și să implementeze Politicile de Securitate a Informației la nivelul instituției, inclusiv reglementările aferente protecției datelor cu caracter personal, în vederea ajustării acestora la cerințele cadrului normativ, precum și la necesitățile intervenite;

18. să asigure informarea și respectarea cerințelor de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal de către angajații instituției, inclusiv prin efectuarea controalelor de securitate a SI, în modul stabilit.

VI. ECHIPA DE AUDIT A CURȚII DE CONTURI

Notă: Prezentul Raport de follow-up a fost întocmit în baza probelor acumulate de către echipa de audit, în următoarea componență: șeful Direcției III în cadrul Direcției generale de audit V Cătălina Doru; auditorul public principal Vladimir Cazimir și auditorul public Nicolai Ialamov.

Responsabilii de elaborarea Raportului de audit:

Cătălina Doru _____

șeful Direcției III în cadrul Direcției generale de audit V

Nicolai Ialamov _____

auditor public

Responsabil de monitorizarea misiunii de follow-up:

Sergiu Știrbu, _____

șeful Direcției generale de audit V

Analiza nivelului de executare a cerințelor/recomandărilor înaintate prin Hotărârea Curții de Conturi nr.12 din 05.04.2017

	Entitate Auditată																		Total în valoare numerică				
	M A I	M A I	I G P	I N P	M F	M F	C R H â n c e ș t i	C R A n e n i i	C R O r h e i	C R C r i u l e n i	C R O c n i ț a	C R D r o c h i a	C R C i m i ș l i a	C R C a n t e m i r	C R S t r â ș e n i	C R L e o v a	C R S o r o c a	C R U n g h e n i	C R B â l ț i	E	P	N	
C e r i n ț e	2.1.1	P	P	P	P																	4	
	2.1.2	N	N	N	N																		4
	2.1.3	P	P	P	P																		4
	2.2.1					P																	1
	2.2.2					E																1	
	2.3.1						E	P	P	P	E	P	E	E	P	E	P	E	E		7	6	
	2.3.2						E	N	N	N	E	N	E	E	N	E	N	E	E		7		6
	2.3.3						E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		13		
	2.11						P																1
	Total	3	3	3	3	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	28	16	10
R e c o m a n d ă r i	1	P																					1
	2	E																			1		
	3	P																					1
	4	P																					1
	5	P																					1
	6	P																					1
	7	E																			1		
	8	E																			1		
	9	E																			1		
	10			N	N																		2
	11			N	N																		2
	12			N	N																		2
	13			P	P																		2
	14			P	P																		2
	15					E															1		
	16					N																	1
	17					P																	1
	18	N				N																	2
	19						E	N	N	N	E	N	E	E	N	E	N	E	E		7		6
	20						E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		13		
	21						E	N	N	N	E	N	E	E	E	E	N	E	E		8		5
	22		P																				1
	23		E																			1	
	24		E																			1	
	25		P																				1
	26		P																				1
	27		P																				1
	28		P																				1
	29		N																				1
	30		P																				1
	31		P																				1
	32		P																				1
	33		P																				1
	34		P																				1
	35		N																				1
	36		E																			1	
Total	10	15	5	5	4		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	36	20	22	
T O T A L	E	4	3		2		6	2	2	2	6	2	6	6	3	2	2	6	6	64			
	P	7	12	4	4	2	1		1	1	1		1		1	1	1				36		
	N	2	3	4	4	2			3	3	3				2	3	3					32	